

Wes-Kaapse
Regering

Onderwys

**Graad 12 Wenke vir Sukses
2021**

**Wes-Kaapse
Regering**

Onderwys

2021 >>> Graad 12 WENKE VIR SUKSES

Graad 12-leerder van 2021

Hierdie boek is vir jou voorberei.

Jy het jou finale studiejaar op skool bereik. Wat jy hierdie jaar doen, sal 'n impak hê op die res van jou lewe. Hóé jy aan die einde van die jaar slaag, sal 'n invloed hê op jou toekomsvooruitsigte aan 'n universiteit, jou loopbaan en jou algemene lewensgehalte.

Daarom moet jy nie in Graad 12 jou studie tot die einde van die jaar uitstel nie. Jy moet regdeur die jaar ten minste twee tot drie uur per dag werk.

In hierdie boekie gee ons vir jou belangrike wenke vir sukses.

Die boek bevat wenke oor hoe om te studeer en hoe om eksamen te skryf.

Dit bevat inspirerende stories van suksesvolle Graad 12-leerders.

Dit lys die inhoud wat in elke vak bestudeer moet word om jou te help om jou studieprogram vir die jaar te beplan.

Gebruik hierdie boek tesame met jou handboek en vorige eksamen vraestelle om vir die eindeksamen voor te berei.

Die WKOD wens jou voorspoed en sukses toe met jou finale jaar op skool.

2020 NSS-kandidate se reaksies op die Graad 12 Wenke vir Sukses boek

Hieronder is sommige van die kommentaar van vorige NSS-kandidate wat die Graad 12 Wenke vir Sukses waardevol gevind het:

- "Dit wys hoe toegewyd ek moet wees en die werklading wat ek bereid moet wees om te leer."
- "Dit is 'n goeie motiveerder."
- "Dit laat my spesiaal voel omdat dit uiteindelik tot my deurgedring het dat ek in matriek is en aan my toekoms werk."
- "Ons as matrieks is vaagweg bewus van goeie studiemetodes of tydsbestuur en hierdie boekie dek alle aspekte vir sukses in graad 12."
- "Ek het nou 'n beter idee van hoe om vir die eksamen te studeer, 'n manier wat die werk nie so baie laat lyk nie."
- "Dit laat my spesiaal voel omdat ek besef mense gee werklik om vir ons as matrikulante."

**Wes-Kaapse
Regering**

Onderwys

Direkteur: Kurrikulum VOO

Aan alle WKOD Graad 12 NSS-kandidate

Beste Graad 12-leerder

Veels geluk dat jy jou Graad 12-jaar bereik het.

Die eindeksamen vir die Nasionale Senior Sertifikaat is uiters belangrik. Goeie uitslae kan vir jou deur oopmaak wat die gehalte van jou toekomstige lewe beïnvloed. Vanjaar moet jy ernstig op jou skoolwerk fokus om seker te maak dat jy sukses behaal.

Die WKOD het hierdie boek saamgestel om jou te help om vir die NSS-eksamen voor te berei. Die inhoudslyste van jou vakke sal jou help om die onderwerpe wat behandel is te volg en ook om jou studierooster op te stel.

Werk stelselmatig deur die vakinhoud, gebruik die grafiese organiseerders, maak aantekeninge en breinkaarte en raadpleeg jou handboeke en studiegids. As jy al die onderwerpe gedek het, moet jy deur vorige jare se eksamen vraestelle werk. Hierdie vraestelle sal jou 'n goeie idee gee van die soort vrae wat jy in die eindeksamen kan verwag. Jy moet in staat wees om die kennis en vaardighede wat jy in jou Graad 12-jaar sowel as die voorafgaande jare verwerf het, toe te pas.

Ek wil jou aanmoedig om hierdie boek, wat jou regdeur die jaar sal ondersteun, deeglik te gebruik. Indien jy hulp nodig het, vra asseblief jou onderwysers, vriende of familie. Jy kan ook die webtuistes wat agterin die boek verskyn, besoek.

Jou Graad 12-jaar is die beste jaar. Gebruik dit ten volle en geniet jou finale skooljaar. Onthou dat die beloning wat jy aan die einde van die jaar ontvang, die gevolg is van konstante, harde werk regdeur die jaar. Jou toekoms is in jou hande. Jy kan 'n verskil maak!

Alles van die beste met jou Graad 12-jaar en voorbereiding vir die 2020-eksamen. Onthou dat sukses binne jou bereik is. Glo in jouself, wees doelgerig en werk deurgaans hard. Ek weet dat jy die Wes-Kaap goed in die 2020-eindeksamen sal verteenwoordig.

Die uwe

DON HARIPERSAD
DIREKTEUR: KURRIKULUM VOO
Datum: 15 Januarie 2021

Laer-Parlementstraat, Kaapstad, 8001
tel: +27 21 467 2622 faks: +27 21 467 2620
Veilige Skole: 0800 45 46 47

Privaatsak X9114, Kaapstad, 8000
www.westerncape.gov.za
Indiensnemings- en salarisnavrae: 086 192 33 22

Inhoudsopgawe

10 dinge om te doen om sukses in die Graad 12-eksamen te behaal	i
My 5 wenke vir sukses	1
Stap 1: Tydsbestuur	1
Stap 2: Hoe om te studeer	1
Voorbeeld Grafiese Organiseerders	3
Top Tien woorde wat in toetsvrae gebruik word	5
Woordeskat/ Terminologie wat in eksamenvrae gebruik word	6
Stap 3: Doeltreffende eksamenskryftegnieke	9
Voorbeeld van 'n studierooster	12
Matriek 2021 Blanko studierooster wat jy kan afdruk	13
Leestegnieke	15
Laat jou droom bewaarheid word	15
Beurse en Lenings	19
Inhoud / Konseplyste per vak	22
Afrikaans Huistaal	22
Afrikaans Eerste Addisionele Taal	23
Afrikaans Tweede Addisionele Taal	24
Besigheidstudies	25
Dansstudies	26
Dramatiese Kunste	27
Ekonomie	28
Elektriese Tegnologie	29
English First Additional Language	30
English Home Language	31
Fisiese Wetenskappe	32
Gasvryheidstudies	33
Geografie	34
Geskiedenis	35
Ingenieursgrafika en -ontwerp	36
Inligtingstegnologie	37
IsiXhosa	38
Landboubestuurspraktyke	39
Landboutegnologie	40
Landbouwetenskappe	41
Lewensoriëntering	42
Lewenswetenskappe	43
Meganiese Tegnologie	44
Musiek	45
Ontwerp	46
Rekenaartoeëpassingstegnologie	47
Rekeningkunde	48
Religiestudies	49
Sesotho en Setswana	50
Siviele Tegnologie	51
Tegniese Wetenskappe	53
Tegniese Wiskunde	54
Toerisme	55
Verbruikerstudies	56
Visuele Kunste	57
Wiskunde	58
Wiskundige Geletterdheid	59
E-Leerondersteuning	60

Bevorderingsvereistes

Om vir 'n Nasionale Senior Sertifikaat te kwalifiseer moet alle leerders 7 nasionaal goedgekeurde vakke aanbied en die skoolgebaseerde assessering vir elke vak voltooi.

SEWE VAKKE	
4 VERPLIGTE VAKKE	MINIMUM SLAAGVEREISTES
2 Tale (een op Huistaalvlak en die ander óf op Huistaal- óf op Eerste Addisionele Taalvlak)	Moet Huistaal met ten minste 40% slaag.
Wiskunde/ Tegniese Wiskunde (slegs vir skole met Tegniese vakrigtings)	Moet twee ander vakke met ten minste 40% slaag.
OF	Moet drie ander vakke met ten minste 30% slaag.
Wiskundige Geletterdheid	Geen gemiddelde punt of % word vir bevorderingsdoeleindes gebruik nie.
Lewensoriëntering	
3 KEUSEVAKKE	
Enige 3 ander goedgekeurde NSS-vakke	
'n Kandidaat mag nie beide die volgende vakke neem nie:	
• Verbruikerstudies én Gasvryheidstudies	

Moenie na die minimum strewe nie.

Probeer om die hoogste moontlike punt in al jou vakke te behaal.

Om 'n Baccalaureus-slaag te verwerf, moet jy die volgende behaal:

- (a) 50% of meer in vier vakke
- (b) 40% in Huistaal
- (c) 30% in die taal van onderrig en leer (TVOL)
- (d) 30% in die oorblywende vakke

* Let wel: Fakulteitsvereistes by hoër onderwysinstellings is steeds geldig.

Oor Assessering en Eksamens

Skoolgebaseerde Assesseringstake (SGA) en praktiese assesseringstake (PATe)

- Die skoolgebaseerde assesseringstake en PATe berei jou voor vir die eindeksamen. Dit is belangrik dat jy 'n goeie punt vir jou skoolgebaseerde assessering (SGA) behaal.
- Voltooi al jou SGA-take nougeset. Maak seker dat jy al jou take op die geskeduleerde datums inlewer. Dit sal jou 'n goeie kans bied om te slaag en goed te vaar. Onthou, as jy nie al jou PATe of SGA-take inlewer nie, sal jy 'n kode '444' ontvang wat "onvoltooid" beteken. Jy sal nie saam met jou maats matrikuleer nie.
- Die PAT is baie belangrik. Deur goeie punte vir jou PAT te behaal, het jy alreeds punte vir jou finale eksamen in Graad 12 verdien. Doen moeite met elke fase van die PAT. Maak seker dat jou implementeringsplan realisties en deeglik beplan is.

10 Dinge om te doen om sukses in die Graad 12-eksamen te behaal

- 1 Die **konsepmatriekrooster** is beskikbaar. Bestudeer dit en begin nou beplan. Daar word soms twee eksamens op een dag geskryf en jy sal dus superskerp en wakker moet wees. **Maak seker dat jy die finale rooster nagaan mits daar enige veranderinge is.**
- 2 Daar is minder as 300 dae oor voor die begin van die finale eksamen. Dit sluit alle naweke en vakansies in. Begin vandag en werk elke dag. Stel teikens vir prestasie.
- 3 Moenie **een skooldag** tussen nou en die eksamen misloop nie. Bly gesond en wakker. Luister na jou onderwysers. Hulle het dit al vantevore gedoen en sal jou help om sukses te behaal.
- 4 **Lees** is 'n noodsaaklike vaardigheid wat jou lewe sal verander. Lees elke dag minstens 1000 woorde. Lees akkuraat en vinnig.
- 5 **Skryf** is mag, maar dit moet geoefen word. Ons word almal elke dag op grond van ons skryfwerk beoordeel – ons kan skrif gebruik om te inspireer, beïndruk, oorreed, geluk te wens en liefde uit te druk. Skryf elke dag ten minste 400 woorde – op versigtige, akkurate en pragtige wyse.
- 6 **Handboeke** is noodsaaklike studentegidse. Het jy 'n handboek vir elke vak? Maak seker dat jy een het en dat jy stelselmatig deur jou handboeke werk. Moenie vir jou onderwyser wag om alles te verduidelik nie. Kyk na wat jy in die jaar moet dek en beplan daarvolgens.
- 7 Jou Liggaamsmassa-indeks (**LMI**) kan jou in matriek help. Jou LMI is 'n aanduiding van hoe gesond jy is. Bereken jou LMI en oefen en eet dwarsdeur die jaar gesond om 'n optimale LMI te handhaaf.
- 8 Akademiese werk vereis **konsentrasie en fokus**. Jy moet elke dag besig wees met intensiewe, gefokusde, individuele akademiese werk. Skakel iPod's, musieksentrums, die TV en die selfoon af en geniet elke dag 'n intensiewe en lonende akademiese oefening. Ontwikkel jou breinselle en al jou vriende sal jou beny.
- 9 'n Goeie atmosfeer is bevorderlik vir sukses. Omring jouself met positiewe, gelukkige mense wat wil hê dat jy sukses moet behaal. Jou gesin en vriende se steun sal in die komende 300 dae van groot belang wees. Wees dankbaar vir hulle ondersteuning.
- 10 Matrieksukses vereis **beplanning en harde werk**. Begin vandag beplan en werk. Woon die skool elke dag by. Doen elke dag jou tuiswerk. Lees elke dag. Skryf en reken elke dag. Hou by jou jaarplan.

Hoeveel van bogenoemde dinge doen jy?

1-2:	Kry dringend hulp.
3-4:	Begin vandag beplan.
5-6:	Jy is op pad. Versterk jou pogings.
7-8:	Jy is goed georganiseer en amper gereed vir sukses.
9-10:	Jy vaar goed. Help iemand anders om georganiseer te word vir sukses.

Wil jy sukses behaal?

Hier is beproefde wenke vir sukses

- In Graad 12 het jy 'n baie vol program. Jy moet dus deurlopend werk en nie take tot die laaste oomblik uitstel nie.
- Let aandagtig op in die klas om seker te maak dat jy die werk verstaan.
- Neem jou handboek elke dag klas toe en maak dit oop by die onderwerp wat behandel word. Leer jou handboek goed ken. Lees die betrokke gedeeltes wat in die klas behandel is daardie middag of aand deur.
- Doen elke dag al jou tuiswerk.
- Werk netjies en akkuraat.
- Vra jou onderwyser of 'n klasmaat indien jy onseker is of twyfel.
- Woon enige ekstra onderrig wat aan jou gebied word, by.
- Begin lank voor die tyd om vir die eksamen te studeer.
- Stel 'n studierooster op en hou van Dag 1 af daarby.
- Werk stelselmatig deur jou handboek.
- Verfyn jou eksamentegniek; wanneer jy hersien, kies vroeë wat jou swakker areas sal verbeter.
- Leer om skriftelike vrae te beplan en dit duidelik en sistematies te beantwoord.
- Leer hard vir toetse en interne eksamens, asof jy jou vir die eindeksamen voorberei.
- Gebruik vorige eksamen vraestelle vir hersiening. Werk deur die vorige jaar se vraestelle asook deur die voorbeeldvraestelle wat opgestel is om jou met jou eksamen voorbereiding te help. Dit sal jou 'n goeie aanduiding gee van die soort vrae wat jy in die eindeksamen kan verwag.
- Eksamen vraestelle en voorgestelde antwoorde van vorige jare is beskikbaar by die volgende webtuiste: **<http://wced.school.za/documents/Matric/matric-n/index.html>**
- Vra jou onderwysers en klasmaats om die vrae en antwoorde saam met jou uit te werk.

Wenke vir Sukses

Hierdie boek is daarop gemik om aan jou inligting te verskaf oor hoe om jou hersiening te beplan, hoe om te studeer, hoe om te onthou wat jy geleer het en hoe om suksesvol eksamen te skryf.

Jou **eerste stap** na sukses is TYDSBESTUUR deur behoorlike beplanning. Jy moet jou aktiwiteite so reël dat tyd ingeruim word vir studeer, take, sport of stokperdjies en vir jou familie en vriende.

In hierdie boek sal jy 'n blanko rooster vind wat jy vir die beplanning van jou studietyd kan gebruik. Maak seker dat jy genoeg studietyd aan elke vak toeken, met 'n bietjie ekstra tyd vir vakke waarmee jy sukkel.

TYDSBESTUUR = BEPLANNING = SUKSES

In die tweede helfte van hierdie boekie sal jy die inhoud en wenke vir sukses vind vir die vakke wat jy bestudeer. Gebruik die inligting vir jou sewe of meer vakke om jou studierooster op te stel.

Jou **tweede stap** is om te besin oor HOE OM TE STUDEER. In hierdie boekie is daar wenke oor hoe om inligting te kies en te onthou, hoe om goeie notas te maak en hoe om te studeer.

Die **derde stap** is om jouself voor te berei om DOELTREFFEND EKSAMEN TE SKRYF.

NEEM BEHEER VAN JOU LEWE EN JOU TOEKOMS!

BEGIN BEPLAN.

STAP

1 TYDSBESTUUR

Beplan om daaglik te studeer en begin vandag:

- Stel 'n spesiale studieskedule op.
- 50-minute studieblokke met 10 minute onderbrekings werk goed.
- Kies vaste studietye vir elke dag (met inbegrip van 'n tydgleuf vir naweke).
- Gebruik die Junie-Julie skoolvakansie nuttig.
- Studeer ten minste 3 uur per dag gedurende die vakansie.
- Studievaardighede en -strategieë word slegs studiegewoontes indien dit gereeld beoefen word.
- Breek onderwerpe op in maklik-hanteerbare gedeeltes. Beraam hoeveel tyd benodig word en verdubbel dit dan!

STAP

2 HOE OM TE STUDEER

- Besluit wanneer jy die beste werk, bv. vroeg in die oggend, in die middag of saans.
- Waar werk jy graag? Tuis? Biblioteek? Skool? Gemeenskapsentrum?
- Waar kan jy ongestoord werk?

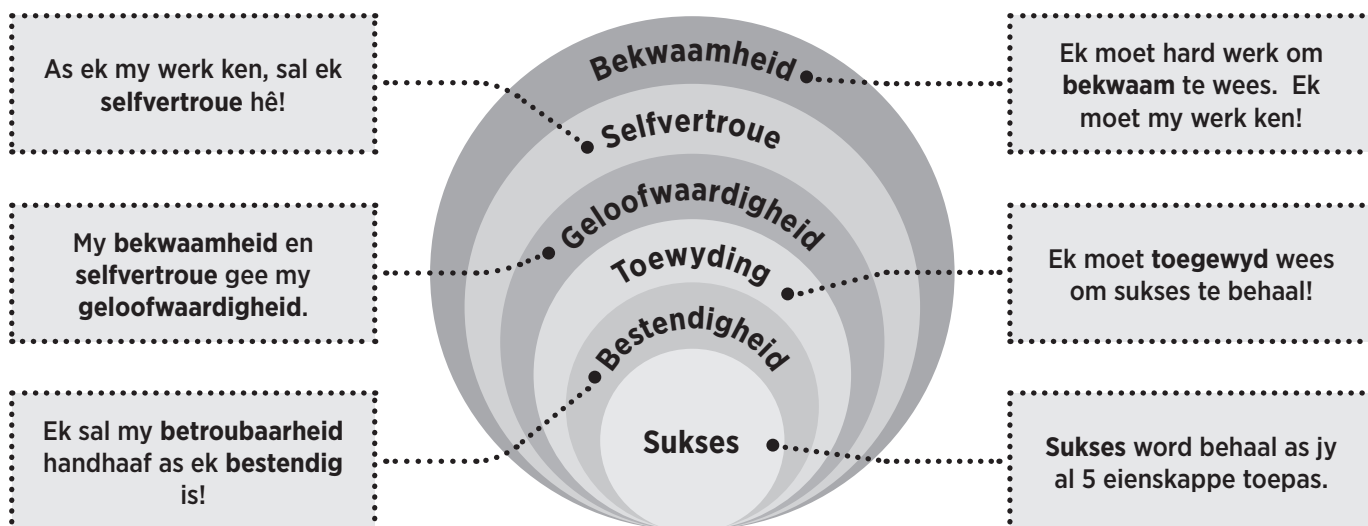

Rig 'n plek in vir jou studies – tafel, stoel, ruim werkspasie, goeie beligting.

- Werk jy goed saam met ander? Het jy 'n vriend wat jou studiemaat kan wees?
- Hoe onthou jy inligting die beste? Sien? Hoor? Deur aksie? Mense het verskillende voorkeurleerstyle, maar gebruik almal.

MY 5 EIENSKAPPE VIR SUKSES

Maak jou studies aktief deur studiemetodes soos neerskryf, teken, opsom en rympies te gebruik of deur jou studiemaat te leer.

- Konsentreer ten volle en moenie jou gedagtes toelaat om te dwaal nie. Dit is iets wat met oefening verbeter.
- Moenie alles in die laaste minuut probeer baasraak nie.
- Gebruik grafiese organiseerders om notas te maak.

Berei jou in jou denke voor vir studie (OPVES)

- Gebruik **Ontspanningstegnieke** om jou gedagtes te kalmeer.
- **Prioritiseer** doelwitte vir elke studieblok.
- **Visualiseer** jouself as in staat om ten volle te konsentreer.
- **Emosionele** woorde vir sukses, inspanning, entoesiasme, energie, ywer
- Gebruik **Selfmotivering** vir 'n positiewe gesindheid.

Memoriseerbeginsels

- **Wees selektief** wanneer jy studeer. Kies **betekenisvolle** inligting. Jy kan nie alles in besonderhede leer nie. Maak jou eie notas en fokus op wat die belangrikste is.
- **Maak assosiasies** tussen nuwe inligting en dit wat jy alreeds weet.
- **Visualiseer.** Probeer om stories of rolprente in jou gedagtes te skep.
- **Resiteer.** Gebruik jou eie woorde om die inligting aan 'n vriend / familielid te probeer verduidelik. Gaan terug en kontroleer vir akkuraatheid en addisionele besonderhede.

AANGAANDE MEMORISERING

Memoriseervaardighede kan aangeleer word.

Daar is baie verskillende vaardighede wat jy kan aanleer om jou te help om gegewens te onthou. Hier is 'n paar voorbeelde:

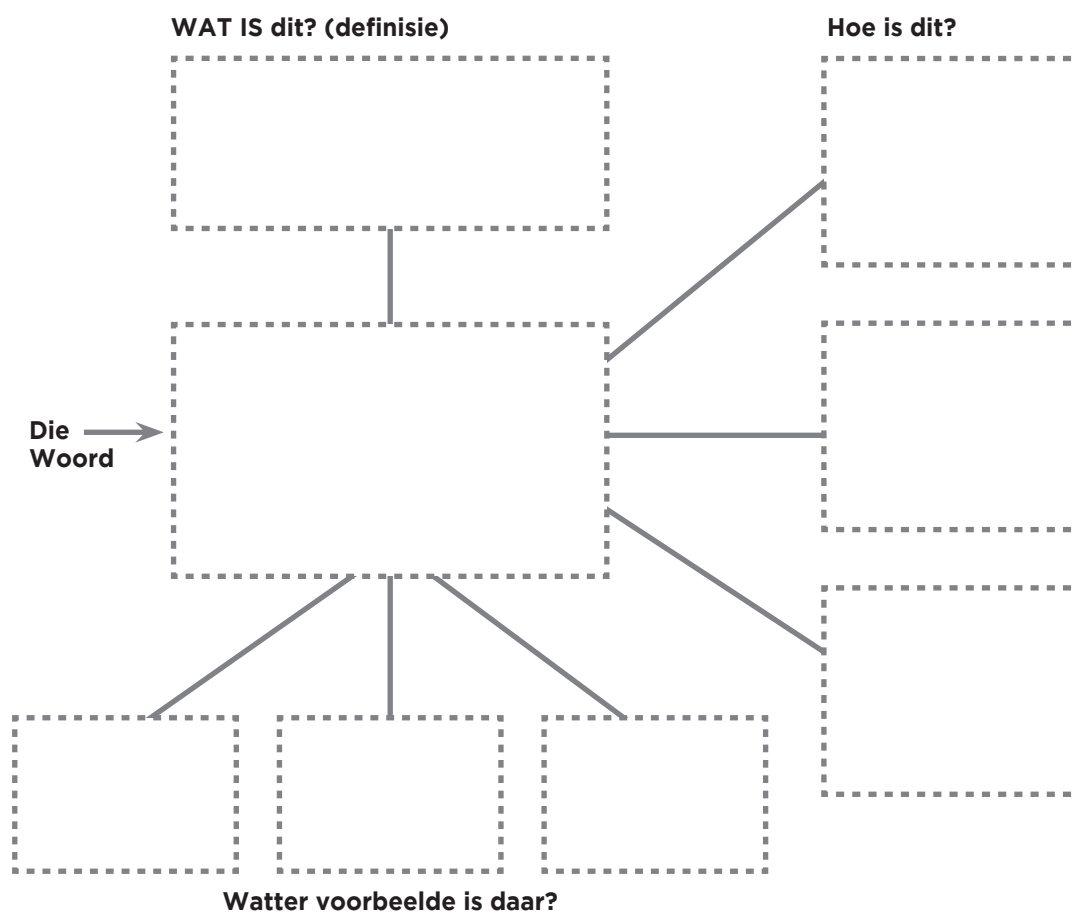
- Breinkaarte
- Spotprente, prente, etikette
- Rympies – gebruik woorde wat rym om jou te help om belangrike feite te onthou.
- Woordassosiasie, sleutelwoorde, flitskaarte
- Skep van akronieme: bv. RYKE staan vir rus, ys, kompressie en elevasie (Wat jou te doen staan wanneer iemand 'n enkel verstuit het.)
- Groepeer of organiseer – organiseer die gegewens in logiese kombinasies

How to Memorize Fast
& Easily
<https://goo.gl/zrq0mv>

Voorbeeld Grafiese Organiseerders

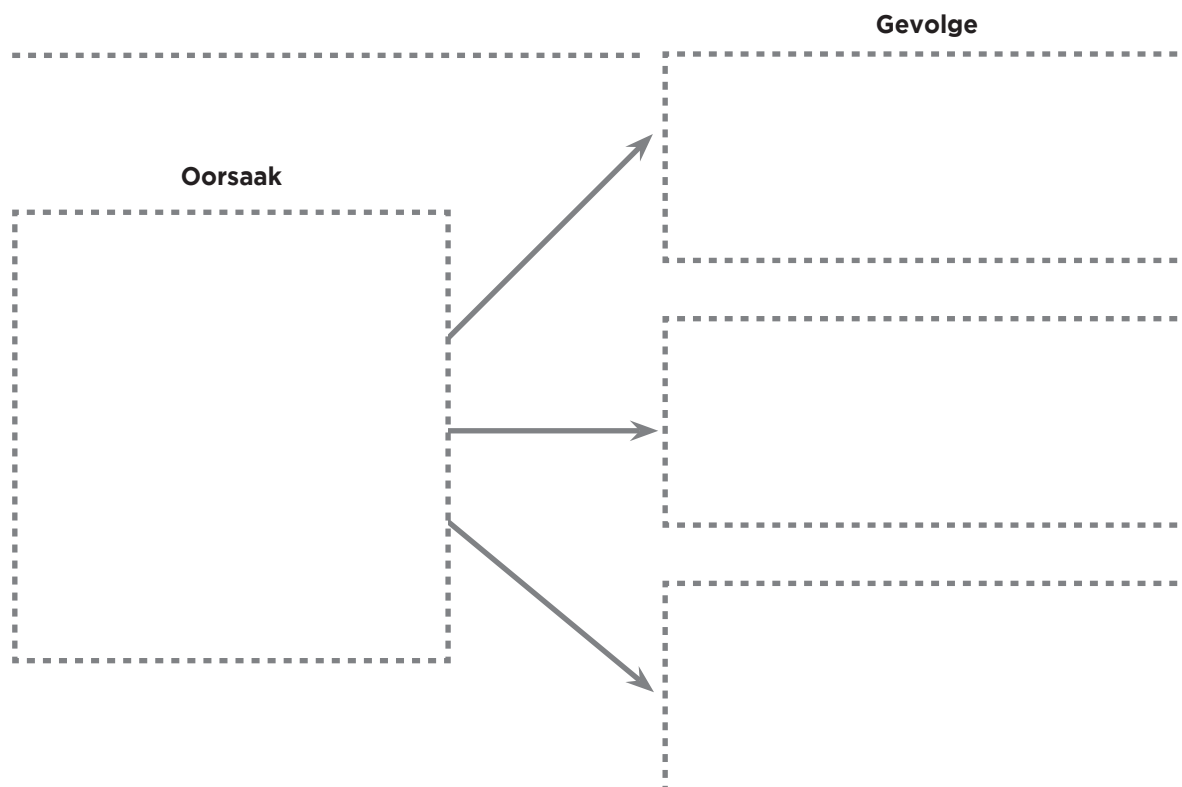
DEFINISIE VAN KONSEP

KWLS

K (Wat ek weet)	W (Wat ek wil weet)	L (Wat ek geleer het)	S (Wat ek nog wil leer)

Voorbeeld Grafiese Organiseerders

Leerinskrywing

- Leerders maak 'n 4-kolom tabel in hul boeke.
- Terwyl hulle lees, hou hulle rekord van wat hulle dink asook van nuwe woordeskat.
- Wat hulle wil weet, is 'n geleentheid vir hulle om vrae te stel en dit gee leerders ook 'n idee van wat hersien moet word..

Bladsy	Wat ek verstaan	Nuwe woordeskat	Wat ek wil weet

Aangepas uit: Reiss, J. 2012. *120 Content Strategies for English Language Learners*. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Top Tien woorde wat in Toetsvrae gebruik word

ANALISEER/ ONTLEED	<ul style="list-style-type: none"> • Verduidelik hoe elke deel funksioneer of by die geheel inpas. • Verbeel jou jy is 'n speurder wat die materiaal in dele opbreek. • Skryf die opvallende sowel as die minder opvallende eienskappe of betekenis neer.
BESKRYF	<ul style="list-style-type: none"> • Gee 'n duidelike prentjie van 'n persoon, plek, voorwerp of 'n idee. • Die leser moet uit dit wat hy/sy lees in sy verbeelding 'n prent of 'n flik kan sien en dit in woorde kan neerskryf.
DEMONSTREER	<ul style="list-style-type: none"> • Gee 'n stap-vir-stap prosedure van hoe om iets te doen/ maak. • Noem in 'n stelling waaroor die instruksies handel. • Beskryf wat nodig is en hoeveel benodig word. • Verduidelik elke stap in besonderhede. • Gebruik 'n kolpuntlys of 'n paragraaf.
KONTRASTEER	<ul style="list-style-type: none"> • Gee eienskappe wat nie dieselfde is nie. • Hoe verskil mense, gebeure of voorwerpe? • Verskaf voorbeelde om te verduidelik hoe dit verskil.
MAAK AFLEIDINGS	<ul style="list-style-type: none"> • Lees tussen die reëls – die antwoord is nie in die leesstuk nie. • 'n Mens maak afleidings uit die inligting of leidrade wat die skrywer verskaf.
OORREED (ARGUMENTEER OORTUIG)	<ul style="list-style-type: none"> • Stel 'n standpunt! • Neem standpunt in en verdedig een kant van 'n saak. Verskaf feite, statistiek, oortuigings, opinies en jou persoonlike siening. • Maak seker dat jou siening duidelik is. • Sit jou opinie logies uiteen. • Gebruik feite, waarnemiings, vergelykings of data om jou siening te ondersteun.
SOM OP	<ul style="list-style-type: none"> • Som dit op! • Gee die betekenis in so min woorde as moontlik. • Maak sinteses en gee die belangrikste feite in 'n sin of kort paragraaf weer
VERGELYK	<ul style="list-style-type: none"> • Gee gemeenskaplike eienskappe om aan te toon hoe sake dieselfde of soortgelyk is. • Hoe is mense, gebeure of voorwerpe dieselfde? • Verskaf voorbeelde om te verduidelik hoe dit dieselfde is.
VERDUIDELIK	<ul style="list-style-type: none"> • Gee duidelike beskrywings van 'n gebeurtenis, voorwerp of 'n idee. • Dink aan die vyf W's (Wie, Wat, Wanneer, Waar, Waarom) en die H (Hoe).
VERTOLK	<ul style="list-style-type: none"> • Skryf jou eie begrip van 'n teksgedeelte neer. • Vra jouself af "Wat beteken _____?" • Verskaf 'n siening vanuit jou eie ervaring en die inligting • waaroor jy beskik.

Vertaal en aangepas uit: <http://www.scholastic.com/teachers/article/top-10-terms-students-need-know-be-successfulstandardized-tests>

WCED FET Literacy Across the Curriculum 2014 Geskryf & Aangebied deur Judi Kurgan: Literacy and Learning

Woordeskat/ Terminologie wat in eksamen vrae gebruik word

gee rekenskap van	• Verduidelik die proses of rede waarom iets is soos dit is.
ontleed	• Skenk aandag aan besonderhede. • Verduidelik hoe elke deel by die geheel inpas.
beredeneer	• Give your personal point of view – facts, beliefs, opinions
bereken	• Gebruik Wiskunde om jou antwoord te bepaal
vergelyk	• Gee gemeenskaplike eienskappe/ kenmerke – hoe is mense, gebeure, konsepte of voorwerpe dieselfde
lewer kommentaar	• Bespreek, bespreek krities of verduidelik
bespiegel	• Raai, beraam, lei af
kontrasteer	• Gee eienskappe of kenmerke oor hoe mense, gebeure, konsepte of voorwerpe verskil.
lei af	• Maak gevolgtrekkings
definieer	• Gee die betekenis in jou eie woorde
demonstreer	• Skryf neer hoe om iets stap-vir-stap te doen.
beskryf	• Verduidelik sodat die leser die voorwerp, konsep of gebeure kan visualiseer/ verstaan. • Gebruik byvoeglike naamwoorde om grootte, vorm, eienskappe, kleur en gebruik aan te dui.
bespreek	• Skryf/praat asof jy jou kennis met iemand anders deel. • Gebruik besonderhede en voorbeelde om die onderwerp te verduidelik.
effek/uitwerking	• bv. Watter effek het _____?
verduidelik	• Maak iets duidelik en eenvoudig om te jou interpretasie en begrip te wys. • Gee eenvoudige beskrywings op grond van wat jy weet. • Beskryf deur redes te verskaf
onttrek	• Kies relevante besonderhede
faktore	• Gee redes, kenmerke, oorsake, invloede
gee 'n rede	• Gee voorbeelde om te verduidelik waarom iets is soos dit is.
hipotese	• 'n Suggestie om feite of waarnemings te verduidelik • Gee definisies/ kenmerke van 'n persoon, plek, gebeurtenis of voorwerp. • Beskryf vorm, grootte, kleur en ander onderskeidende kenmerke.
dui aan	• Wys, maak iets bekend
interpreteer/ vertolk	• Gee jou mening oor die inligting op grond van jou ervaring en die inligting wat jy in die teks kry.
 motiveer	• Gee bewyse om jou standpunt te ondersteun.
lys/ maak 'n lys	• Skryf elke item wat op die onderwerp van toepassing is, neer.
 motiveer (jou antwoord)	• Gee redes en verduidelik jou antwoord. • Gee voorbeelde, redes en 'n verduideliking
 raamwerk	• Organiseer belangrike data/ inligting op 'n logiese manier • Gebruik getalle of letters om inligting in volgorde te rangskik.
plot	• Organiseer jou idees en skryf dit op papier neer. • Gebruik 'n raamwerk, grafika, prent, kaart of 'n matriks.
voorspel	• Maak, op grond van die beskikbare inligting, 'n voorspelling van wat die uitkoms sal wees.
bewys	• Gee bewyse of feite wat verduidelik waarom 'n standpunt waar is.
skets	• Teken 'n rowwe skets, plan of prent om iets te verduidelik of te wys.
verklaar/ noem	• Verduidelik belangrike inligting. • Gee redes en voorbeelde indien nodig
som op	• Gee die betekenis in so min woorde as moontlik. • Hervertel die belangrikste feite en belangrike besonderhede in so min woorde as wat jy kan.
gaan na	• Plaas gebeure, ervarings of gedagtes in volgorde of in 'n tydlyn.

Aangepas en vertaal uit: Chapman, C. & King, R. 2003. Differentiated Instructional Strategies for Writing in the Content Areas. Thousand Oaks: CA: Corwin Press.

WCED FET Literacy Across the Curriculum 2014 Geskryf & Aangebied deur Judi Kurga

Geheuewenk 1

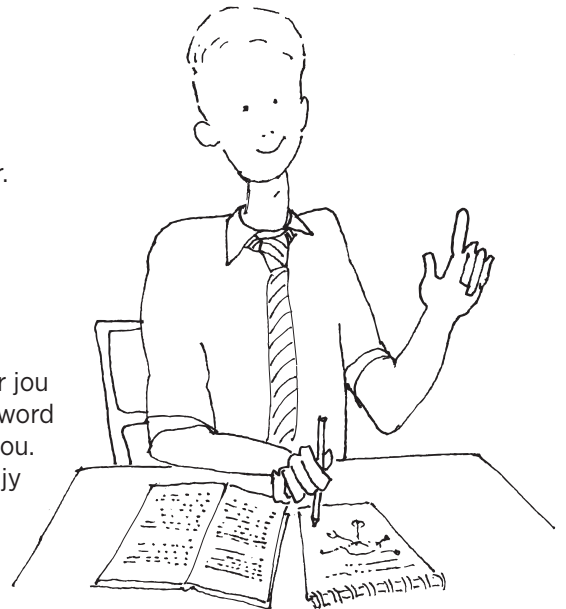
Skenk aandag en luister goed in die klas.

- Maak seker jy verstaan die leerstof. Indien nie, vra die onderwyser.

Geheuewenk 2

Maak nuttige aantekeninge.

- Om inligting in die langtermyngeheue te stoor, moet dit eers deur jou korttermyngeheue of werkende geheue gaan. In hierdie stadium word die geheue beperk deur die hoeveelheid inligting wat dit kan behou. Inligting wat jy in die klas kry, moet neergeskryf word, anders sal jy dit vergeet.
- Wanneer jy uit jou handboeke hersien, soek die belangrike inligting en skryf dit neer. Organiseer dit op 'n logiese manier. Verkort dit tot sleutel terme of 'n vorm wat maklik onthou kan word.

Geheuewenk 3

Onthou die drie H's:

- **H**erhaal, **H**erhaal, **H**erhaal

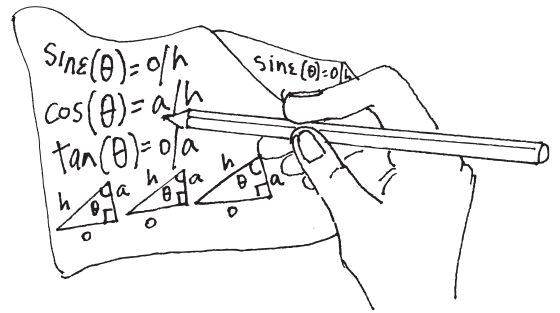
Geheuewenk 4

Gebruik geheuebrûe.

'n Geheuebrug is 'n metode om inligting te onthou deur die vorming van arbitrêre, maklik onthoubare assosiasies.

Voorbeelde:

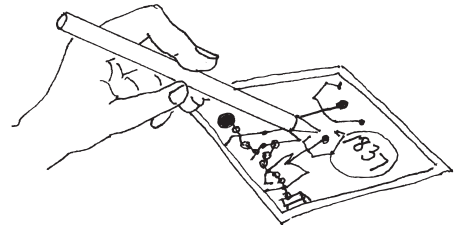
- **H-He-Li-BeB-CNOF Ne-Na** (vir die eerste paar elemente volgens atoomgetalle gerangskik)
- **Roggbiv** of **Ry oor geel gras, bly in viool**
(Kleure van die reënboog in korrekte volgorde)

Geheuewenk 5

Skep voorbeelde.

- 'n Baie effektiewe manier om jou eie begrip te toets is om voorbeelde te skep van verwante konsepte, situasies, verhoudings, gebeure of gevallestudies. Indien jy dit nie kan doen nie, verstaan jy moontlik nog nie hierdie aspek van die sillabus ten volle nie. Vra jou onderwyser / es om hulp.

Geheuewenk 6

Gebruik visuele beelde.

- Visualisering van 'n konsep, situasie, verhouding of opeenvolging van gebeure kan 'n baie kragtige manier wees om te leer. Maak stories of fliks op in jou gedagtes, of maak jou eie tekeninge, stokkiesfigure of strokiesprente.

Geheuewenk 7

Maak assosiasies.

- Skep verbande tussen die nuwe inligting en iets wat aan jou bekend is.

Geheuewenk 8

Gebruik repetisiestrategieë.

- Oefen om inligting op te roep deur sleutelidees op te sê, vrae te voorspel, probleemoplossing te oefen en jouself te toets deur ou vraestelle deur te werk.

Toepassing van geheue

As jy eers inligting gememoriseer het, moet jy dit kan gebruik en nie slegs die inligting kan weergee nie. Jy moet die volgende doen:

- Ontleed die inligting
- Identifiseer presies wat die eksamenvraag eintlik vra
- Maak seker dat die inligting wat jy gee wel deur die vraag gevra is
- Pas die inligting in 'n konteks toe in sommige gevalle
- Ontwikkel 'n goed beredeneerde argument in sommige gevalle
- Bied inligting logies en samehangend aan

Geniet die uitdaging om jou kennis te laat toets en moenie paniekerig raak nie.

VERWYSINGS

Learning resources (Academic Support Centre, University of Alberta)

Smart study: a guide to skill yourself to be a better student (Edumedia, 2005)

Fleet, J, Goodchild, F, and Zajchowski, R, *Learning for success* (Harcourt Brace and Company, 1999)

13 Study Tips
<https://goo.gl/vPqDv5>

The 9 BEST Scientific Study Tips
<https://goo.gl/Bcx9f5>

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT MATRIEKKLAS VAN 2021

>>> Doen die regte ding! In die eksamenlokaal:

MOETS:	MOENIES:
<ul style="list-style-type: none"> • Werk 'n studieprogram uit • Studeer hard • Maak goeie aantekeninge • Slaap genoeg • Hersien werk • Eet genoeg en gesond • Gaan jou rooster elke dag na • Bring elke dag jou toelatingsbrief na die eksamenlokaal toe • Bring al die nodige skryfbehoeftes (pen, potlood, uitveër, ekstra pen, nieprogrammeerbare sakrekenaar, liniaal, gespesialiseerde vaktoerusting waar vereis) • Daag vroeg by die eksamensentrum op (ten minste 40 minute voor die aanvang van die eksamen) • Luister na die instruksies van die prinsipaal, hoofopsiener en opsieners 	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie dwelms of medikasie gebruik om jou wakker te hou nie • Moenie tot die aand voor die eksamen wag voor jy begin studeer nie • Moenie voor die eksamen probeer vasstel wat geëksamineer gaan word nie • Moenie notas, memorandums of enige ander materiaal bring wat gebruik kan word om jou 'n onbillike voordeel in die eksamenlokaal te gee nie • Moenie by 'n ander kandidaat afskryf nie • Moenie probeer om met 'n ander kandidaat te kommunikeer nie • Moet jou nie in die eksamen as iemand anders voordoen nie • Moenie op 'n onvanpaste manier in die eksamenlokaal optree nie • Moenie die instruksies van die hoofopsiener verontagsaam nie • Moenie jou skrif of enige antwoordblad uit die eksamenlokaal neem nie

Moenie jou selfoon in die eksamenlokaal neem nie!

AFSKRYWERY IS 'N ERNSTIGE OORTREDING!

Indien jy skuldig bevind word aan afskrywery, sal jou uitslag vir die vak ongeldig verklaar word. Jy sal ook verbied word om vir die volgende drie jaar NSS-eksamens af te lê.

3 DOELTREFFENDE EKSAMENSKRYFTEGNIKE

Eksamenskryfwenk 1

Daag vroeg op en wees gereed om te begin.

Eksamenskryfwenk 2

Lees en verstaan die instruksies.

- Maak seker dat jy die regte eksamen vraestel ontvang het.
- Lees die INSTRUKSIES aan die begin van die vraestel ALTYD baie noukeurig. Baie studente neem nie genoeg tyd om dit te doen nie en ontdek dan later dat hulle die verkeerde vrae beantwoord het. Moet jy net 'n sekere aantal vrae beantwoord of almal? Vra as iets nie vir jou duidelik is nie.

Eksamenskryfwenk 3

Kyk vooraf na die vraestel en ken die tyd wat nodig is aan elke deel toe.

- Kyk die hele eksamen vraestel deur voor jy begin skryf. Kyk hoeveel vrae daar is en hoeveel punte dit tel. Om die vrae te vluglees, sal help om jou geheue te aktiveer. Besluit watter vrae die maklikste sal wees om te doen en watter meer tyd sal neem. Identifiseer waar jy keuses het tussen vrae en **binne** vrae en besluit watter vrae om te beantwoord. Ken tyd toe vir die beantwoording van elke vraag. Laat ook tyd toe om jou antwoorde deur te gaan en korreksies aan te bring. As jy aan iets dink terwyl jy vooraf na die vraag kyk, skryf dit dadelik neer.

Eksamenskryfwenk 4

Pak elke vraag sistematies aan.

- Lees elke vraag noukeurig deur en onderstreep sleutelwoorde, veral die werkwoorde wat vir jou sê wat om te doen.
- Is dit 'n enkelvoudige of tweeledige vraag? Wat, volgens die vraag, moet jy doen?
- Identifiseer wat jy het en wat jy nodig het. Beplan hoe jy die vraag gaan beantwoord en maak 'n paar notas oor die stappe wat jy sal volg. Dit sal vir jou en vir die persoon wat die antwoordskrif nasien 'n idee gee oor hoe jy die vraag benader het. Dit sal jou ook help om jou foute te vind en te korrigeer.
- Party vrae kan van jou verlang om jou kennis **toe te pas**. Skryf jou antwoord neer in die formaat wat versoek is, bv. 'n opstel, 'n program, 'n oorsig, 'n onderhoud, 'n brief, 'n berekening.

Eksamenskryfwenk 5

Skryf iets vir elke vraag neer.

- As 'n definisie al is wat jy kan gee, doen dit gerus. Indien die tyd min word, beantwoord die vraag puntsgewys i.p.v. in volsinne. Skryf enigiets neer wat jy weet wat met die vraag verband hou.

Eksamenskryfwenk 6

Sit jou antwoorde duidelik uiteen.

- Skryf leesbaar sodat die nasiener dit maklik kan lees. Laat spasies tussen vrae en begin altyd 'n nuwe **afdeling** op 'n skoon bladsy. Maak seker dat jou vrae korrek genommer is ooreenkomstig die nommering op die vraestel.

Eksamenskryfwenk 7

Indien jy voel dat jy nie in staat is om 'n sekere vraag te beantwoord nie, moenie paniekerig raak en toelaat dat angs jou eksamenprestasie affekteer nie.

- Vra jouself af “Wat moet ek **weet** om hierdie vraag te beantwoord?” en begin om wat in jou gedagtes is, neer te skryf. Vermoeg negatiewe selfmotivering – fokus op die taak in plaas van op jouself.

Eksamenskryfwenk 8

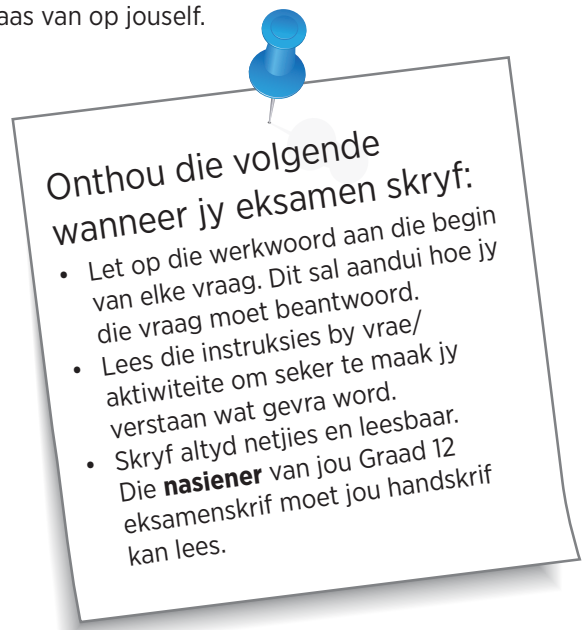
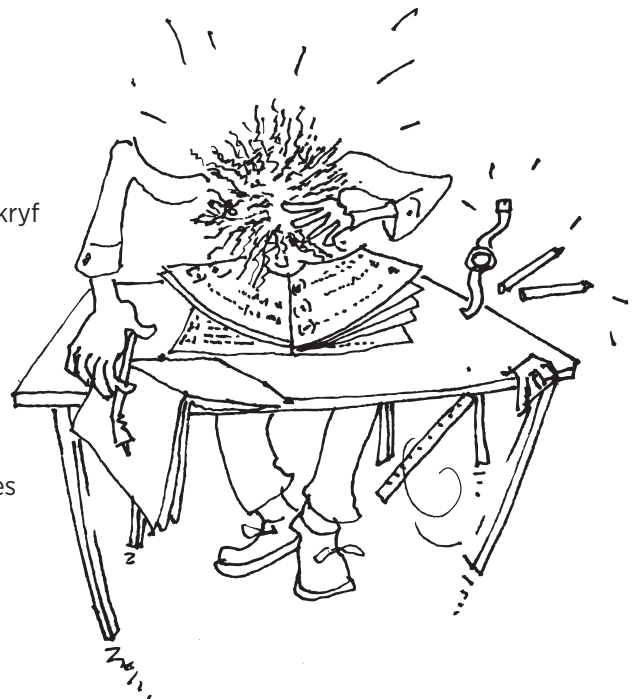
Lees oor en doen korreksies.

- Neem tyd om jou antwoorde deur te gaan. Moenie iets verander tensy jy seker is dat dit verkeerd is nie. Kontroleer wiskundige antwoorde deur truberekeninge te doen. Kyk na die proses wat jy gebruik het. Maak seker jy het alles geskryf waarvoor gevra is.

Eksamenskryfwenk 9

Bly tot aan die einde.

- Moenie die eksamenlokaal verlaat voor die tyd verstreke is nie. Partykeer neem dit 'n bietjie langer voor die inligting uit jou geheue tevoorskyn kom. Gebruik dus al die tyd wat aan jou toegeken word.

- Onthou die volgende wanneer jy eksamen skryf:
- Let op die werkwoord aan die begin van elke vraag. Dit sal aandui hoe jy die vraag moet beantwoord.
 - Lees die instruksies by vrae/aktiwiteite om seker te maak jy verstaan wat gevra word.
 - Skryf altyd netjies en leesbaar. Die **nasiener** van jou Graad 12 eksamenskrif moet jou handskrif kan lees.

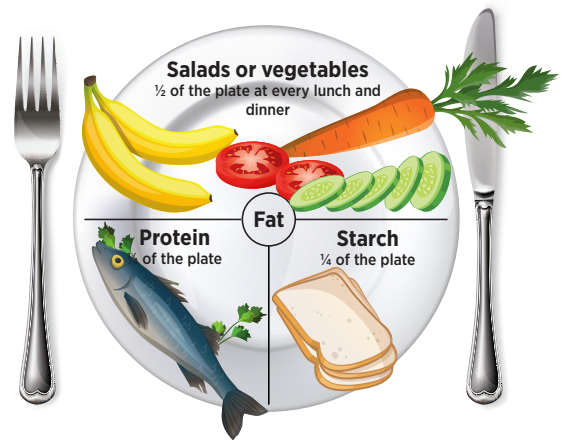
Maak die regte keuses >>> vir 'n gesonde lewe!

As jy die regte keuses maak, sal jy goed lyk en goed voel. Om gesonde keuses te maak is ook belangrik vir die voorkoming van siektes.

Wenke vir 'n gesonde lewe

1. Jy is wat jy eet ... kyk na die inhoud van die “perfekte” ontwerpersbord

- Eet elke dag 'n verskeidenheid voedselsoorte om al die noodsaaklike voedingstowwe in te neem
- Maak jou bord kleurvol en korrelrig! Vrugte en groente bied vitamine en minerale wat jou oë sal ophelder, jou vel gesond hou, jou hare laat blink en jou liggaam teen baie siektes sal beskerm.
- Voedsel wat proteïene bevat, maak jou spiere sterk. Eet vleis met min vet. Peulgewasse (lensies, ertjies, bone) is ook 'n goeie bron van kragtige proteïene!
- Styselagtige voedsel met baie vesel en graan sal jou langer versadig hou en help keer dat jy vet word!

2. Beperk “soms”-kosse ... jy sal goed lyk én goed voel

- “Soms”-kosse = gemorskos of lekkernye
- Hierdie kossoorte bevat dikwels baie vet, sout en/ of suiker. Dit kan tot oorgewig lei, jy sal traag wees en dit verhoog jou kans om leefstylsiektes te ontwikkel. Los dit dus maar vir spesiale geleenthede!
- Beveg vet! Eet minder vetterige, gebraaide en olierige kos.
- Skud die soutgewoonte af! Gebruik sout spaarsaam: wees op die uitkyk vir verborge sout in lekkernye (bv. aartappelskyfies) en souterige kos (bv. polonie, weense worsies en wegneemetes). Daar is genoeg sout in ons dieet; dit is dus nie nodig om sout aan tafel by te voeg nie.
- Tem jou soet tand! Eet minder suiker en soetgoed (bv. soet gaskoeldrank, lekkers, koek, oliebolle).
- Sit gesonde kos in jou kosblik of koop 'n gesonde toebroodjie eerder as gemorskos / wegneemetes wat propvol ongesonde vet, sout en suiker is.

3. Doen oefeninge om jou liggaam en verstand te stimuleer!

- Beweeg meer, wees aktief en eet gesond. Dit is die beste manier om te verhoed dat jy gewig optel en siektes ontwikkel.
- Ontspan saam met jou vriende en raak fiks! Gaan stap of sluit aan by die rugby-, sokker- of swemspan of beoefen jou gunsteling sportsoort!
- Skakel af ... Beperk skerm-tyd (bv. TV, die internet, rekenarspeletjies, sosiale netwerke op jou foon) en kom aan die beweeg! Versterk liever jou sosiale lewe: dans meer, stap met jou vriende tot by die winkelsentrum of die park, ens.

4. Wees wys – moenie rook of dwelms gebruik nie!

- Moet nooit begin rook of dwelms gebruik nie – dit is verslawend en kan jou dood veroorsaak. Bly dus weg daarvan!
- Moenie ander mense se tweedehandse rook inasem nie. Dit is net so gevaarlik en stel jou in gevaar. Moedig jou vriende en gesinslede aan om op te hou – ter wille van jou gesondheid en hulle s'n!
- Indien jy rook of dwelms gebruik, vra hulp om op te hou.

5. Dink na oor wat jy drink!

- Raak ontslae van soet gaskoeldrank wat jou vet maak; drink gereeld gesonde, vars water!
- Jy hoef glad nie alkohol te drink nie. Dit verhoog jou kans om siektes op te doen en om in ongelukke betrokke te raak. Dit kan jou in gevaarlike situasies laat beland.

Wat is 'n gesonde lewenstyl?

Gesonde lewenstyle handel oor die maak van keuses wat mense van alle ouderdomme kan help om beter lewensgehalte te geniet.

Gesonde lewenstyle begin met:

Die regte voedsel

- Eet 'n VERSKEIDENHEID kossoorte.
- Eet BAIE vars vrugte & groente, graan & bone
- Eet MIN vet, suiker en sout
- Drink BAIE water!

Daaglikse oefening

- Enige persoon van enige ouderdom kan baat vind!
- Beweeg energiek vir 30 minute per dag!
- Stap, dans, speel, spit in die tuin – enige aktiwiteit wat jy geniet!

Gesondheid

- Ondergaan gereelde gesondheidstoetse
- Bly weg van tabak en dwelms
- As jy 'n probleem het, vra jou gesondheidswerker of maatskaplike werker vir hulp.

Maak die gesonde keuse en geniet die lewe TEN VOLLE!!

Voorbeeld van 'n studierooster vir 2021

3 studieblokke van 50 minute elk per dag met 'n 10-minute onderbreking tussen elke blok.

Vakkombinasie: Engels, Afrikaans, Wiskunde, Lewensoriëntering, Geskiedenis, Ekonomie, Lewenswetenskappe

Sondag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrydag	Saterdag
6 Ontspan met gesin	7 Eng: Paper 2 HL Poetry Genre 1/2 Lew Wet: DNA en RNA LO: Burgerskap-opvoeding	8 Eng: Paper 2 Drama HL Read network FAL Lew Wet: DNA en RNA LO: Handves van Menseregte	9 Eng: Read network - socio-political and cultural background of text Lew Wet: Oorerflikheid en genetiese siektes LO: Arbeidswetgewing	10 Eng: Paper 1 Summary writing Lew Wet: Oorerflikheid en genetiese siektes LO: Vakbonde	11 Eng: Read network - themes, messages and values in the text Lew Wet: Plantreproduksie LO: Wet op gelyke werksgeleenthede	12 Eng: Read network - characters and their relationships Lew Wet: Plantreproduksie LO: Werketiek
13 Afr: Kortverhale - lees die verhaal	14 Afr: Kortverhale - inhoud van die verhaal Lew Wet: Plaaslike omgewingskwessies - terminologie Eng: Paper 2 Novel HL, Genre 1/2 FAL	15 Afr: Kortverhale - karakters, hul karaktereienskappe Lew Wet: Lugbesoedeling Eng: Writing Literature essays and answering contextual questions	16 Afr: Kortverhale - gebeure; oorsaak en gevolg van gebeure Lew Wet: Waterbesoedeling Eng: Interpreting and answering visual literacy question	17 Afr: Kortverhale - ironie, tema, boodskap en soort verteller Lew Wet: Grondbesoedeling Eng: Paper 1 editing; language in context	18 Afr: Kortverhale - Tyd en ruimte (milieu/agtegrond) van die gebeure Lew Wet: Uitputting van natuurlike hulpbronne Eng: Paper 3 shorter transactional writing	19 Gesinsfunksie Rusdag
20 Afr: Kortverhale - Kontraste Lew Wet: Waste management Gesk: Die Swartbewussynsbeweging in SA	21 Wisk: Funksies en grafieke - parabool, hiperbool Ekon: Sakesiklusse - samestelling en kenmerke Gesk: Idees van Steve Biko	22 Wisk: Funksies en grafieke - eksponensiaal Ekon: Sakesiklusse - verduidelikings, Owerheidsbeleid Gesk: Uitbreiding van die Swartbewussynsbeweging	23 Wisk: Funksies en grafieke - inverse funksies Ekon: Sakesiklusse - nuwe ekonomiese paradigma Gesk: 1976 Soweto-studente-opstand	24 Wisk: Funksies en grafieke (trig) en hul transformasies Ekon: Sakesiklusse - eienskappe, voorspellings Gesk: Impak van SBB	25 Wisk: Funksies en grafieke - hersien alles Ekon: Sakesiklusse - hersien alles Gesk: Impak van Steve Biko	26 Rusdag
			2 Wisk: Gelyktydige vergelykings Gesk: Die Swartbewussynsbeweging in SA Ekon: Sakesiklusse	3 Wisk: Getalpatrone en reekse (lineêr en kwadratiese) Gesk: Apartheid in die 1980s Ekon: Rol van die openbare sektor	4 Wisk: Rekenkundige en Meetkundige rye en reekse Gesk: Suid-Afrika in die 1990s Ekon: Buitelandse valutamark	5 Wisk: Funksies en grafieke Gesk: Hersien afdelings van die laaste 4 dae. Ekon: Hersien afdelings van die laaste 4 dae. Self-vasvrae. Kyk na vorige vraestelle

MATRIEK 2021 - TEMPLAAT VAN 'n STUDIEROOSTER WAT JY KAN GEBRUIK

[illegible]

SELFEVALUERING

Matriekondersteuning

Ek beoordeel myself elke kwartaal deur aan te dui of ek my doelwitte in elke vak bereik het. Skryf die persentasie wat jy vir elke vak behaal het en omkring dan JA (J) of NEE (N) indien jy jou teiken bereik het al dan nie.

Huistaal

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Eerste Addisionele Taal

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Lewensoriëntering

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Wiskunde/ Wiskundige Geletterdheid

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Vak 1

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Vak 2

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Vak 3

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Vak 4

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

Vak 5

Kwartaal 1		Kwartaal 2		Kwartaal 3		Kwartaal 4	
%	J / N	%	J / N	%	J / N	%	J / N

2021 Graad 12-leerders >>> Hierdie is julle geleentheid om julle drome te bewaarheid

Graad 12 is 'n uitdagende en veeleisende jaar vir leerders. Jy het bykomende ondersteuning en goeie advies nodig. Hierdie boekie poog om huidige graad 12-leerders te motiveer en aan te moedig deurdat hulle die suksesverhale lees van sommige van die leerders wat goed gevaar het in vorige Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens. Hierdie leerders deel hulle verhale mee deur eers hulle agtergronde en die strategieë

wat hulle gebruik het om goeie uitslae te verseker, te skets, en dan woorde van bemoediging en motivering te voorsien. Daar word vertrou dat wanneer jy die verhale van hierdie suksesvolle NSS-kandidate lees, jy aangemoedig en oortuig sal word dat, ongeag die omstandighede en die uitdagings wat jy in die gesig staar, jy sukses kan behaal as jy harder en slimmer werk. >>>

Lees en Leer >>> Die O-VLOK-H-metode om 'n handboek te bestudeer

Die O-VLOK-H-metode is 'n beproefde, stapsgewyse strategiese benadering om uit handboeke te leer. Waarom is dit suksesvol? Omdat dit jou help om die belangrike feite en idees in jou handboek te vind, en om daardie inligting te bemeester en te onthou sodat jy voorbereid is vir die eksamen.

O-VLOK-H is 'n afkorting wat jou help om die stappe te onthou en dit maak ook verwysings daarna makliker. Die letters dui die stappe wat gevolg word aan: (O = oorsig, V = vrae stel, L = lees, O = opsom/opskryf, K = kontrole, H = hersiening)

Indien hierdie ses stappe toegepas word, sal dit jou studietyd meer doelgerig en doeltreffend maak. Alhoewel dit tyd verg en ingeef moet word, sal dit nie meer nodig wees om hoofstukke in jou handboek oor en oor te lees indien jy die metode aangeleer het en kan toepas nie.

'n Verdere voordeel van die O-VLOK-H-metode is dat jy dikwels jou eie vrae oor 'n toets kan opstel. Omdat baie onderwysers die handboek as 'n oorsig van die vakinhoud gebruik, sal hul toetsvrae uit dieselfde bron kom as die een wat jy gebruik. As jy jou notas en tekste deurgaang, sal jy baie eksamenvrae kan voorspel en antwoorde daarop kan voorberei.

Hieronder volg 'n beskrywing van elk van die stappe:

1. OORSIG: (voor die les)

Hierdie oorsig behoort nie langer as 20 – 25 minute te duur nie, selfs vir die langste hoofstuk. Die doel van die hoofstuk-oorsig is om 'n geheelbeeld te kry waaroor dit handel, watter inligting die skrywer verskaf, in hoeveel sub-onderwerpe die inligting verdeel is en hoeveel tyd jy aan die lees daarvan sal bestee. Lees die volgende:

- ➔ Titel van die hoofstuk
- ➔ Inleiding
- ➔ Doelwitte
- ➔ Woordeskat
- ➔ Opsomming
- ➔ Hersieningsvrae
- ➔ Vetgedrukte opskrifte
- ➔ Grafika en byskrifte

2. VRA: (voor die les)

Verander elke vetgedrukte opskrif in 'n vraag deur een van die volgende woorde te gebruik: wie, wat, waar, wanneer, waarom of hoe.

- ➔ Die rede waarom 'n vraag uit elke opskrif geformuleer word, is om 'n doel te stel waarom die materiaal in meer besonderhede gelees moet word. Indien jy lees om 'n antwoord op 'n spesifieke vraag te kry, lees jy aktief.

3. LEES: (na die les)

Lees die gepaardgaande teks onder die opskrif aktief om 'n antwoord te kry op die vraag wat jy in Stap 2 gestel het. Die antwoord sal gewoonlik bestaan uit die hoofidee(s) en die ondersteunende idees van die paragraaf/ paragraawe.

Lees die gedeelte sodat jy die antwoord op jou vraag kan kry. Die rede waarom jy lees, is om die antwoord op jou vraag te kry.

4. OPSOM/ OPSKRYF: (na die les)

Hierdie stap behels dat jy die werk neerskryf. Jy kan 'n verskeidenheid opsommings volgens jou eie keuse maak: Gewone manier: Trek 'n aantal kolomme vir die aantal hoofgedagtes wat jy het en plaas dan al die kernwoorde onder die betrokke ooreenstemmende hoofgedagte. Vloeiagram. Plaas die hoofgedagtes, verspreid onder mekaar, met lyne vanuit die hoofgedagte vir soveel kernwoorde (onder mekaar) as wat daar is. Visualisering - "sien"/dink in prentjies. Gebruik 'n eenvoudige tekening/prentjie vir voorstelling, bv. roetine ***** (stel herhaling voor) Onthou: jy moet dit kan herroep. Kleur moet helder, kontrasterend en nie te veel wees nie. Geheuekaart. Plaas die blad dwars voor jou. Skryf/teken die onderwerp in die middel. Gebruik verskillende kleure. Trek lyne wat die hoofgedagtes kloksgewys vorm. Gebruik drukskrif. Vanaf die hoofgedagtes se lyne trek lyne vir soveel kernwoorde as wat daar is. Skryf die woorde bo-op lyne sodat dit leesbaar is. Hoofgedagtes word in hoofletters geskryf en kernwoorde in klein letters. Trek 'n "wolk" om elke hoofgedagte, met sy kernwoorde. As jy iets wat jy gelees het, neerskryf, sal jou begrip en onthouvermoë verbeter.

5. KONTROLE: (voor die volgende les)

Maak seker daar ontbreek nie inligting in jou handboek of notas nie, want jy gaan hierna slegs jou opsommings gebruik om te leer.

6. HERSIEN (voor die volgende les)

Dit is die laaste stap waartydens jy gaan seker maak dat jy jou opsomming "in jou kop kry".

Hou jou antwoorde toe en stel dan die vrae aan jouself. Indien jy nie die vraag kan beantwoord nie, kyk weer na jou notas en toets jouself weer. Wanneer jy seker is dat jy die vraag en antwoord verstaan, kan jy dit afmerk.

Die doel van hersiening is om jou te help om vir die eintlike toets voor te berei.

Onthou dat baie min mense handboeke vir genot lees; handboeke word gelees om inligting te verkry en om daardie inligting te onthou en toe te pas. Hersiening help jou om die inligting te onthou.

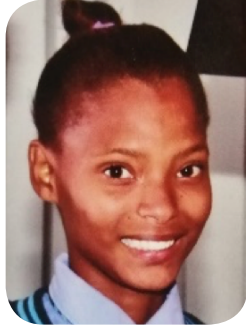

4 strategies to master
Reading with understanding
<https://goo.gl/LzegQI>

Adelaide Jansen

Fezekile Sekondêre Skool

As ek aan matriek dink, is die eerste woorde wat by my opkom werk, werk en nogmaals werk! Ek vra myself of daar ooit 'n manier is om hierdie hope werk aan te pak? Maar dit is darem nie heeltemal so erg nie.

Ek wil graag aan die Graad 12-klas van 2021 'n paar wenke gee oor hoe om hul eindeksamen met vlieënde vaandels te slaag. Eerstens, is dit baie belangrik om te weet wat dit is wat jy wil hê. Hierdie sal jou 'n goeie idee gee oor hoeveel jy moet insit. Stel vir jouself doelwitte, maar wees versigtig om nie te hoë verwagtinge van jouself te hê nie. Onthou, jy weet tot hoeveel jy in staat is en as jy te veel druk op jouself plaas, sal dit later voel asof jy geen vordering maak nie.

Daag jouself uit. Sê vir jouself dat jy dit kan doen, dat jy dit móét doen en dat jy dit sal doen. Op hierdie manier herinner jy jouself waarom dit belangrik is vir jou om jou eindeksamen te slaag. Dit is verstane as jy soms sal voel om tou op te gooi, maar verander hierdie negatiewe denke na positiewe denke. Dink aan iets wat jou gelukkig maak en laat ontspan, daarna sal jy weer lus kry vir die lewe.

Gebruik die onderwysers se ekstra moeite tot jou eie voordeel. As daar ekstra klasse aangebied word, woon elkeen van hierdie by, want 'n mens weet nooit te veel nie. Moenie huiwer om hulp te vra nie. Maak dus gebruik van jou klasmaats. Daar is dalk een wat iets beter verstaan en jou dan kan help om dit ook te verstaan; julle kan ook studiegroepe vorm.

Dit is van 'n uiterste belang om 'n studierooster te hê. Hierop sal jy die tye het wanneer jy sal studeer. Dit sal goed wees as jy eers met die belangrike vakke begin. Nadat jy klaar geleer het, kan jy jouself beloon deur 'n bietjie te rus. Byvoorbeeld, as jy na skool vir 'n uur met jou boeke gesit, het kan jy die volgende 15 minute voor die televisie ontspan.

Jy sal dit nooit regkry om 'n vak met goeie punte te slaag as jy nie daarvan hou nie. Verander dus jou houding teenoor jou skoolwerk.

Moenie uitstel nie. "Procrastination is the biggest time thief". Jy sal definitief nie goeie resultate kry as jy 'n aand voor die tyd gaan studeer nie. Gaan deur werk wat die vorige dag in die klas behandel is, so maak jy seker dat jy dit verstaan en indien nie, kan jy jou onderwyser nader. Dit sal ook baie help wees as jy goed deur vorige jare se vraestelle werk. Die onderwyser verskaf genoeg hiervan en die internet is propvol daarvan.

Al hierdie dinge klink dalk asof dit te veel moeite is, maar glo my jy sal nie spyt wees oor al hierdie moeite nie, want as jy jou matriekuitslae ontvang, sal jy sien dit was alles die moeite werd.

Sterkte Graadtwaalfs!

Githe Vorster

HS Piketberg Matriek 2020

Op julle merke, gereed, gaan! Die wedloop het begin. Die tyd is min en dit vra uithouvermoë. Dis amper soos 'n jaagtoneel in 'n fliëk, maar net belangriker, want dis jou lewe. Daar is nie tyd vir enige iets of enige iemand nie. Dis hoe MATRIEK altyd aan my verduidelik is.

Hierdie beskrywing is nie heeltemal verkeerd nie, maar ek wil ook nie toekomstige matrieks afskrik nie, daarom sal ek dit verander na: Die wedloop het begin. Die tyd is min. Dit is soos 'n jaagtoneel in die fliëks, maar jy ry in 'n afslaankapmotor en die wind waai deur jou hare. Jy is self agter die stuur. Die adrenalien jaag deur jou are. Jy is "on top of the world."

Daar word gesê dat die belangrikste vaardigheid vir matrikulante "tydsbestuur" is, want anders gaan jy nie alles klaarkry/regkry nie, maar ek wil iets byvoeg: VERTROUE – vertrou in jouself en vertrou in jou onderwysers.

Jy moet glo, nee, jy moet WEET, dat jy in staat is om deur die Rekordeksamen en die NSS-eksamen te kom.

Hoe?

Jou onderwysers het die kennis en jy moet vertrou dat hulle jou belange op die hart dra om jou goed genoeg voor te berei.

Maar JY moet ook hard werk. Harde werk lei tot selfvertroue. Daarom, moenie vergeet van al die, kom ons noem dit maar "cliché"-wenke wat altyd aan matrieks gegee word nie. Dis waar, dit werk en dit help BAIE. Werk hard, doen vaslegging, beplan en beoefen tydsbestuur. Dit gee jou selfvertroue wanneer die "curve balls" van die lewe jou tref en met selfvertroue sal jy van al die "curve balls" 6'e maak!

Matriek is verseker een van die lekkerste jare van jou skoolloopbaan, maar dis ook 'n harde en moeilike jaar. Daarom, wanneer jy voel dat jy op jou laagste punt - "rockbottom" - is soos hulle dit noem, onthou, "rockbottom" is die beste fondasie om op te begin bou. 'n Wyse man bou sy huis mos op 'n rots, of hoe?

2020 was nie die ideale matriekjaar nie, dis verseker, maar nou is ons net meer voorbereid vir die wêreld daar buite, en ek is oortuig daarvan dat die Matrieks van 2021 ook die "grootmenslewe" met SELFVERTROUE gaan aanpak. Want dis wat regtig saak maak.

Alle sterkte aan ieder en elke matriekleerder van 2021.

Nephanté Tieties
Roodezandt Sekondêre
Skool
Matriek 2020

Matriek!

Net die gedagte aan jou laaste skooljaar bring die grootste opgewondenheid.

Toe ek my rapport aan die einde van 2019 ontvang en besef dat ek in 2020 'n matriekleerder sal wees, het my hart oorgeloop van vreugde. Nooit het ek gedink dat my laaste skooljaar, wat veronderstel was om een onvergeetlike jaar te wees, so verskriklik vreemd sou uitdraai nie.

COVID-19. Pandemie. Ongevraagd brei ons woordeskat uit. Isolاسie, handsanitasie en maskers het ons nuwe normaal geword. Onsekerheid en vrees het totaal oorgeneem.

Tydens die grendeltydperk was my grootste kwelling: "Wat nou van my toekomsdrome? Hoe kan ek steeds sukses behaal in so 'n abnormale jaar?"

Wel, om drome in die lewe te bereik, vereis mos om 'n visie én 'n missie te hê. Dit begin by jou ingesteldheid. Of hoe? 2020 was 'n jaar van uitdagings waarvan ons nog nooit gehoor het nie. Van trauma op baie vlakke. 'n Jaar waarin ek besef het ek moet maar net van dag tot dag lewe. Dat ek elke dag ywerig moet aanpak en dit wat die dag inhou net reguit in die oë moet kyk.

Daar was dae dat ek gevoel het ek kan glad nie meer byhou met alles wat ek sien, hoor en voel nie, dat alles net te veel raak. In sulke tye was dit die uitsien na die vervulling van my toekomsdrome wat my weer moed en uithouvermoë gegee het, my aangespoor het om elke dag net beter te werk. My laat glo het dat daar regtig lig aan die einde van die donker, onsekere tunnel sal wees. My motto was: Bly positief. Bly gefokus. Werk hard. Werk elke dag.

Matrieks van 2021, net soos ons nie geweet het wat die jaar 2020 vir ons inhou nie, is 2021 nog redelik onbekend vir julle. Wat ek wel kan sê en wat vir my 'n groot bron van bemoediging was, is: Niks is onmoontlik nie. Nie 'n pandemie of enige virus kan jou beroof van jou drome nie. Dit hang regtig af van wat jy as persoon van 'n slegte situasie maak.

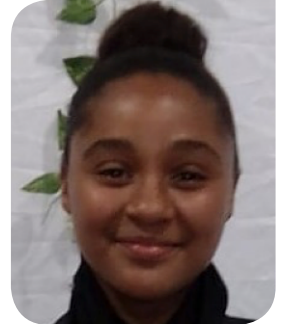
Werk gefokus vanaf die heel eerste dag van die jaar. Gee meer as net jou beste, want jou beste is nie goed genoeg as jy aan jou toekomsdrome dink nie. Bestee jou tyd met die grootste sorg. Jy dink dis 'n cliché, maar ons het dit beleef: Tyd is kosbaar! Pak elke dag aan soos dit kom. Pas aan by alle omstandighede. Onthou, as jy die boom elke dag versorg, sal jy op die ou end beloon word met pragtige, gesonde vrugte. Deurlopende, harde werk word beloon.

En onthou, die onderwysers is aan jou kant. Hulle gee regtig om, hulle het die beste raad. Hulle is altyd bereid om daardie ekstra tree te gee. En nog ekstras daarby. Vra hulp en vra dikwels as dit nodig is.

Elkeen se toekoms is in sy eie hande, maar God bestuur dit. Maak Hom deel van jou daaglikse lewe. As ek, Nephanté Tieties, nog staande kon bly in so 'n 2020-pandemie-matriekjaar, sal jy ook, wat 2021 ookal vir jou inhou.

Sukses in 2021 is vir geen matriekleerder onmoontlik nie.

Daylen Tobias
Gansbaai Academia
Matriek 2020

Sukses kan nie altyd in syfers gemeet word nie.

Dis 'n abstrakte term wat ons soms aan die verkeerde ent beet het, tog lê die vraag oor sukses op jou tong: Wat verg dit om sukses te behaal en wat beteken sukses vir jôu?

Vir my gaan sukses oor respek en harde werk. Ons moet ander respekteer en bereid wees om nuwe vaardighede aan te leer. Gedissiplineerdheid en toegewydheid aan jou drome plavei ook die paadjie na sukses in jou matriekloopbaan.

Ek haal aan: "Opvoeding is die magtigste wapen wat ons kan gebruik om die wêreld te verander".

Die klip en die woordeboek is metafores verteenwoordigend: Die klip het geen doel nie (of het dit?) en lê en bak in die warm son. Dit is verteenwoordigend van die mens wat in sy gemaksone is en weier om daaruit te kom. Die woordeboek, daarenteen, bevat woorde wat ons daaglik gebruik en nodig het ... Sonder woorde is ons niks! Die woordeboek help graag wanneer ons 'n woord naslaan. Woorde is immers die voertuig tot sukses!

COVID-19 het ons in Maart 2020 getref en daarmee is die bordjies verhang. Die "nuwe" normaal het ons met vele uitdagings verlam, maar hierdie jaar kan vir jou, klas van 2021, vele voordele inhou. Só baie bronne is beskikbaar vir julle: die e-portaal van die WKOD, Wolksskoollesse, #My Lesse en dan die onuitputlike bron: jou opvoeders.

My wenke vir julle is die volgende: Oefen gereeld – dit verminder stres en aktiveer jou breinselle. Stel vroegtydig 'n studierooster op en moenie eens daaraan dink om laat nagte tydens die eksamen te studeer nie! Lees jou vraestelle goed deur; verstaan wat van jou verlang word en besin eer jy begin. Onderstreep kernwoorde. Moenie haastig wees om die eksamenlokaal te verlaat nie. Onthou, 'n haastige hond verbrand sy mond!

Sukses staan jou in die gesig. Dit is jou keuse om dit met albei hande aan te gryp. Benut geleenthede om te groei. Word jy die verandering wat jy in die wêreld wil sien. Maak seker jy spring uit jou gemaksone.

Moenie die klip wees nie. Wees eerder die woordeboek en deel jou kennis met die wêreld.

Om 'n beroep te kies ...

Weet jy ...

- Wat jy graag eendag wil word?
- Watter beroep jy beplan om na te streef?
- Watter vakke jy sal moet neem?
- Waar jy wil studeer?
- Hoe jy vir jou studies sal betaal?

Is jy in staat om:

- Goeie beplanning vir jou toekoms te doen?
- Ingeligte besluite oor 'n beroep te maak?
- Goeie keuses te maak?

LAAT DIE WKOD JOU HELP ...

Hierdie boek is vol inligting oor VOO-vakke en moontlike beroepe waarna jy kan streef indien jy hierdie vakke gekies het.

Die vakke wat jy gekies het, kan lei na 'n verskeidenheid beroepsvelde waarbinne jy 'n magdom beroepe sal vind waaruit jy kan kies, onder andere:

Tale en kommunikasie: uitgewer, skrywer, interpreteerder, joernalis, vertaler

Visuele Kunste en Ontwerp: kunsonderwyser, kunstenaar, advertensie, klereontwerper, tandtegnikus

Uitvoerende Kunste: akteur, komediant, platejoggie, grimeerkunstenaar, televisie-vervaardiger

Bemarking en verkope: advertensie, entrepreneur, mode-aankoper, toerisme en reis

Bestuur en Beplan: administratiewe amptenaar, geleentheidsbestuurder, projekbestuurder

Finansiële Bestuur: rekenmeester, ouditeur, tesourier, kredietkontroleerder, makelaar

Klerklik en Sekretarieel: sekretaris, ontvangsdame, datavaslegger, proefleser

Plante en Diere: toerleier, landboukundige, bioloog, tuinboukundige, dierkundige

Sport: biokinetikus, sportafripter, fiksheidsfarigter, persoonlike afripter, skeidsregter

Ambagte: landboukundige tegnikus, skrynwerker, kopersmid, slotmaker, sweiser

Ingenieurswese: lugverkeerkontroleur, tekenaar, siviele ingenieur, meganiese ingenieur

Wetenskappe: biogenetikus, kartograaf, apteker, fisikus, grondwetenskaplike, kerningenieur

Rekenaars: besigheidstelsels, stelselanaliseerder, rekenaar hardeware/sagteware ingenieur

Gesondheidsdienste: tandarts, dermatoloog, internis, mediese dokter, sielkundige

Gesondheids-ondersteuningsdienste:

dieetkundige, gesondheidswerker, verpleegster, arbeidsterapeut

Sosiale Wetenskappe: ambassadeur, uitgewer, historikus, politieke wetenskaplike, maatskaplike werker

Wette: prokureur, advokaat, ondersoeker, buitelandse sake amptenaar, openbare beskermer

Opvoedkundige en Ondersteuningsdienste: au pair, beroepsvoorligter, onderwyser, bibliotekaris

Kreatiewe Dienste: spysenier, kok, graveur, haarkapper, hotelbestuurder, letterskilder

Algemene dienste: lugwaardin, haarkapper, motorbestuurder, skoonmaker, meterleser, huurmotorbestuurder

Wetstoepassing en beskermingsdienste: polisieman, soldaat, verkeersbeampte

Vind 'n beroep wat sal pas by die vakke wat jy gekies het. Indien jy onseker is of jou belangstellings en talente tot 'n beroep sal lei, is dit belangrik dat jy die belangstellingsvraelys of self-eksplorasië oefening voltooi wat deel is van die inligting in die PACE beroepsentrum se CD of die PACE Beroepsentrum se gids. Die PACE-inligting is by jou skool beskikbaar. Dit is belangrik dat jy die beroepe navors om antwoorde op al jou vrae te vind.

Die belangstellingsvraelys stel jou in staat om JA/NEE op 105 vrae oor jou belangstellings te antwoord. Dit is vrae oor dinge waarvan jy hou/nie hou nie, jou belangstellings, jou persoonlikheid, ens. Nadat jy die vraelys voltooi het, verskyn 'n profiel van die loopbaanrigtings waarin jy belang sal stel, gebaseer op jou antwoorde. Die loopbaangids bevat 'n lys van 21 loopbaanrigtings, maar daar kan meer wees. Die loopbaanrigtings is gerangskik vanaf dit waarin jy die meeste tot die minste belangstelling toon. Nou kan jy die rigting navors om vas te stel in watter loopbaan jy die meeste belang stel en daarna spesifieke beroepe navors.

Gesels met die Lewensoriëntering-onderwysers by die skool. Hulle is in staat om jou met meer inligting rondom moontlike beroepe te help.

Studiekoste by 'n universiteit of kollege is hoog en baie mense dink dat 'n mens self geld moet hê om dit te kan doen. Maar dis nie die geval nie.

Daar is baie bronne waar hulp verkry kan word. Hierdie hulp kan in die vorm van 'n lening of 'n beurs wees. Beurse is beskikbaar vir spesifieke studievelds – onderwys, rekeningkunde en aktuariële wetenskap, maatskaplike werk en verskeie skaars vaardighede (bv. IT, ingenieurswese, ens.). Baie beurse vir die Nasionale Sertifikaat- (Beroeps-) kursusse is by VOO-kolleges beskikbaar.

Aangesien daar nie genoeg beurse vir alle studente in Suid-Afrika beskikbaar is nie, kan jy versoek dat 'n lening aan jou toegestaan word. Sodanige lening is terugbetaalbaar as jy eendag begin werk. Baie finansiële instellings (banke) bied studielenings aan waarvan die terugbetalings eers begin wanneer jy begin werk. Baie studente in Suid-Afrika befonds hul studies deur 'n National Student Financial Aid Scheme (NSFAS)-geadministreerde lening. 'n NSFAS-lening benodig nie kredietkontroliering van jou of jou ouers nie. Terugbetaling is maklik en die rentekoers is laag. Daarbenewens sal 'n gedeelte van die lening nie terugbetaalbaar wees as jy goed vaar in jou studies nie. Hul kontakbesonderhede is tel 021-7633232, e-pos info@nsfas.org.za; webadres www.nsfas.org.za

Wenke wanneer jy om 'n beurs aansoek doen:

- Die sluitingsdatum vir die aansoek om 'n beurs of lening is baie belangrik. Aansoeke wat na die sluitingsdatum ontvang word, sal nie oorweeg word nie.
- Doen aansoek om 'n beurs wanneer jy in graad 12 is sodat jy vir die volgende akademiese jaar aan 'n tersiêre instelling befonds kan word en **nie nadat jy matriek geslaag het** nie.
- As jy aansoek doen om 'n beurs beteken dit nie jy sal die beurs ontvang nie. Doen dus aansoek by soveel maatskappe as moontlik om jou kans om 'n beurs te ontvang te verbeter.
- Indien jy 'n beurs ontvang, **bied dit nie** outomaties ook toegang tot 'n tersiêre instelling nie; jy moet nog steeds aansoek doen om toelating tot 'n tersiêre instelling.
- Nadat jy jou graad 12-uitslae ontvang het, moet jy 'n gewaarmerkte afskrif aan die beursmaatskappy stuur. Dit sal verseker dat jy 'n Beurs Bevestigingsbrief ontvang wat jy dan gebruik om by die instelling wat **deur die maatskappy** goedgekeur is, te registreer.
- Die maatskappy wat die beurs aan jou bied, belê in jou; daar kan dus van jou verwag word om 'n sekere tydperk vir hulle te werk nadat jy jou studies voltooi het. As jy egter jou tersiêre studies drui, kan jy die beurs verbeur.

Hier is die name van sommige befonders wat jy kan gebruik:

1. **Onderwys:** Funza Lushaka Bursary Programme; Strubenstraat 222, Pretoria 0001 / Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD)
<http://www.funzalushaka.doe.gov.za/>
2. **Besigheidswetenskap en Handel, Onderwys, Ingenieurswese, VOO Kollege:** Access Fund: (021) 671 1521, (021) 674 0141; <http://accesstrust.org.za/>
3. **Verskeie:** EDU-LOAN. Tel 0860555544; info@eduloan.co.za; www.eduloan.co.za
4. **Rekeningkunde:** Old Mutual Accountancy Bursary, Posbus 66 Kaapstad 8000, www.oldmutual.co.za; MTN Accounting Bursary, p/a Career Wise (PTY) Ltd, Posbus 30632, Braamfontein 2017, www.careerwise.co.za
5. **Landbou:** Nasionale Tesourie, Privaatsak X115, Pretoria 0001; Stellenbosch Universiteit, Fakulteit AgriWetenskappe, Privaatsak X1, 7602 Matieland, Stellenbosch, Tel (021) 808 9111
6. **Aktuariële Wetenskap:** Old Mutual Actuarial Bursary, Posbus 66 Kaapstad 8000; www.oldmutual.co.za; Metropolitan Actuarial Bursary, Posbus 2212, Bellville 7535
7. **Besigheidswetenskap en Handel:** Suid-Afrikaanse Brouerye, www.sabcareers.co.za; Sasol Limited, Posbus 5486, Johannesburg 2000
8. **Ingenieurswese:** Anglo Platinum Bursary Scheme, Posbus 451, Kroondal 0350; De Beers Ltd, Posbus 30632, Braamfontein 2017, www.careerwise.co.za
9. **Maatskaplike werk:** Oppenheimer Memorial Trust (Vodacom), Posbus 30632, Braamfontein 2017; SA Institute of Race Relations (SAIRN). Posbus 32597, Braamfontein 2017
10. **Verpleging:** Solly Ginwala Memorial Trust, Posbus 4138, Durban 4000

Eksterne beurse

Beurs vir voltydse studie aan goedgekeurde tersiêre nrigtings word tans aangebied aan persone wat in die groter Kaapse Metropolitaanse area woon wat in 2021 vir 'n voorgraadse of nagraadse graad of diploma in een van die volgende studieterreine gaan registreer:

- Argitektuur
- Atmosferiese wetenskap (MSc/PhD)
- BComm (verkrygingslogistiek)
- Besigheidsanalise
- Bou-ontwikkeling
- Bou- en konstruksieontwikkeling
- Chemie (MSc/PhD)
- Siviele ingenieurswese (MSc)
- Siviele ingenieurswese (Behuisingsprojekbestuur)
- Siviele ingenieurswese (spesialisering in hawe- en kusingenieurswese)
- Stads-, dorp- en streeksbeplanning
- Bewaring van die beboude omgewing/erfenisstudies en -bestuur (nagraads)
- Bewaringsekologie/ biodiversiteit en bewaring (MSc/PhD)
- Ekotoksikologie (MSc/PhD)
- Elektriese ingenieurswese – swaarstroom (BSc)
- Energiebestuur (nagraads)
- Regte/ etiek/risiko/audit/IT (Forensies)
- Geografiese Inligtingstelsels (MSc/PhD)
- Geomatika (BSc)
- Industriële ingenieurswese
- Landskapsargitektuur
- Biblioteek- en inligtingswetenskap
- Materiale en padoppervlakingenieurswese
- Meganiese ingenieurswese (MSc)
- Molekulêre biologie/ virologie (MSc/PhD)
- Verpleging
- Arbeidsgesondheid- en veiligheidsbestuur (BTech)
- Aptekerswese
- Projekbestuur (nagraads)
- Eiendomstudies (nagraads)
- Beleggings
- Landmeting (BTech)
- Statistiek
- Stad- en streeksbeplanning
- Vervoerlogistiek
- Vervoerstudies
- Verkeersingenieurswese
- Watergebruik/ waterbehandeling (MSc/PhD)

Beurse sal registrasie-, eksamen- en klasgelde dek.

Navrae: Stad Kaapstad Werkverskaffingsdiens lessenaar: 0860 103 089 (Opsie 6),
021 400 1404 / 2044 / 3619 / 3899

Inligtingstegnologie Besigheidsleerlingskaps-program (ITBLP)

Toonaangewende maatskappye in die Inligtings- en Kommunikasietegnologie (IKT) en ander banksektore, in samewerking met die Belgiese kampus, bied 'n hoë-standaard IKT-kwalifikasie vir talentvolle Suid-Afrikaanse jongmense aan.

Die ITBLP-kwalifikasie en verwante leerprogramme is belyn met die behoefte aan IKT-vaardighede wat in die IKT- en bankindustrie bestaan.

Hoe om aansoek te doen:

E-pos jou CV aan Allistine: Allistine.ragebult@fnb.co.za

Wes-Kaapse Regering (Provinsiale Tesourie Beurs)

Die Wes-Kaapse Provinsiale Tesourie nooi matrikulante, voorgraadse en nagraadse studente wat belangstel om loopbane in Ekonomie, Fiskale en Openbare Beleid, Batebestuur (Voorsieningskettingbestuur, Fisiese Batebestuur), Rekeningkunde, Openbare Finansies (Uitgawes- en inkomste-analise en Bestuur) of Korporatiewe Beheer (Risikobestuur, Korporatiewe Finansies, Besigheids- en Publieke Administrasie) te volg uit om vir voltydse beurse aansoek te doen.

<http://www.gostudy.net/bursary/western-cape-government-provincial-treasury-bursary>

higher education
& training
Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

CAREER DEVELOPMENT SERVICES

Senior Kurrikulumbeplanners

SENIOR KURRIKULUMBEPLANNERS HOOFKANTOOR – KAAPSTAD

Naam	Vak	Tel. nommer	E-posadres
Mr Don Haripersad	Direkteur: Kurrikulum VOO	021-4672623	Don.Haripersad@westerncape.gov.za
Dr Glynis Schreuder	CES: VOO Skole	021-4672630	Glynis.Schreuder@westerncape.gov.za
Dr Joseph Bronkhorst	CES: MST	021-4672564	Joseph.Bronkhorst@westerncape.gov.za
Simons, Neil	CES: Tegniese vakke	021-4672564	Neil.Simon@westerncape.gov.za
Ms J.A. Malies	Senior Admin Klerk	021-4672585	Johanna.Malies@westerncape.gov.za

Naam	Vak	Tel. nommer	E-posadres
Banda, Chris	Afrikaans	021-4672632	Christopher.Banda@westerncape.gov.za
Marx, Marius	Wiskundige Geletterdheid	021-4672551	Marius.Marx@westerncape.gov.za
Goliath, Jean	Lewenswetenskappe / Landbouwetenskappe	021-4672559	Jean.Goliath@westerncape.gov.za
Bruce, Ina	Dramatiese Kunste/Dansstudies	021-4672069	Ina.Bruce@westerncape.gov.za
Ellene Louw	Visuele Kunste/Ontwerp	021-4672556	Ellene.Louw@westerncape.gov.za
	Lewensoriëntering & Religiestudies	021-4672589	
Diergaardt, Marius	Fisiese Wetenskappe	021-4672581	Marius.Diergaardt@westerncape.gov.za
	Rekenaartoepassingstegnologie	021-4672549	
Haffejee, Fazeela	Engels	021-4672868	Fazeela.Haffejee@westerncape.gov.za
Samaai, Glen	Geografie	021-4672200	Glen.Samaai@westerncape.gov.za
Johnson, Rodney	Toerisme	021-4672173	Rodney.Johnson@westerncape.gov.za
Beyile, Nosisa	IsiXhosa	021-4672590	Nosisa.Beyile@westerncape.gov.za
Matsabisa, Mathapelo	Sesotho en Setswana	021-4679366	Matsabisa.Mathapelo@westerncape.gov.za
Momberg, Leicester	Besigheidstudies	021-4672436	Leicester.Momberg@westerncape.gov.za
Eksteen, Elmaree	Rekeningkunde	021-4672576	Elmaree.Eksteen@westerncape.gov.za
Tabisher, Keith	Musiek	021-4672504	Keith.Tabisher@westerncape.gov.za
Tobin, Bridget	Geskiedenis	021-4672251	Bridget.Tobin@westerncape.gov.za
Ebrahim, Razzia	Wiskunde	021-4672242	Razzia.Ebrahim@westerncape.gov.za
Maggie Mbatane	Verbruikers- en Gasvryheidstudies	021-4672636	Maggie.Mbatane@westerncape.gov.za
Sikiti, Thando	Ekonomie	021-4672563	Thando.Sikiti@westerncape.gov.za
Williams, Edrich	Meganiese en Elektriese Tegnologie	021-4672554	Edrich.Williams@westerncape.gov.za

AFRIKAANS HUISTAAL

Beste Graad 12-leerder

In Afrikaans Huistaal leer jy hoe taal in werklikheidsgetroue situasies gebruik word. Die klem val op die gevorderde gebruik van die vaardighede luister en praat, lees en kyk, skryf en aanbied asook op taalstrukture.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig vir die vak:

- ➔ 'n Goedgekeurde taalhandboek
- ➔ Voorgeskrewe boeke (Roman, Drama en Digkuns) Lees die roman en die drama voordat die skooljaar begin; probeer om dit teen einde Januarie klaar te lees.
- ➔ Skryfboeke vir Skryfwerk, Taal en Voorgeskrewe
- ➔ 'n Woordeboek
- ➔ 'n Versameling koerante en tydskrifte

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het

Leesbegrip & Opsomming

- ➔ Interpretasie van visuele tekste
- ➔ Leesbegripstrategieë
- ➔ Woordeskatontwikkeling en taalgebruik
- ➔ Sinstrukture en die organiseren van tekste
- ➔ Kritiese taalbewustheid
- ➔ Doel en formaat van opsommings

Taalstrukture en -konvensies

- ➔ Taalverskynsels
- ➔ Betekenisleer en figuurlike taal
- ➔ Woordvorming
- ➔ Klankleer en spelling
- ➔ Skryf- en leestekens
- ➔ Woordsoorte
- ➔ Verbindingswoorde by die skryf van sinne en paragrawe
- ➔ Enkelvoudige, saamgestelde en veelvoudige sinne
- ➔ Direkte en indirekte rede
- ➔ Lydende en bedrywende vorm (aktief en passief)
- ➔ Ontkenning, Tye en Sinswyse
- ➔ Feit en mening, direkte en geïmpliseerde betekenis
- ➔ Denotatie, konnotasie, agtergrond van tekste en outeur
- ➔ Gevoels- en manipulerende taal, partydigheid, vooroordeel, diskriminasie, stereotipering, taalvariëteite, afleidings, aannames, argumente, doel met die insluiting of uitsluiting van inligting

Letterkunde

Jy moet kontekstuele sowel as opsteltipe vrae beantwoord. Jy sal die volgende genres bestudeer en daarvoor geëksamineer word:

Digkuns (12 gedigte)

- ➔ Letterlike en figuurlike betekenis
- ➔ Verstegniese middele: uitkenning en funksies
- ➔ Uiterlike en innerlike bou; soort gedig
- ➔ Rym: rymskema en die funksies daarvan
- ➔ Titel, tema, beeldspraak, stylfigure en klankeffekte

Roman

- ➔ Die inhoud van die boek
- ➔ Karakter, karakterontwikkeling en karakterisering
- ➔ Karakters se interaksie met mekaar
- ➔ Intrige en subintrige (spanningslyn)
- ➔ Innerlike en uiterlike konflik
- ➔ Temas en boodskappe

- ➔ Ironiese wending / afloop
- ➔ Rol van die verteller /perspektief
- ➔ Agtergrond en milieu
- ➔ Tydsverloop (chronologies, terugflitse, tydspronge)

Drama

Al die aspekte by die Roman, asook:

- ➔ Dramatiese struktuur
- ➔ Dramatiese ironie
- ➔ Toon, stemming en toneelaanwysings (neweteks)
- ➔ Verband tussen dialoog / monoloog/ alleenspraak en handeling

Skryfwerk

- ➔ **Opstelle:** Verhalend, Beskrywend, Verklarend, Argumenterend, Bespiegeland, Beredenerend
- ➔ **Langer transaksionele tekste:** Vriendskaplike / formele of informele briewe aan die pers / formele briewe (versoek/ klagte / aansoek / bedanking / gelukwensing / simpatie / sakebrief) / curriculum vitae en dekbrief / huldeblyk / agenda en notule (as 'n kombinasie) / formele of informele verslag / resensie / koerantberig / tydskrifartikel / geskrewe formele of informele toespraak / dialoog / geskrewe onderhoud

Assessering

Skoolgebaseerde Assessering bestaan uit:

- ➔ 1 toets: **35 punte**
- ➔ 2 eksamens (of 1 eksamen + 1 toets) (halfjaar / toets en Voorbereidend / toets): **250 punte elk**
- ➔ 2 skyftake (opstel en lang transaksionele teks): **75 punte**
- ➔ 1 Letterkundetaak: **35 punte**
- ➔ **Totaal: 695 ÷ 6,95** **100 punte**

Die eksterne eksamen bestaan uit 4 vraestelle:

- ➔ **Vraestel 1:** Begrip, Opsomming en Taalstrukture en -konvensies: **70 punte**
- ➔ **Vraestel 2:** Letterkunde (Digkuns, Roman en Drama): **80 punte**
- ➔ **Vraestel 3:** Skryf (Opstelle en twee langer transaksionele skryfstukke): **100 punte**
- ➔ **Vraestel 4:** Mondeling **50 punte**
- ➔ **Totaal** **300 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Lees gereeld boeke, artikels, resensies, spotprente en rubrieke in koerante en tydskrifte. Bespreek dit wat jy lees het met jou maats.
- ➔ Lees elke dag ten minste 1000 woorde en skryf ten minste 350 woorde in Afrikaans.
- ➔ Vra jou onderwyser vir 'n bestek van die Graad 12-inhoud. Dit sal jou 'n volledige oorsig van die inhoud gee. Plak dit in jou oefenboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die ooreenstemmende bladsynommers uit die handboek langs die onderwerp neer.

Telematiese Video's

<https://qr.go.page.link/yivQQ>

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

Beste Graad 12-leerder

In hierdie vak leer jy hoe Afrikaans gebruik word. Die klem val op die vaardighede luister en praat, lees en kyk, skryf en aanbied asook op grammatika.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig vir die vak:

- ➔ 'n Taalhandboek
- ➔ Voorgeskrewe boeke (enige twee genres: Roman/ Drama/ Kortverhale/ Gedigte)
- ➔ Skryfboeke vir Skryfwerk, Taal en Voorgeskrewe
- ➔ 'n Tweetalige woordeboek

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het.

Leesbegrip en Opsomming

- ➔ Interpretasie van visuele tekste .
- ➔ Leesbegripstrategieë
- ➔ Lees om woorde, sinne en paragrawe te verstaan
- ➔ Kritiese taalbewustheid
- ➔ Soek- en vluglees hoofidees
- ➔ Onderskei tussen hoof- en ondersteunende idees
- ➔ Skryf hoofidees in jou eie woorde

Taal in konteks

- ➔ Die betekenis van pre- en postmorfeme
- ➔ Hoe om 'n woord se stam uit te ken
- ➔ Woordsoorte, bv. die verskil tussen die voornaamwoorde **wie** en **wat**
- ➔ Intensiewe vorme
- ➔ Meervouds-, verkleiningsvorme en geslag
- ➔ Woordorde, veral by die gebruik van voegwoorde en die infinitief
- ➔ Lydende vorm en ontkennende vorm
- ➔ Direkte en Indirekte rede
- ➔ Denotasie, konnotasie, geïmpliseerde betekenis en stereotipering, gevoelstaal, oorredingstaal en manipulerende taal

Letterkunde

Jy moet kontekstuele vrae beantwoord. Jy sal twee van die volgende genres bestudeer en daarvoor geëksamineer word:

Poësie (10 gedigte)

- ➔ Woordbetekenisse
- ➔ Verstegniese middele: uitkenning en funksies
- ➔ Uiterlike en innerlike bou van gedigte; soort gedig
- ➔ Versreël- en strofiebou
- ➔ Rym, halfrym en herhaling
- ➔ Titel, tema en boodskap
- ➔ Beeldspraak en stylfigure

Roman / Kortverhale (8 verhale)

- ➔ Die inhoud van die boek/verhaal
- ➔ Intrige en subintrige
- ➔ Karakterisering
- ➔ Konflik
- ➔ Verteller, ruimte en tyd
- ➔ Ironie
- ➔ Tema en boodskap

Drama

Al die aspekte by die Roman en Kortverhale asook:

- ➔ Dramatiese ironie
- ➔ Verhoog- en toneelaanwysings
- ➔ Handeling, tyd en dialoog
- ➔ Beeldspraak
- ➔ Die struktuur van die drama

Skryfwerk

- ➔ **Opstelle:** Verhalend, Beskrywend, Verklarend, Argumenterend, Bespiegeland, Beredenerend
- ➔ **Langer transaksionele tekste:** Curriculum Vitae/ Redaksionele kommentaar/ Brosjures/ Onderhoude/ Dialoë/ Brief aan die pers/ Formele briewe/ sakebrief/ Vriendskaplike briewe/ Tydskrifartikels en -rubrieke/ Memoranda/ Agendas en notules/ Koerantartikels en -rubrieke/ Huldeblyke/ Verslae/ Resensies/ Toesprake
- ➔ **Korter tekste:** Advertensie / Dagboekinskrywing / Poskaart / Uitnodigingskaartjie (en antwoord) / Invul van vorms / Instruksies / Aanwysings / Huldeblyk / Plakkaat / Strooibiljet (pamflet) / E-pos

Assessering

Skoolgebaseerde Assessering bestaan uit:

- ➔ 1 toets: **40 punte**
- ➔ 2 eksamens (of 1 eksamen + 1 toets) (halfjaar /toets en Voorbereidend / toets): **250 punte elk**
- ➔ 3 skyftake (opstel, lang en kort transaksionele tekste): **100 punte**
- ➔ 1 Letterkundetaak: **35 punte**
- ➔ **Totaal: 725 ÷ 7,25** **100 punte**

Die eksterne eksamen bestaan uit 4 vraestelle:

- ➔ **Vraestel 1:** Begrip, Opsomming en Taal: **80 punte**
- ➔ **Vraestel 2:** Literatuur (enige twee uit: Digkuns, Roman, Drama en Kortverhale): **70 punte**
- ➔ **Vraestel 3:** Skryf (Opstelle, Lang en Kort transaksionele tekste): **100 punte**
- ➔ **Vraestel 4:** Mondeling **50 punte**
- ➔ **Totaal** **300 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Lees gereeld boeke, berigte, artikels, resensies en spotprente in Afrikaanse koerante en tydskrifte.
- ➔ Lees elke dag ten minste 800 woorde en skryf ten minste 300 woorde in Afrikaans.
- ➔ Vra jou onderwyser vir 'n bestek van die Graad 12-inhoud. Dit sal jou 'n volledige oorsig van die inhoud gee. Plak dit in jou oefenboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die ooreenstemmende bladsynommers uit die handboek langs die onderwerp neer.

Telematiese Video's

<https://qr.go.page.link/GarAs>

AFRIKAANS TWEDE ADDISIONELE TAAL

Beste Graad 12-leerder

In hierdie vak leer jy hoe Afrikaans gebruik word. Die klem val op die vaardighede luister en praat, lees en kyk asook skryf en aanbied. Jy gaan ook nuwe Afrikaanse woorde leer en leer hoe sinne in Afrikaans gevorm word.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig vir die vak:

- ➔ 'n Goedgekeurde taalhandboek
- ➔ 'n Voorgeskrewe werk (kortverhale of poësie of 'n novelle of 'n eenbedryf)
- ➔ Skryfboeke vir Skryfwerk, Taal en Voorgeskrewe
- ➔ 'n Tweetalige woordeboek
- ➔ Leesstof (koerante, tydskrifte, ens.)

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het.

Leesbegrip en Opsomming

- ➔ Inhoud van die teks
- ➔ Woordbetekenisse
- ➔ Leesstrategieë: soeklees, vluglees en herlees
- ➔ Tekstsoort, skrywer se houding
- ➔ Hoofidees en tema

Taal in konteks

- ➔ Betekenisleer, figuurlike taal en beeldspraak
- ➔ Woordvorming
- ➔ Klankleer en spelling
- ➔ Skryf- en leestekens
- ➔ Woordsoorte
- ➔ Verbindingswoorde by die skryf van sinne en paragrawe
- ➔ Enkelvoudige, saamgestelde en veelvoudige sinne
- ➔ Direkte en indirekte rede
- ➔ Lydende en bedrywende vorm (aktief en passief)
- ➔ Ontkenning, tyd en sinswyse
- ➔ Feit en mening, geïmpliseerde betekenis en afleiding
- ➔ Denotasie, konnotasie, die skrywer/verteller se standpunt
- ➔ Gevoels- en manipulerende taal, partydigheid, vooroordeel, diskriminasie, stereotipering, denotasie, konnotasie, aannames, doel met die insluiting of uitsluiting van inligting

Letterkunde (kortverhale, novelle of drama)

Afhangende van die voorgeskrewe werk wat julle bestudeer, sal die fokus op die volgende val:

- ➔ Intrige, tema, boodskap, karakterisering en agtergrond
- ➔ Die kenmerke van kortverhale/die novelle / die drama
- ➔ Hoe die keuse en gebruik van woorde die boodskap / tema in gedigte ondersteun
- ➔ Hoe karakters, agtergrond en die gebruik van woorde die boodskap en tema ondersteun
- ➔ Beeldspraak en stylfiguur

Opstel

- ➔ Kenmerke van die Verhalende opstel en die Beskrywende opstel
- ➔ **Verhalende** opstel: Vertel 'n storie; moet oortuigend wees; gewoonlik in die verlede tyd; behou die leser se aandag met inhoud en styl; bevat goeie beskrywings
- ➔ **Beskrywende** opstel: Beskryf só dat die leser dit kan beleef; teken 'n woordprent.

Langer Transaksionele Tekste

Die formaat en styl van die volgende skryfstukke:

- ➔ Vriendskaplike / formele briewe (versoek / klagte / aansoek / bedanking / gelukwensing / simpatie) kort verslag / resensie/ toespraak / dialoog

Korter Tekste

Die formaat en styl van die volgende skryfstukke:

- ➔ Advertensie / dagboekinskrywings / poskaart / uitnodigingskaartjie / instruksies / aanwysings / strooibiljet / plakkaat / invul van vorms

Assessering

Skoorgebaseerde Assessering bestaan uit:

- ➔ 1 toets: **40 punte**
- ➔ 2 eksamens (of 1 eksamen + 1 toets) (halfjaar /toets en Voorbereidend / toets): **200 punte elk**
- ➔ 2 skyftake (opstel + lang/kort transaksionele tekste): **60 punte**
- ➔ 1 Letterkundetaak: **40 punte**
- ➔ **Totaal: 695 ÷ 6,95** **100 punte**

Die **jaareindeksamen** bestaan uit 3 vraestelle:

- ➔ **Vraestel 1:** Begrip, Opsomming, Taal en Letterkunde: **120 punte**
- ➔ **Vraestel 2:** Skryf (Opstelle, Lang en Kort transaksionele tekste): **80 punte**
- ➔ **Vraestel 3:** Mondeling **100 punte**
- ➔ **Totaal** **200 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Lees gereeld berigte, artikels, resensies, spotprente en rubrieke in Afrikaanse koerante en tydskrifte.
- ➔ Lees elke dag ten minste 500 woorde en skryf ten minste 250 woorde in Afrikaans.
- ➔ Vra jou onderwyser vir 'n bestek van die Graad 12-inhoud. Dit sal jou 'n volledige oorsig van die inhoud gee. Plak dit in jou oefenboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die ooreenstemmende bladsynommers in die handboek langs die onderwerp neer.

2018 nasionale vraestel

<https://qrgo.page.link/K7Qds>

Beste Graad 12 Besigheidstudies-leerder

Baie geluk! Jy is nou amptelik in Graad 12. Die skooljaar is inderdaad kort en jy moet van elke geleentheid gebruik maak om die kennis waaraan jy vanjaar blootgestel gaan word te begryp en toe te kan pas, ter voorbereiding vir die Finale NSS-eksamen.

INHOUD: KONTROLE LYS

KWARTAAL 1

1. Onlangse Wetgewing

➔ Impak van huidige wetgewing op ondernemings:

Wet op Vaardigheidsontwikkeling; Wet op Arbeidsverhoudinge; Wet op Gelyke Indiensneming; Wet op Basiese Diensvoorwaardes; Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en Siektes; BBSEB Wet; Nasionale Kredietwet; Wet op Verbruikersbeskerming.

2. Menslike Hulpbronsfunksie

➔ Menslike hulpbron aktiwiteite: Werwing; Seleksie; Induksie; Plasing; Salarisbepaling en Werknemersvoordele. Implikasies van WAV; WVO; WGI en WVBBS vir die Menslike Hulpbronsfunksie.

3. Professionalisme & Etiek

➔ Hoe professionele, verantwoordelike, etiese en effektiewe sakepraktyk uitgevoer moet word; Kwessies wat etiese en professionele gedrag kan uitdaag.

4. Kreatiewe Denke & Probleemoplossing

➔ Kreatiewe Denke en Probleemoplossings- tegnieke; Stappe vir probleemoplossing.

5. Ontwikkeling van Strategieë

➔ Strategiese bestuursproses; Tipe Besigheids Strategieë; Nywerheids analise instrumente: SWO-analise; PESTLE/ PESTWO-analise & Porter's Vyf Kragte

KWARTAAL 2

6. Sosiale Verantwoordelikheid; KMV & KMI

➔ Sosiale Verantwoordelikheid; Korporatiewe Maatskaplike Verantwoordelikheid en Korporatiewe Maatskaplike Investerings

7. Menseregte, Inklusiwiteit en Omgewingskwessies

➔ Menseregte; Ekonomiese-; Sosiale- en Kulturele regte; Diversiteit in die besigheid; Omgewingsbeskerming en Menslike Gesondheid

8. Spanprestasie en Konflikbestuur

➔ Kriteria vir suksesvolle span; Stadia van Spanontwikkeling; Spandinamika; Oorsake van Konflik; Die hantering van moeilike mense en mense met moeilike persoonlikhede.

9. Sakesektore

➔ Drie Sakesektore; Beheer van Sakesektore

10. Ontwikkeling van Strategieë

➔ Leierskapstyle en teorieë oor leierskap en bestuur; Rol van persoonlike houding in sukses

10. Gehalte / Kwaliteit van Prestasie

➔ Kwaliteitskonsepte; Besigheidsfunksies se kwaliteit

aanwysers; Elemente van TGB; Impak van TGB op groot ondernemings; BDKH-model.

KWARTAAL 3

12. Beleggings: Sekuriteite

➔ Verskeidenheid besigheidsgeleenthede/ Tipes (insluitend die tipe beleggings wat op die JEB beskikbaar is); Risiko's; Berekeninge: Enkelvoudige rente, Saamgestelde rente en verskaf voorbeelde daarvan

13. Beleggings: Versekering

➔ Versekering en Assuransie; Onderskei tussen Verpligte en Nie-verpligte; Versekeringsbeginsels / Berekening van onder-versekering

14. Ondernemingsvorme

➔ Kenmerke; Vergelyking van verskillende ondernemingsvorme; Impak van ondernemingsvorme.; Sukses en Mislukking Faktore.

15. Aanbieding van Inligting en Datarespons

➔ Verbale en Nie-verbale aanbiedinge; Faktore wat oorweeg moet word Voor, Gedurende en Na 'n aanbieding; Identifiseer areas van verbetering.

Assessering

1. Skoolgebaseerde assessering: (25%) 100 punte

➔ **Kwartaal 1:** Gevallestudie en Kontroletoeits

➔ **Kwartaal 2:** Aanbieding

➔ **Kwartaal 3:** Projek, & Proefeksamen

2. Final NSS Eksamen: 75%

300 punte

➔ **Vraestel 1:** 150 punte, 2 Uur

➔ **Vraestel 2:** 150 punte, 2 Uur

Vraestel 1: Besigheidsomgewing & -Bedrywigheide

➔ **Afdeling A:** Verpligtend - Punte: 30

➔ **Afdeling B:** Beantwoord Twee van die Drie Vrae - 80

Afdeling C: Beantwoord Een van die Twee Vrae - 40

Vraestel 1: Besigheidsomgewing & -Bedrywigheide

➔ **Afdeling A:** Verpligtend - Punte: 30

➔ **Afdeling B:** Beantwoord Twee van die Drie Vrae - 80

Afdeling C: Beantwoord Een van die Twee Vrae - 40

Wenke vir sukses

➔ Besoek die Besigheidstudies webwerf op die WKOD E-Portaal vir addisionele hulpbronne.

Besigheidsomgewings & Besigheidsbedrywigheide	https://wcedportal.co.za/eresource/131611
Besigheidsrolle & Geleenthede	https://wcedportal.co.za/eresource/131711
Afdeling A Tipe vrae	https://wcedportal.co.za/eresource/131721
Vraestel 1 - Konsepte	https://wcedportal.co.za/eresource/132216
Vraestel 2 - Konsepte	https://wcedportal.co.za/eresource/132221

Telematics Videos
QR Code video link
<http://tiny.cc/xtlfcz>

DANSSTUDIES

Beste Graad 12 Leerder

Hierdie vak verg tyd, geduld, toewyding en disipline. Of jy nou voorberei vir 'n loopbaan in dans en of jy die vaardighede en kennis wil gebruik om fiks te word, vir ontspanning of vir vermaak, jou toewyding en wat jy in hierdie vak geleer het, sal blywende resultate lewer in enige loopbaan wat jy volg.

Minimum vereistes:

Jy benodig die volgende:

- ➔ Geskikte dansdrag
- ➔ Danshandboek, studiegids en DVDs / videos
- ➔ Werkboek / taakboek en PAT-joernaal

Dek, leer en pas die drie onderwerpe toe:

- ➔ Onderwerp 1: Dansopvoering
- ➔ Onderwerp 2: Dansimprovisasie en komposisie
- ➔ Onderwerp 3: Dansgeskiedenis en geletterdheid

Regdeur die jaar moet jy voorberei met behulp van die PAT en DBE-eksamenriglyn:

Geskrewe eksamen:

Afdeling 1: Veilige danspraktyk en gesondheidsorg

- ➔ Warm op en koel af, dans beginsels, doelwitte en prosesse
- ➔ Liggaamshouding en belyning
- ➔ Sinoviale gewrigte
- ➔ Spiere en anatomiese aksies (opsionele vraag)
- ➔ Struktuur, beweging en veilige gebruik van die ruggraat
- ➔ Komponente van fiksheid: krag, soepelheid, uithouvermoë, kernstabiliteit, neuromuskulêre vaardighede
- ➔ Beserings: soorte, oorsake, versorging, voorkoming en behandeling
- ➔ Voordele van goeie voeding en hidrasie vir dansopvoerings
- ➔ Geestesgesondheid: spanning, stres, ontspanning, konsentrasie

Afdeling 2: Dansgeskiedenis en geletterdheid

- ➔ Improvisasietegnieke
- ➔ Danselemente
- ➔ Choreografiese strukture
- ➔ Opvoeringsruimtes
- ➔ Tegnologie en multidisiplinêre kunsvorme
- ➔ Dansgeskiedenis
- ➔ Funksies en waardes van dans in die samelewing
- ➔ Vorme, beginsels en eienskappe van die danshoofvak
- ➔ Beroepe in dans en verwante bedrywe
- ➔ Musiekelemente, terme en instrumente wat verband hou met dans
- ➔ Een voorgeskrewe danswerk
- ➔ Een voorgeskrewe choreograaf (Een Internasionaal of Suid-Afrikaans)

Meta Denke Prosedure Denke Konseptuele Denke Fetiese Denke	SKIPPING	Verbind idees uit verskillende bronne saam om nuwe perspektiewe of oorspronklike produkte te skep	Skep, Ontwerp, Ontwikkel, Vind uit, Formuleer, Maak op, Hipoteiseer, Bepaal, Formuleer, Produiseer	90%-100%
	EVALUERING	Beoordeel die waarde van navorsing of inhoud, gebaseer op kriteria of standaarde, vergelyk idees en identifiseer die sterk en swak punte van skoolassessering	Beoordeel, Waardeer, Verdedig, Vergelyk die waarde	80%-90%
	ANALISERING	Ondersoek teorieë om bewyse en verwantskappe tussen die verskillende dele of aspekte te vind	Vergelyk, Onderskry, Kies, Wys uit, Kategoriseer, Klassifiseer	40%-70%
	AANWENDING	Gebruik idees op nuwe maniere en pas teorieë toe op verskillende situasies	Kies, Skep, Los op, Gebruik, Demonstreer, Organiseer	40%-50%
	BEGRIIP	Beskryf wat kennis beteken, vind die belangrikste idees, som tendense op en verduidelik die betekenis daarvan	Som op, Verduidelik, Illustrer, Gee voorbeelde	30%-39%
	MEMORISERING	Memoriseer en onthou konsepte, inhoud, vaardighede, tegnieke, waardes, houdings teenoor, karakter eienskappe en prinsipie in jou vak	Definieer, Lys, Onthou, Identifiseer	0%-29%

Vra jou onderwyser om jou te help om elke vlak van Blooms se Taksonomie te verstaan en te gebruik om jou vaardighede, kennis en tegnieke vir die skriftelike eksamens te verbeter.

Praktiese opvoerings-eksamen:

Vereiste 1: Tegniese klas

- ➔ Omvattende vasgestelde klas in die betrokke danshoofvak
- ➔ Ontwikkel tegniese vaardighede en tegnieke

Vereiste 2: Solodans

- ➔ In die betrokke dans voorgeskryf en gechoreografeer
- ➔ Ontwikkel opvoeringskwaliteit en interpretasie

Vereiste 3: Improvisasie

- ➔ Solo
- ➔ Ontwikkel die vermoë om op 'n ongesiene stimulus te interpreteer
- ➔ Ontwikkel kreatiewe konseptualisering en verbeelding
- ➔ Ontwikkel selfvertroue en opvoeringskwaliteit

Vra jou onderwyser om jou te help om elke vlak van Dave se taksonomie te verstaan en te gebruik om jou vaardighede, kennis en tegnieke vir die opvoerings-eksamen te verbeter. Die ontwikkeling van praktiese dansvaardighede en tegnieke vereis 'n hoë vlak van bemeestering en moet daagliks toegepas word.

Meta Denke Prosedure Denke Konseptuele Denke Fetiese Denke	NATURALISERING	'n Hoë vlak van kreatiewe en innoverende opvoering word bereik met aksies wat geïntegreerd en tweede natuur is	Foutloos, Skeppend, Innoverend, Geen foutte nie	A++ 95%-100%
	ARTIKULASIE	Verskeie aksies, vaardighede en tegnieke word op 'n harmonieuse en gekoördineerde manier uitgevoer	Opgelos, Bemeester, Aangepas, Gekombineerd, Verander	A+ 90% - 95%
	PRESISIE	Die aksies is meer presies, maar met nog enkele foutte. Presisie is nie perfek nie. Dit is om duidelik, geïntegreerd, akkuraat, korrek, glad 'beheersd', en met finesse op te voer	Vaardige opvoering, Besig om h'kenners te word	A 80% - 90%
	MANIPULASIE	Aksies word vanuit die geheue en geleerde instruksies opgevoer	Implimenteer, Herskep, Demonstreer, Opvoer	B 70% - 79%
	NABOOTSIING	Die leerder is besig om te leer of het geleer om instruksies en aksies te kopieer. Aksies is saamgestel uit konsepte, inhoud, vaardighede, kennis, waardes, houdings teenoor, prinsipie en karaktereenskappe in die vak	Herhaal, Dupliseer, Naboots, Kopieer	C 40% - 49%
				D 40% - 49%
				E 80% - 89%
				F 20% - 39%
				G 10% - 19%
				H 0 - 9%

Assessering: Skool Gebasseerde Assessering

- ➔ **Taak 1:** Teorie Toets 25 punte
- ➔ Evalueringstaak 25 punte
- ➔ **Taak 2:** Geen Midjaar Eksamen: Prakties 150 punte
- ➔ Geen Midjaar Eksamen: Geskrewe 150 punte
- ➔ **Taak 3:** Proef eksamen: Geskrewe 150 punte
- ➔ Evalueringstaak (Mock praktiese eksamen) 50 punte
- ➔ **Taak 4:** PAT choreografie: 60 punte
- ➔ Kwartaal 1: Proses 40 punte
- ➔ Kwartaal 1: Produk 40 punte
- ➔ **Finale eksamen aan die einde van die jaar. Eksterne NCS.NSC**
 - Vraestel 2: Praktiese Eksamen 100 punte
 - Vereiste 1: Tegniese klas 50 punte
 - Vereiste 2: Solodans 30 punte
 - Vereiste 3: Improvisasie 20 punte
- ➔ **Finale eksamen aan die einde van die jaar. Eksterne NCS.NSC**
 - Vraestel 1: Skriftelike eksamen 150 punte
 - Afdeling 1: Veilige danspraktyk en gesondheidsorg 60 punte
 - Afdeling 2: Dansgeskiedenis en geletterdheid 80 punte

https://www.youtube.com/watch?v=MkO_ApV65el

<https://www.youtube.com/watch?v=MxtwLj5Hiw>

DRAMATIESE KUNSTE

Inleiding

Dramatiese Kunste lei en berei jou voor vir jou lewe, deur intellektuele, fisieke, geestelike, emosionele en psigologiese vaardighede te voorsien. Dit is 'n vak wat van leerders verwag om hard te werk. Die ontwikkeling van drama vaardighede stel 'n hoë vlak van bemeestering en moet daaglik geëf word. Die vak is ook akademies 'n uitdagende vak. Moenie vergeet om elke dag die teorie te leer asook die Dramatiese Items en hulle opvoeringstegnieke te repeteer nie.

Minimumvereistes vir die vak

- Handboek, speletkste, DVD's vir elk van die dramatiese bewegings, werkboek, swart broek en T-hemp

Inhoudslys Teorie

- Onderwerp 1: 20ste eeuse 'isme'
- Onderwerp 3: Epies, postmoderne of teater van die absurde
- Onderwerp 4: Voorgeskrewe toneeltek 1. Epic, Post Modern of Theatre of the Absurd
- Onderwerp 5: Voorgeskrewe toneeltek 2. Suid-Afrikaanse teks (1960-1994)
- Onderwerp 6: Suid-Afrikaanse kontemporêre teater (na 1994)
- Onderwerp 7: Voorgeskrewe toneeltek 3. Suid-Afrikaanse kontemporêre teater (na 1994)
- Graad. 11. Onderwerp 1: Realisme in die teater
- Graad. 11. Onderwerp 4. Werkwinkel, gemeenskap ens. Teater
- Graad. 11. Onderwerp 10. Arm teater

Meta Denke	Prosedurele Denke	Konseptuele Denke	Fatilitate Denke	
	SKEPPING	Verbind idees uit verskillende bronne saam om nuwe perspektiewe of oorspronklike produkte te skep	Skep, Ontwerp, Ontwikkel, Vind uit, Formuleer, Maak op, Hipoteleseer, Beplan, Formuleer, Produseer	90%-100%
	EVALUERING	Beoordeel die waarde van navorsing of inhoud, gebaseer op kriteria of standaarde, vergelyk idees en identifiseer die sterk en swak punte van skoolse teater	Beoordeel, Waardeer, Verdedig, Vergelyk die waarde	80%-90%
	ANALISERING	Ondersoek teorie om bewyse en verwantskappe tussen die verskillende dele of aspekte te vind	Vergelyk, Ondersky, Kies, Wys uit, Kategoriseer, Klassifiseer	60%-79%
	AANWENDING	Gebruik idees op nuwe maniere en pas teorie toe op verskillende situasies	Kies, Skets, Los op, Gebruik, Demonstreer, Organiseer	40%-59%
	BEGRIIP	Beskryf wat kennis beteken, vind die belangrikste idees, som tendensies op en verduidelik die betekenis daarvan	Som op, Verduidelik, Illustreer, Gee voorbeelde	30%-39%
	MEMORISERING	Memoriseer en onthou konsepte, inhoud, vaardighede, tegnieke, waardes, houdings teenoor, karakter eienskappe en prinsipie in jou vak	Definieer, Wys, Onthou, Identifiseer	0%-29%

Dit is noodsaaklik dat jy die Taksonomie van Blooms gebruik om jou teorie werk vir die geskrewe eksamen te leer en te bestudeer. Identifiseer wat jy op elke vlak moet doen en verbeter jou vaardighede, kennis en inhoud geleidelik deur te doen wat die volgende vlak benodig

Prakties

- Graad 11. Onderwerp 3: Stem en liggaamswerk
- Graad 11. Onderwerp 6: Fisieke teater en bewegingswerk
- Graad 10. Onderwerp 7: Nie-verbale kommunikasie
- Graad 10. Onderwerp 8: Teaterinterpretasie
- Graad 10. Onderwerp 12: Teater of filmkonvensies
- Graad 12. Onderwerp 2: Aangepaste tema / oudisie / tegniese opvoering
- Graad 12. Onderwerp 9. Regisseur /ontwerper in teater /film

Vir die opvoerings-eksamen

Kies drie kontrasterende Dramatiese items, bv. Prosa of monoloog of lofpoesie of gedig of dramatiese prosa uit drie kontrasterende genres / dramatiese bewegings: Afrika dramavorm, Afrika-mondelinge vorme, Afrika-tradisies, Griekse teater, Commedia Dell' Arte, Elizabethaanse teater, Realisme in die teater, Epiese Teater, Teater van die Absurde, Post Moderne Teater, Suid Afrikaanse teater (werkers, gemeenskaps ens. voor 1994 en na 1994)

Kies vir die tegniese eksamen een van die volgende:

Teater of film: Regie, toneel of stel of rekwesiete of meubels of kostuum of beligtings of klankontwerp. Jy mag Dramatic Items gebruik wat jy voorberei het vir jou Graad 10, Graad 11 en Graad 12 PAT's.

Meta Denke	Prosedurele Denke	Konseptuele Denke	Fatilitate Denke	
	NATURALISERING	'n Hoë vlak van kreatiewe en innoverende opvoering word bereik met aksies wat geïntegreerd en tweede natuur is	Foutloos, Skeppend, Innoverend, Geen foute nie	A++ 95%-100% A+ 90% - 95% A 80% - 90%
	ARTIKULASIE	Verskeie aksies, vaardighede en tegnieke word op 'n harmonieuse en gekoördineerde manier uitgevoer	Opgelees, Bemeester, Aangepas, Gekombineerd, Verander	B 70% - 79%
	PRESISIE	Die aksies is meer presies, maar met nog enkele foute. Presisie is nie perfek nie. Dit is om duidelik, geskik, akkuraat, korrek, glad "beheersd", en met finesse op te voer	Vaardige opvoering, Besig om 'n kenner te word	C 60% - 69%
	MANIPULASIE	Aksies word vanuit die geheue en geleerde instruksies opgevoer	Implimenteer, Herskep, Demonstreer, Opvoer	D 40% - 49% E 30% - 39%
	NABOOTING	Die leerder is besig om te leer of het geleer om instruksies en aksies te kopieer. Aksies is saamgestel uit konsepte, inhoud, vaardighede, kennis, waardes, houdings teenoor, prinsipie en karaktereieenskappe in die vak	Herhaal, Dupliseer, Naboots, Kopieer	F 20% - 29% G 10% - 19% H 0 - 9%

Dit is noodsaaklik dat jy Dave se Taksonomie gebruik om jou opvoeringswerk vir die aangepaste tema of oudisie- of tegniese teaterprogram te oefen en te verbeter. Identifiseer wat jy op elke vlak moet doen en geleidelik verbeter jou vaardighede, tegnieke, kennis en inhoud deur te doen wat die volgende vlak verwag van jou.

Assessering

Skool Gebaseerde Assessering	Intern NKV.NSS
Taak: Praktiese Assesseringstaak 1	
• Voorbereiding	25 punte
• Opvoering	25 punte
Taak: Praktiese Assesseringstaak 2	
• Voorbereiding	25 punte
• Opvoering	25 punte
Taak: GEEN. Halfjaar Eksamen:	
• GEEN Opvoeringseksamen	150 punte
• GEEN Geskrewe Eksamen	150 punte
Taak: Praktiese Assesseringstaak 3	
• Voorbereiding	25 punte
• Opvoering	25 punte
Taak: Proef Eksamen	
• Opvoeringseksamen	150 punte
• Geskrewe Eksamen	150 punte

Finale Eksamen. Einde van die Jaar.
Ekstern NKV.NSS
Vraestel 2: Opvoeringseksamen 150 punte

Finale Eksamen. Einde van die Jaar.
Ekstern NKV.NSS
Vraestel 1: Geskrewe Eksamen 150 punte

Beste Graad 12-leerder

Veels geluk dat jy uiteindelik Graad 12 Ekonomie, die “wetenskap van besluitneming”, bereik het! Jy het inderdaad sover vele goeie besluite geneem om hierdie stadium van jou hoërskool Ekonomie-loopbaan te kon bereik.

Inhoudskontrolelys

Hieronder is ’n kontrolelys wat jy kan gebruik om te verseker dat jy die Graad 12-inhoud volledig gedek het.

KWARTAAL 1

MAKRO-EKONOMIE (Vraestel 1)

Ekonomiese kringloop

- ➔ Aanbied van die ekonomiese kringloopmodel; Markte; Nasionale rekeninge groottotale en -omskakelings; Vermenigvuldiger-effek

Sakesiklusse

- ➔ Samestelling en kenmerke; Verduidelikings van regeringsbeleid; Nuwe ekonomiese paradigma; Kenmerke onderliggend aan vooruitskatting

Rol van die Openbare Sektor

- ➔ Samestelling, noodsaaklikheid, probleme, doelwitte
- ➔ Fiskale beleid insluitend Laffer-kurwe
- ➔ Redes vir openbare sektor mislukking

Buitelandse valutamark

- ➔ Vernaamste redes vir internasionale handel
- ➔ Betalingsbalansrekening
- ➔ Buitelandse valutamarkte
- ➔ Totstandkoming van buitelandse wisselkoerse
- ➔ Regstelling van betalingsbalans, surplus en tekort

KWARTAAL 2

Ekonomiese Stelsels: Beskerming en Vryhandel

- ➔ Uitvoerbevordering; Invoervervanging; Beskerming (argumente); Vryhandel (argumente); Gewenste mengsel; Evaluering

MIKRO-EKONOMIE (Vraestel 2)

Dinamika van markte: Volmaakte markte

- ➔ Volmaakte mededinging; Individuele besigheid en nywerheid
- ➔ Markstruktuur (vergelykende tabel); Produksie-uitset; Winste; Verliese en aanbod; Mededingingsbeleid

Markdinamika: Onvolmaakte markte

- ➔ Dinamika van onvolmaakte markte aan die hand van koste- en inkomstekurwes; Monopolieë; Oligopolieë; Monopolistiese mededinging

Markdinamika: Markmislukkings

- ➔ Oorsake van markmislukkings
- ➔ Gevolge van markmislukkings
- ➔ Kostevoordeel-analise

Vertaal uit www.economicshelp.org

KWARTAAL 3

EKONOMIESE STREWES (Vraestel 1)

Ekonomiese groei en ontwikkeling

- ➔ Vraagkant-benadering; Aanbodkant-benadering; Evaluering van SA benaderings; Noord/Suid-verdeling

Ekonomiese groei en ontwikkeling:

Nywerheidsontwikkelingsbeleid

- ➔ SA Nywerheidsontwikkeling; Streeksontwikkeling
- ➔ SA se strewes; Toepaslikheid van SA strategieë

Ekonomiese en Maatskaplike prestasie-aanwysers

- ➔ Ekonomiese prestasie
- ➔ Ekonomiese aanwysers
- ➔ Sosiale aanwysers
- ➔ Internasionale vergelykings

KONTEMPORÊRE EKONOMIESE KWESSIES

(Vraestel 2)

Daaglikse ekonomiese kwessies

- ➔ Inflasie
- ➔ Toerisme
- ➔ Omgewingsvolhoubaarheid

Assessering

Skoolgebaseerd: (25%)

100 punte

- ➔ **Kwartaal 1:** Opdrag, Kontroletoeits
- ➔ **Kwartaal 2:** Navorsingsprojek
- ➔ **Kwartaal 3:** Gevallestudie (Media-onderzoek)

Eksterne eksamen: (75%)

- ➔ **Vraestel 1:** Makro-Ekonomie: 2 uur 150 punte
- ➔ **Vraestel 2:** Mikro-Ekonomie: 2 uur 150 punte

Samestelling van vraestel:

➔ Afdeling A:

- Veelkeusevrae
- Bypassende kolomme
- Gee een term vir elke beskrywing

➔ Afdeling B:

- Beantwoord enige **TWEE** vrae uit hierdie afdeling

➔ Afdeling C: (Opsteltipe vrae)

- Beantwoord enige **EEN** van die twee vrae voorsien

Wenke vir Sukses:

- ➔ Gebruik vorige eksamenvraestelle en memorandums slegs om vas te stel of jy die inhoud wat jy geleer het, bemeester het en NIE as die enigste manier van leer nie
- ➔ Lees elke dag die finansiële en sake-afdelings van die koerant – jou kennis daarvoor word in die eksamenvraestel getoets.

Alles van die beste! Mag jy suksesvol wees en jou laaste jaar van Ekonomie-studie interessant en betekenisvol vind.

<https://drive.google.com/drive/folders/1Z7INFA9Ls3zbCx4xDtybVcWLZ2x354mq?usp=sharing>

ELEKTRIESE TEGNOLOGIE

Liewe Graad 12 Elektriese Tegnologie-leerder

Om sukses aan die einde van die jaar te behaal, is dit baie belangrik dat jy deur die jaar voortdurend in Elektriese Tegnologie al die verskillende temas, die voorgeskrewe kernkonsepte leer en die teorie in die maak van die Praktiese Asseseringstaak (PAT) toepas.

Basiese vereistes vir die vak

Handboek, sakrekenaar en oorpak.

Inhoudskontrolelys

Hieronder is die lys wat jy moet gebruik om seker te maak dat jy al die inhoud van Elektriese Tegnologie volledig dek.

Elektriese Tegnologie (Swaarstroom)

- ➔ **Beroepsveiligheid en Gesondheid**
Die gevolge van die BVW, risiko-assesering, menseregte in die werksplek, werksetiek en noodgevalle
- ➔ **RLC**
Die effek van WS op Serie en Parallel RLC kringe
- ➔ **Driefase WS Opwekking**
Drywing in driefase stelsels, meting en berekeninge
- ➔ **Driefase Transformators**
Werksbeginsels, berekeninge en toepassing
- ➔ **Driefase Motors en Aansitters**
Werkbeginsel, toetsing en inwerkingstelling as ook aansitters
- ➔ **Programmeerbare Logiese Beheerders (PLB)**
Motorbeheer m.b.v. PLB beheerders and verstelbare spoed beheerders.(VSB)

Elektriese Tegnologie (Elektronika)

- ➔ **Beroepsveiligheid en Gesondheid**
Die gevolge van die BVW, risiko-assesering, menseregte in die werksplek, werksetiek en noodgevalle
- ➔ **RLC**
Die effek van WS op RLC in Serie en Parallele kringe
- ➔ **Halfgeleiertoestelles**
Bekendstelling van die VET, EVT, Darlington, 741 Operasionele versterker (Op-Amp) en 555 tydsakelaar.
- ➔ **Skakelkringe**
Elektroniese skakelkringe met behulp van die 555 tydsakelaar en 742 Operasionele versterker(Op- Amp)
- ➔ **Versterkers**
Werksbeginsel en toepassing van diskrete komponent versterkers en ossillators.

Assesering

Skoolgebaseerde Asseseringspunt (Swaarstroom & Elektronika)(25%)

Kwartaal 1: Kontroletoets	50 punte
Kwartaal 2: Junie-eksamen	200 punte
Kwartaal 3: Rekordeksamen	200 punte
Totaal	450 verwerk na 100 punte

Praktiese Asseseringstaak (PAT) (25%)

Simulasie 1 / Eksperiment 1	40 punte
Simulasie 2 / Eksperiment 2	40 punte
Simulasie 3 / Eksperiment 3	40 punte
Simulasie 4 / Eksperiment 4	40 punte
Projek	90 punte
Totaal	250 verwerk na 100 punte

Eksterne Eksamen: (Swaarstroom) (50%) 3uur 200 punte

- ➔ Beroepsgesondheid en Veiligheid (8 punte)
- ➔ RLC (42 punte)
- ➔ Driefase WS Opwekking (34 punte)
- ➔ Driefase Transformators (26 punte)
- ➔ Driefase Motors & Aansitters (34 punte)
- ➔ Programmeerbare Logika Beheerders (PLB) (56 punte)

Eksterne Eksamen: (Elektronika) (50%) 3uur 200 punte

- ➔ Beroepsgesondheid en Veiligheid (8 punte)
- ➔ RLC (42 punte)
- ➔ Halfgeleier Toestelle (34 punte)
- ➔ Skakelkringe (58 punte)
- ➔ Versterkers (58 punte)

Die skoolgebaseerde assesseringstake en die PAT'e berei jou vir die eindeksamen voor. Maak seker dat jy al jou take ingehandig het. Dit sal jou 'n goeie kans bied om te slaag en goed te vaar.

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk vir Gr 12. Dit sal jou die volledige inhoud gee. Plak dit in jou oefeningboek.
- ➔ Merk die onderwerpe af soos dit in die klas behandel word.
- ➔ Maak seker jy kan formules manipuleer om probleme op te los.
- ➔ Werk sistematies deur jou Elektriese Tegnologie handboek en ook die Praktiese Asseseringstake wat voorgeskryf word.

Three Phase Motor Control

<https://qr.go.page.link/74jgN>

ENGLISH HOME LANGUAGE

Dear Grade 12 learner

The skills you are expected to master in Grade 12 are high levels of listening and speaking, reading and viewing, writing and presenting as well as language in context.

Subject Requirements

You will need the following:

- ➔ A good language text book
- ➔ Prescribed literature study books
- ➔ Exercise books for writing purposes
- ➔ A good English dictionary

Content Checklist

Below is a checklist you should use to ensure that you have covered the Grade 12 content in full.

Reading and Comprehension

- ➔ Reading strategies: skimming, scanning and intensive reading
- ➔ Identify emotive language, persuasion, bias and manipulative language
- ➔ Understand how language reflects and shapes values and attitudes

Vocabulary and language in context

- ➔ Vocabulary building and spelling rules
- ➔ Denotation and connotation of words
- ➔ Idioms, idiomatic expressions and proverbs
- ➔ Literal and figurative meanings of words
- ➔ Fact and opinion; bias and stereotyping; emotive, persuasive and manipulative language
- ➔ Using a dictionary and thesaurus
- ➔ Number, comparison, gender, diminutives
- ➔ Abbreviations, acronyms, roots, prefixes and suffixes
- ➔ Direct and reported speech; voice
- ➔ Concord, tenses, word order and ambiguity
- ➔ Parts of a sentence: subject, verb, object
- ➔ Sentences: simple, complex, compound, statements, questions, commands, questions, instructions
- ➔ Visual literacy language: cartoons, advertisements, graphs and caricatures (analyse, interpret and evaluate – font, layout, headings, captions and body language)

Literature

You will be required to answer both contextual and essay-type questions. You will study and be examined on the following genres:

Poetry

- ➔ Meanings of words in context
- ➔ Identify and know the functions of common figures of speech used by poets and the effect created e.g. metaphors, similes, personification, alliteration, pun, onomatopoeia, irony
- ➔ Poetic forms, e.g. sonnet, lyric
- ➔ The effect of punctuation on meaning
- ➔ Rhythm and rhyme; Title and theme
- ➔ Mood and tone in relation to word choice
- ➔ Imagery and sound devices

Novel

The content

- ➔ Character development and character traits
- ➔ Interpersonal relationship between characters
- ➔ Contrasts; irony and dramatic irony

- ➔ Events and the causes thereof
- ➔ Time and space (milieu) of events, predictions
- ➔ Theme and message

Drama

The same aspects related to study of a novel (see above)

- ➔ The phases and structure of a drama
- ➔ Dramatic goals
- ➔ The roles of characters, e.g. protagonist and antagonist

Writing

- ➔ **Essays:** narrative, descriptive, argumentative, discursive, reflective and expository
- ➔ **Longer transactional texts:** reviews, reports, speeches, obituaries, pamphlets, formal and informal letters, magazine and newspaper articles, agenda and minutes, dialogues, Curriculum Vitae, interviews
- ➔ **General:** the use of content, style and register to suit purpose and audience; correct writing conventions; structure; process-writing

Assessment

School-based assessment (SBA) comprises:

- ➔ One test: **35 marks**
- ➔ One literature task: **35 marks**
- ➔ Two writing tasks (essay, long transactional): **75 marks**
- ➔ Four oral tasks: **50 marks**
- ➔ Two internal examinations (mid-year and September): **250 marks each**
- ➔ **Total: 695 ÷ 6,95** **100 marks**

The external examination comprises 3 papers:

- ➔ **Paper 1:** comprehension, summary, language in context: **70 marks**
- ➔ **Paper 2:** Literature (poetry, novel, drama): **80 marks**
- ➔ **Paper 3:** Writing (essay and two transactional): **100 marks**
- ➔ **Paper 4:** Orals **50 marks**
- ➔ **Total:** **300 marks**

Tips for Success

- ➔ Extensive reading and writing daily
- ➔ Read books, magazine articles, newspapers and your textbooks daily
- ➔ Use graphic organisers to make notes
- ➔ Work through past year examination papers
- ➔ Use this website: <http://www.wcedcurriculum.westerncape.gov.za/index.php/fet-further-education-training/languages/english>

Telematics Videos

<https://qr.go.page.link/Zds9d>

ENGLISH FIRST ADDITIONAL LANGUAGE

Dear Grade 12 learner

The skills that you will be expected to have mastered are listening and speaking, reading and viewing, writing and presenting as well as language structures and conventions.

Subject Requirements

You will need the following:

- ➔ A good language text book
- ➔ Prescribed literature study books
- ➔ Exercise books for writing purposes
- ➔ A good English/bilingual dictionary

Content Checklist

Below is a checklist you should use to ensure that you have covered the Grade 12 content in full.

Reading and Comprehension

- ➔ Reading strategies: skimming, scanning, intensive reading

Vocabulary and Language Structures

- ➔ Vocabulary building and spelling rules
- ➔ Direct and implied meanings
- ➔ Fact and opinion
- ➔ Parts of speech, e.g. adjectives, verbs
- ➔ Roots, prefixes and suffixes, acronyms
- ➔ Synonyms and antonyms
- ➔ Idiomatic expressions and proverbs
- ➔ Using a dictionary and thesaurus
- ➔ Sentences: simple, complex, compound
- ➔ Parts of a sentence: subject, verb, object
- ➔ Word order and ambiguity
- ➔ Sentence types: questions, statements, commands, instructions
- ➔ Tenses; concord;
- ➔ Punctuation
- ➔ Direct and reported speech; voice
- ➔ Visual literacy language: cartoons, advertisements, graphics

Literature

You will study and be examined on two of the following genres:

Poetry

- ➔ Meanings of words and imagery
- ➔ Figures of speech: metaphors, similes, personification
- ➔ Types of poetry
- ➔ Role of punctuation in conveying meaning
- ➔ Rhythm and rhyme
- ➔ Title and theme

Short Stories

- ➔ Content, themes and message
- ➔ Characters and character traits and their relationships with one another
- ➔ The events: causes and consequences
- ➔ Contrast and irony
- ➔ Time and space

Novel

- ➔ Content, theme and message
- ➔ Characters and character traits and interpersonal relationships; character development
- ➔ Events: causes and consequences
- ➔ Irony and dramatic irony
- ➔ Narrative voice, time and space

Drama

All the aspects related to study of a novel

- ➔ Phases and structure
- ➔ Dramatic goals
- ➔ The role of characters: protagonists and antagonists

Writing

- ➔ **Essays:** narrative, descriptive, discursive, reflective, argumentative
- ➔ **Longer transactional:** CV, letters (friendly/formal), dialogue, reports, reviews, brochures, magazine and newspaper articles, minutes and agendas, speeches, obituary and interview
- ➔ **Shorter transactional:** advertisements, postcards, diary entries, invitations, directions, instructions, flyer and poster

Assessment

School based assessment (SBA) comprises:

- ➔ One test **40 marks**
- ➔ Two internal examinations **500 marks**
(midyear and preparatory): **(250 marks each)**
- ➔ Three writing tasks (essays, longer and shorter transactional): **100 marks**
- ➔ One literature task: **35 marks**
- ➔ **Total: 725 ÷ 7,25** **100 marks**

External examination (November) comprises 3 papers:

- ➔ **Paper 1:** Comprehension, summary, language in context: **80 marks**
- ➔ **Paper 2:** Literature (any two genres): **70 marks**
- ➔ **Paper 3:** Writing (essay, longer and shorter transactional): **100 marks**
- ➔ **Paper 4:** Orals **50 marks**
- ➔ **Total:** **300 marks**

Tips for Success

Extensive reading and writing daily

Read books, magazine articles, newspapers and your textbooks daily

Use graphic organisers to make notes

Work through past year examination papers

Use this website: <http://www.wcedcurriculum.westerncape.gov.za/index.php/fet-futher-education-training/languages/english>

Telematics Videos

<https://qr.go.page.link/MAS9R>

FISIESE WETENSKAPPE

Liewe Graad 12 leerder

Welkom by Fisiese Wetenskappe. Teen dië tyd weet jy dat Fisiese Wetenskappe 'n uitdagende vak is. Jy weet ook dat jy die werk wat elke dag onderrig is, moet verstaan en onthou. Die doel van hierdie gids is om jou te wys wat in jou voorbereiding vir die Finale Eksamen geleer en gedoen moet word.

Fisiese Wetenskappe gebruik wiskundige funksies, konsepte, operasies en rekenmetodes in sy definisies, wette en beginsels. Maak seker dat jy die relevante funksies in trigonometrie, logaritmes, eksponente, die reguitlyn, die hiperbool en die parabool ken. Sorg ook dat jy die basiese operasies van optel, aftrek, vermenigvuldig, deel en faktorisering ken ten einde met getalle en veranderlikes te werk. Jy moet ook differensiaalrekenen en eweredigheid ken.

INHOUDSKONTROLELYS

'n Opsomming van die voorgeskrewe inhoud word hieronder verskaf.

1. Fisika (Vraestel 1)

Graad 12:

- ➔ Momentum en Impuls
- ➔ Vertikale projektielbeweging
- ➔ Newton se tweede bewegingswet in terme van momentum
- ➔ Arbeid, energie en drywing, en die Arbeid-Energie Stelling
- ➔ Doppler Effek
- ➔ Elektriese stroombane (interne weerstand, weerstande in serie en parallel)
- ➔ Elektrodinamika
- ➔ Foto-elektriese effek
- ➔ Spektra

Graad 11:

- ➔ Newton se 1ste, 2de en 3de wette en Universele gravitasie
- ➔ Elektrostatika (Coulomb se wet en Elektriese velde)
- ➔ Elektriese stroombane (Ohm se wet, Drywing en Energie)

2. Chemie (Vraestel 2)

Graad 12:

- ➔ Reaksietempo
- ➔ Chemiese ewewig
- ➔ Sure en Basisse
- ➔ Galvaniese en elektrolitiese selle
- ➔ Organiese chemie
- ➔ Plastieke en Polimere
- ➔ Chemiese industrie (Kunsmis-industrie)

Graad 10 en 11

- ➔ Balanseer chemiese vergelykings (Graad 10)
- ➔ Intermolekulêre kragte (Graad 11)
- ➔ Stoïgiometrie (Graad 11)
- ➔ Endo- en eksotermiese reaksies, bindings- en aktiveringsenergie (Graad 11)

ASSESSERINGSVEREISTES

Vir jou jaarpunt sal jy die volgende take doen:

- ➔ **Drie eksperimente**
- ➔ Een kontroletoeets
- ➔ Een Junie- en een Septembereksamen

Die punte vir hierdie take dra 25% van die totale punt vir Fisiese Wetenskappe by. Die res van die punte nl. 75% word aan die Finale Eksamen toegeken.

Finale Eksamen

- ➔ Jy sal twee vraestelle skryf:
 - **Vraestel 1:** Fisika (3 uur) **150 punte**
 - **Vraestel 2:** Chemie (3 uur) **150 punte**
- Die inhoud wat in elke vraestel geassesseer word, word in die inhoudskontrolelys aangedui. Elke vraestel bestaan uit:
- Meervoudige – keuse vrae **20 punte**
 - Gestruktureerde vrae **130 punte**
- Totaal = 150 punte**

WENKE VIR SUKSES

- ➔ Onderrigtyd is 4 uur per week. Maak seker dat jy dit optimaal benut om te leer!
- ➔ Doen navorsing, lees en bereken daaglik om die inhoud en die eksperiment te ken voor die les onderrig word.
- ➔ Die boustene van wetenskaplike kennis is definisies, wette, beginsels en begrippe. Jy moet dit eers ken en verstaan voordat jy dit kan onthou en toepas.
- ➔ Dit word van jou verwag om wetenskaplike eksperimente in Fisiese Wetenskappe te doen. Voordat jy onafhanklike, afhanklike en kontrole-veranderlikes toepas, moet jy dit ken en verstaan. Voordat jy 'n ondersoekende vraag en 'n hipotese self kan formuleer, moet jy dit ook ken en verstaan.

Telematics Videos
shorturl.at/him67

GASVRYHEIDSTUDIES

Beste graad 12 Gasvryheidstudies-leerder

Gasvryheidstudies is 'n vak wat uit twee komponente bestaan, naamlik 'n praktiese en 'n teoretiese komponent.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- ➔ Handboek
- ➔ Sakrekenaar
- ➔ Rofwerk werkboek
- ➔ Vir voedselproduksie: haarbedekking (hoed)
- ➔ Gemaklike skoene (wat nie glad is nie)
- ➔ Sjef-baadjie en -voorskoot
- ➔ Kurktrekker (botteloopmaker)
- ➔ Gereedskapkissie (indien moontlik)
- ➔ Resepteboeke en kostydskrifte

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die graad 12 inhoud gedek het.

1. Sektore en Loopbane

- ➔ Basiese bemarkingskonsepte en -terminologie
- ➔ Die bydrae van die gasvryheidsindustrie tot die Suid-Afrikaanse ekonomie
- ➔ Beroepe in die menslike hulpbronne of ondersteunende dienste in die gasvryheidsbedryf
- ➔ Geleenthede om vir jouself te werk in die voedsel-en-drinksektor.

2. Operasionele werksaamhede in die kombuis en restaurant

- ➔ Rekenaars in die gasvryheidsindustrie
- ➔ Die gebruik van rekenaars in die kombuis en restaurant
- ➔ Professionalisme in die gasvryheidsindustrie

3. Voedselkommoditeite

- ➔ Vegetariese geregte
- ➔ Nageregte
- ➔ Gelatien
- ➔ Tertdeeg
- ➔ Chouxdeeg
- ➔ Vleis
- ➔ Gepreserveerde voedsel

4. Voeding en spyskaartbeplanning

- ➔ Spyskaartbeplanning: formele viergang dinees, skemerkelkies en vingeretes
- ➔ Kosteberekening en die berekening van die verkoopsprys van 'n maaltyd
- ➔ Uitwerk van kwotasies

5. Voedsel- en Drankdienste

- ➔ Keuse, bediening en berging van wyn.
- ➔ Regulasies vir die verkoop van wyn met etes op die perseel
- ➔ Bediening van nie-alkoholiese drankies
- ➔ Bediening van formele viergang etes, skemerkelkies en vingeretes
- ➔ Hantering van gaste se klagtes

6. Higiëne

- ➔ Siektes deur voedsel oorgedra

Assessering

Skoolgebaseerde Assessering:

- ➔ **Kwartaal 1:**
 - Toets **50 – 100 punte (75%)**
 - Praktiese lesse **3 lesse van 25 punte (25%)**
- ➔ **Kwartaal 2:**
 - Praktiese lesse **(100%)**
- ➔ **Kwartaal 3:**
 - Septembereksamen **(100%)**

Praktiese Assesseringstaak:

Dit is formele eksterne eksamens.

- 1 Praktiese eksamen

(100%)

Indien jy nie jou PAT-eksamen voltooi nie, sal jy aan die einde van die jaar 'n ONVOLLEDIGE UITSLAG ontvang, ongeag of jy die eksamen geslaag het of nie.

➔ Finale eksamen

3 uur	200 punte	
Afdeling A	Kortvrae	40 punte
Afdeling B	Operasionele werksaamhede in die kombuis en restaurant, Higiëne, Veiligheid en sekuriteit	20 punte
Afdeling C	Voeding en spyskaartbeplanning	40 punte
Vraag 3 & 4	Voedselkommoditeite	40 punte
Afdeling D	Sektore en Loopbane	30 punte
Vraag 5 & 6	Voedsel- en Drankdienste	30 punte

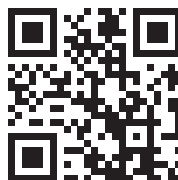
Wenke vir sukses

Teorie

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk vir graad 12. Dit gee jou die gedetailleerde inhoud en verduidelik wat hierbo geskryf is. Plak dit in jou boek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die betrokke handboek se bladsynommers langs die onderwerp neer.
- ➔ Maak seker dat jy in staat is om die berekeninge oor kostes te doen.
- ➔ Jy moet in staat wees om kort paragrawe as antwoorde neer te skryf.

Prakties

- ➔ Woon elke praktiese les by en doen jou bes om kwaliteitprodukte te lewer.
- ➔ Doen die voorbereiding vir die praktiese les so goed moontlik en lewer dit betyds in.
- ➔ Maak seker dat jy die korrekte uniform van die restaurantfunksie dra. Dit moet skoon en netjies wees.
- ➔ Onthou dat 'n sjef nie toegelaat word om enige juwele te dra nie. Jou hare moet netjies wees en lang hare moet vasgemaak word, weg van jou gesig.
- ➔ Jou hare moet netjies wees en lang hare moet vasgemaak word, weg van jou gesig. Naels moet kort en skoon wees.
- ➔ Wees altyd betyds vir die restaurantfunksies.
- ➔ Bied hulp aan waar nodig.

Gelatine

shorturl.at/bhvEV

Choux Pastry

shorturl.at/fpzJQ

Liewe Graad 12-leerder

Vakvereistes

Jy het 'n DVO-goedgekeurde handboek, topografiese kaarte en 'n verskeidenheid foto's, insluitend 'n ortofotokaarte van dieselfde area, nie-programmeerbare sakrekenaar, gradeboog, kompas, werkboek, potlood, liniaal en uitveërs. Gebruik toepaslike foto's, diagramme, kaarte, satellietbeelde en statistiek terwyl jy vir die eksamen voorberei.

As 'n Geograaf, sal jy die volgende vrae oor elk van die onderstaande afdelings stel:

- ➔ Waar is dit?
- ➔ Hoe lyk dit?
- ➔ Waarom is dit daar?
- ➔ Hoe het dit gebeur?
- ➔ Watter impak sal dit hê?
- ➔ Hoe behoort dit tot voordeel van die mens en die natuurlike omgewing bestuur te word?

Jy behoort bogenoemde vrae by elk van die onderstaande afdelings te kan beantwoord.

Integreer die kaartwerk en geografiese inligtingstelsels (GIS) waar toepaslik met topografiese kaarte en 'n verskeidenheid foto's, insluitend ortofotokaarte van dieselfde gebied.

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat al die Graad 12-inhoud gedek is.

Klimaat

- ➔ Middelbreedtesiklone, tropiese siklone, subtropiese antisiklone (hoogdrukselle)
- ➔ Valleiklimate en stedelike klimate
- ➔ Sinoptiese weerkaarte

Geomorfologie

- ➔ Dreineerstelsels in Suid-Afrika
- ➔ Dreineerpatrone en dreineerdigtheid
- ➔ Fluviale prosesse, stroomprofiële
- ➔ Riviervrjering en stroomroof
- ➔ Geërfde en antedede strome
- ➔ Opvanggebied en die bestuur van riviere

Landelike nedersettings

- ➔ Studie van nedersettings
- ➔ Definisie en funksie; patrone
- ➔ Faktore wat die volgende beïnvloed: standplaas, ligging en buitelynvorm
- ➔ Landelike nedersettingskwessies: landelik-stedelike migrasie, ontvolking, landelike ontwikkelingstrategieë

Stedelike nedersettings

- ➔ Oorsprong van stedelike nedersettings - verstedeliking
- ➔ Faktore wat die volgende beïnvloed: standplaas, ligging en klassifikasie van stedelike nedersettings
- ➔ Stedelike hiërargieë - lae/ hoë-orde funksies
- ➔ Stedelike struktuur en -patroon: grond-gebruiksones, modelle van stedelike struktuur en veranderende stedelike patrone in Suid-Afrika
- ➔ Verspreiding van stedelike sentra
- ➔ Onlangse verstedelikingspatrone in RSA
- ➔ Stedelike kwessies m.b.t. vinnige verstedeliking
- ➔ Groei van informele nedersettings en kwessies

Ekonomie van Suid-Afrika

- ➔ Struktuur van die ekonomie
- ➔ Ekonomiese aktiwiteite
- ➔ Landbou as ekonomiese aktiwiteit
- ➔ Mynbou as ekonomiese aktiwiteit
- ➔ Sekondêre en Tersiere Sektore
- ➔ Strategieë vir nywerheidsontwikkeling
- ➔ Die belangrikheid en uitdagings van die informele sektor

Kaartwerk en GIS

- ➔ Kaartwerkvaardighede
- ➔ Toepassing van teorie op topografiese en ortofoto-kaarte en GIS
- ➔ Lugfoto's en ortofotokaarte
- ➔ Geografiese Inligtingstelsels (GIS)

Assessering

Skoolgebaseerde assessering bestaan uit vier hoofafdelings:

- ➔ **Een projek** **20%**
- ➔ **Twee take:** **40%**
 - datahantering **20%**
 - kaartwerk **20%**
- ➔ **Twee kontroletoeë** **20%**
- ➔ 'n **Halfjaarlikse** en 'n **voorbereidende eksamen** **10% elk**

Die eksterne eksamen bestaan uit twee vraestelle

- ➔ **Vraestel 1** (3 uur): **225 punte**

Geskryf in die eerste sessie

 - **Afdeling A** dek inhoud van Klimaat en weer (50%) en geomorfologie (50%)
 - **Afdeling B** dek inhoud van Nedersetting (50%) en Ekonomie van Suid-Afrika (50%).
- ➔ **Vraestel 2** (1½ uur): **75 punte**

Hierdie vraestel bevat vier verpligte vrae en bestaan uit die volgende:

 - **Vraag 1:** Meervoudige keuse **15 punte**
 - **Vraag 2:** Geografiese tegnieke en berekening **20 punte**
 - **Vraag 3:** Toepassing van die teorie / kaart en foto-interpretasie **25 punte**
 - **Vraag 4:** Geografiese Inligtingstelsels **20 punte**

Wenke vir sukses:

- ➔ Die vermoë om kaarte en diagramme te interpreteer help jou om die werk te verstaan en onthou.
- ➔ Kandidate moet onthou dat hulle nie dieselfde diagramme moet verwag as dié in handboeke nie, alhoewel soortgelyke diagramme in die eindeksamen voorsien kan word.

Telematics Videos
shorturl.at/gknGZ

GESKIEDENIS

Liewe Graad 12-Geskiedenisleerder

Geskiedenis kan jou vir die toekoms voorberei. Hoe kan jy weet wie jy is tensy jy weet waar jy vandaan kom? Hoe kan jy sê wat gaan gebeur tensy jy weet wat voorheen gebeur het? Geskiedenis handel nie net oor die verlede nie. Dit handel oor waarom ons is wie ons is – en oor wat volgende gaan gebeur.

Dit is jou laaste skooljaar, so werk hard, werk met volharding en werk so goed as wat jy kan. Voorspoed!

Vakvereistes

Geskiedenisboek, bronnemateriaal

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAESTEL 1 (EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)

1. Die Koue Oorlog:

Vraagfokus: Die oorsprong van die Koue Oorlog

- Einde van die Tweede Wêreldoorlog (inleiding) – waarom het 'n Koue Oorlog ontwikkel?
- USSR en VSA en die vorming van belangesfere: (die daarstel van Sowjet-goedgesinde regerings in satellietstate;
- VSA se beleid van insluiting: Truman Leer en Marshall Plan; Berlynse Krisis vanaf 1940 tot 1961; Opponerende militêre alliansies: NAVO- en die Warschau-Verdrag .
- Wie moet die blaam dra vir die Koue Oorlog?

2. Onafhanklike Afrika

Vraagfokus: Afrika in die Koue Oorlog

Gevallestudie: Angola

- Angola: kolonialisme en onafhanklikheid
- Uitbreek van burgeroorlog in 1974
- (MPLA, FNLA en UNITA
- Redes vir en aard van betrokkenheid in Angola (USSR, VSA, Kuba, China en Suid-Afrika); impak op die stabiliteit in die streek;
- Belangrikheid van die Slag van Cuito Cuanavale 1987 en 1988;
- Die veranderende aard van internasionale verhoudings na 1989

3. Burgerlike protes vanaf die 1950s tot die 1970s

Vraagfokus: Die Swartmagbeweging

- Redes en oorsprong van die Burgerregtebeweging in die VSA (slegs agtergrondinligting)
- Die rol, impak en invloed van Martin Luther King Junior; en die invloed van passiewe weerstand (Gandhi) op Martin
- Luther King;
- Vorme van protes deur burgerlike ongehoorsaamheid: Montgomery-busboikot, sitstakings, protesoptogte, insluitend die
- Lincoln-gedenkteken, Birmingham-veldtog en Selma Montgomery-optogte;
- Skooldesegrasie: gevallestudie (Little Rock, Arkansas); en
- Korttermyn- en langtermynvoordele

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAESTEL 1 (EEN vraag sal per onderwerp gestel word)

4. Die Koue Oorlog

Vraagfokus: Gevallestudie: Viëtnam

- **1957 tot 1965** – Die stryd in Viëtnam tussen die Suid-Viëtnamese weermag en die kommunisties-opgeleide rebelle (ook bekend as die Viëtkong);
- **1965 tot 1969** – 'n Noord-Viëtnam – VSA-stryd (insluitend die aard van die Viëtnamese oorlog teen die VSA);
- Die oorlog vanuit 'n Viëtnamese en VSA-perspektief;
- Die oorlog as 'n globale kwessie;
- **1969 tot 1975** – die VSA onttrek uit Viëtnam (die impak op VSA-politiek; studentebewegings)

5. Onafhanklike Afrika

Vraagfokus: Hoe is onafhanklikheid in Afrika bereik in die 1960's tot 1970's?

Gevallestudie: Die Kongo

- Wat was die idees wat Kongo beïnvloed het?
- Politieke (tipe leiers: erflatings van kolonialisme; tipe regerings; politieke stabiliteit en onstabiliteit
- Ekonomiese (tipe ekonomieë)
- Maatskaplike en kulturele sukses /uitdagings wat Kongo gekonfronteer het
- (voordele van onafhanklikheid;
- opvoeding; en Afrikanisering).

6. Burgerlike protes vanaf die 1950s tot die 1970s

Vraagfokus: Swartmagbeweging

- Redes vir die beweging;
- Stigting van die Black Panther Party
- Die rol van Stokely Carmichael, Malcolm X; Huey Newton en ander Afro-Amerikaanse aktiviste
- Korttermyn- en langtermynvoordele

VRAESTEL 2 (EEN vraag sal per onderwerp gestel word)

1. Burgerlike Samelewingsprotes in Suid-Afrika 1970's en 1980's

Vraagfokus: Die krisis van apartheid in die 1980's

- Regeringspogings om apartheid te hervorm (Die Wet op Swart Plaaslike Owerhede van 1982 ; die driekamerregeringstelsel)
- Interne weerstand teen hervormings:

- Opkomende mag van vakbondbewegings sedert 1973
- Reaksie op Botha se hervorming – nuwe metodes van mobilisasie (arbeid se 'uitgebreide massa-aksie', rol van burgerlikes, UDF, Massa Demokratiese Beweging, Beëindig Konstriksie-veldtog).

2. Die koms van demokrasie in Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede

Vraagfokus: Die Waarheid-en-versoeningskommissie (WVK)

- Redes vir die WVK:
- Verhore (fokus op verskillende gevallestudies: slagoffers en oortreders)
- Die debatte oor die WVK
- Positiewe aspekte van die WVK
- Amnestie-toekenning en probleme met amnestie
- Fokus op menseregte van the 1980s
- Vergoeding;
- Reaksies van politieke partye en redes vir die reaksies by die WVK

3. Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde 1989 tot die hede

Vraagfokus: 'n Nuwe wêreldorde

- Wat is globalisasie?
- Magsbalans en impak op Afrika
- Dominansie van globale kapitalisme
- Opkomende ekonomieë en verskillende vorme van kapitalisme: BRICS
- Suid-Afrika se sukses met die vermyding van openlike burgeroorlog en President Mandela se beleid van versoening
- Reaksie op globalisering

VRAESTEL 2 (EEN vraag sal per onderwerp gestel word)

4. Burgerlike protes in Suid-Afrika: 1970's en 1980's

Vraagfokus: Swart Bewussyn daag die apartheidstaat uit

- Die aard en doelwitte van Swartbewussyn;
- Die rol van Steve Biko
- Swartbewussynsbeweging (SBB);
- Die Uitdaging van Swartbewussyn se idees wat aan die staat gestel is;
- Die 1976-Soweto-opstand (kortliks, met betrekking tot die invloed van BCM op die studente
- Die erflating van Swartbewussyn op die Suid-Afrikaanse politiek.

5. Die koms van demokrasie in Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede

Vraagfokus: Die onderhandelde ooreenkomst en die RNE

- Aanvang van onderhandelinge 1990-1991
- Veelparty-onderhandelingsproses hervat: formele veelparty-onderhandelings hervat;
- Voortslepende geweld: pogings om onderhandelings te ontspoor
- Finale pad na demokrasie in 1994
- 27 April-verkiezing en die Regering van Nasionale Eenheid.

6. Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde

Vraagfokus: Die einde van die Koue Oorlog: Die gebeure van 1989

- Gorbachev se hervormings in die Sowjetunie
- Oos-Europa (die invloed van gebeure in Pole op die agteruitgang van die Sowjet-invloed in Oos-Europa; Duitsland: die val van die Berlynse Muur)
- Die disintegrasie van die Sowjetunie
- 'n Keerpunt in Suid-Afrika (die val van die Sowjetunie en die impak daarvan op SA)

Assessering: Skoolgebaseerde Assessering

Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Taak 1 Brongebaseerde en Opstelstaak 100 Punte	Taak 3 Navorsing-staak 100 Punte	Taak 4 Gestandaardiseerde Toets 2 Brongebaseerde en opstelstaak 100 Punte	FINALE EKSTERNE EKSAMEN
Taak 2 Gestandaardiseerde Toets 1 Brongebaseerde en Opstelstaak 100 Punte	GEEN JUNIE EKSAMEN	Taak 5 September-eksamen Drie vrae moet in elke vraagstel beantwoord word $V1 = 150 + V2 = 150$ Total = 300	
25% of total year mark = 100 marks			75% van totale jaarpunt = 300 punte

Geskiedenis

INGENIEURSGRAFIKA EN -ONTWERP

Beste Graad 12 IGO-leerder

Dit is uiters belangrik dat jy jou tekenvaardighede dwarsdeur die jaar oefen. Teken baie vryhandsketse om te verstaan wat jy teken voordat dit op papier of op jou rekenaar gedoen word.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- 'n Handboek, sakrekenaar, werkboek en tekeninstrumente

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het. Maak seker dat jy al die tekeninge van die verskillende afdelings hier onder verstaan

1. Siviele tekening

- **Siviele deursnee-aansigte van 'fondament tot-dak':** 'n Gedetailleerde werktekening op 'n vergrote skaal, van 'n volledige snit deur 'n venster, 'n deur en die dak. Sluit alle ander sigbare besonderhede en relevante maatskrywing en byskrifte in.
- **Siviele vloerplan en aansigte:** 'n Werktekening met 'n volledige vloerplan en ten minste drie aansigte van 'n woning met ten minste twee aparte slaapkamers, 'n aparte badkamer, 'n aparte kombuis en 'n aparte woon- / werkarea. Die volledige **elektriese bedradingsdiagram** moet op die vloerplan ingesluit word asook die **loodgieter besonderhede** op **alle** relevante aansigte. **Alle** relevante toebehore en tekenbesonderhede word vereis.
- **Siviele terreinplan:** 'n werktekening wat al die water, riool en elektriese kenmerke bevat. **Alle** ander relevante besonderhede soos vereis word vir 'n terreinplan-werktekening, moet ook ingesluit word.

2. Meganiese tekening

- **Meganiese samestellings:** Veelvuldige-aansig werktekeninge van komplekse meganiese samestellings wat heeltemal anders is in terme van hul ontwerp, funksie en hul dele. Almal moet hegstukke hê wat, indien moontlik, op verskillende maniere aangebied word.
- **Meganiese analitiese oefening:** Toelaatbare, sweissimbole en masjinerie, en die oppervlak-behandelingsimbole moet ook nagekom word.

3. Perspektieftekening

- **Twee-puntperspektieftekening:** Die perspektieftekening moet dié van 'n komplekse siviele voorwerp met sirkelvormige kenmerke, verkieslik horisontaal en vertikaal, en ander kenmerke op verskillende vlakke wees.

4. Isometriese tekening

- 'n Komplekse tekening met 'n hulpaansig (te), gekonstrueerde sirkels en 'n snit.

5. Soliede geometrie

- 'n Veelvuldige-aansig eerstehoekse tekening van 'n helling deursnee vasteliggaam wat bestaan uit 'n kombinasie van meetkundige geometriese vaste liggame. Die tekening moet die ware vorm (s) van die deursneevlak (ke) insluit.

6. Ontwikkelinge

- **Deurdringing en ontwikkeling:** 'n komplekse tekening van twee of meer voorwerpe of vaste liggame wat saamgevoeg is. Al die dele moet ontwikkel word.
- **Ontwikkeling van 'n oorgangstuk:** 'n tekening van 'n komplekse uitmiddelpuntige veelhoek-tot-sirkel oorgangstuk.

7. Lokusse

- **Lokus van 'n Helix:** 'n komplekse toepassing van 'n heliks in óf 'n siviele óf 'n meganiese konteks.
- **Lokus van 'n Nok:** 'n komplekse toepassing van 'n nok in verskillende tipes beweging. Die volger moet 'n roller wees.
- **Lokusse van punte op 'n Meganisme:** 'n Gevorderde toepassing van die lokus van twee of meer punte op die bewegende dele van 'n meganisme.

Assessering

Skoolgebaseerde assessering 25%

- Toetse **100 punte**
- Kursustekeninge **30 punte**
- Halfjaareksamen **30 punte**
- Septembereksamen **20 punte**

Praktiese Assesseringstaak (PAT)

- **PAT:** Deel 1 Ontwerpprojek **50 punte**
- **PAT:** Deel 2 ROO Tekentaak **50 punte**

Eksterne Eksamen: (50%) 3 uur

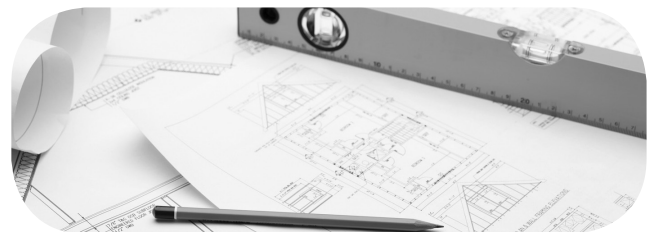
200 punte

Finale NSS-Eksamen

VRAESTEL 1 -SIVIEL- (3 ure) In eerstehoekse ortografiese projeksie			VRAESTEL 2 -MEGANIES- (3 ure) In derdehoekse ortografiese projeksie		
V 1	Siviel analities	+/- 15%	V 1	Meganies analities	+/- 15%
V 2	Vaste liggaam en/of Deurdringing en ontwikkeling en/of ontwikkeling van 'n oorgangstuk	+/- 20%	V 2	Lokus of 'n heliks en/of lokus van 'n nok en/of lokus van punt(e) van 'n meganisme	+/- 20%
V 3	2- puntperspektief- tekening	+/- 20%	V 3	Isometriesetek- ening	+/- 20%
V 4	Siviele werktekening wat elektriese kenmerke insluit	+/- 45%	V 4	Meganiese same- stelling	+/- 45%

Wenke vir sukses

- Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk van graad 12. Dit sal jou die volledige inhoud gee. Plak dit in jou oefeningboek. Merk die onderwerpe af soos dit in die klas behandel word. Skryf die relevante bladsy-nommer by die onderwerp neer.
- Bestee ten minste 3 uur per week na skool aan Ingenieursgrafika en -ontwerp.

Line Types in Technical Drawings

https://www.youtube.com/watch?v=_t2NjPpsegE

INLIGTINGSTEKNOLOGIE

Liewe Graad 12 IT-leerder

Wat jy in die laaste drie jaar in IT geleer het, sal jou tot voordeel strek in die huidige wêreld wat deur inligting aangedryf word.

Vakvereistes

- ➔ 'n Rekenaar
- ➔ Programmering en Office programmatuur
- ➔ Handboeke – vir IT-teorie en programmering

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n lys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy die Graad 12-inhoude ten volle afgehandel het:

Praktiese Eksamen (Vraestel 1) 150 punte

- ➔ Dit is 'n praktiese georiënteerde vraestel wat vroeë oplossingsontwikkeling bevat
- ➔ Dit sal praktiese vaardighede in die hoë-vlak programmeringstaal toets en sluit interaksie met 'n databasis in
- ➔ Dié vraestel dek die breë onderwerpe van
 - Basiese programmeringsvaardighede.
 - Geïntegreerde data-bewuste en SQL oplossings.
 - OO-gebaseerde programmering.
 - Algemene en gevorderde probleemoplossing
- ➔ Alle GKGs sal voorsien word

Teorie Eksamen (Vraestel 2) 150 punte

Sistematiese (Apparatuur en programmatuur)

- ➔ Faktore wat die doeltreffendheid van 'n rekenaar- sisteem bepaal
- ➔ Hoe die SVE in terme van die masjiensiklus funksioneer
- ➔ Die moederbord en sy komponente en veral op hoe data tussen die komponente vloei
- ➔ Die konsep ontwikkeling volgens modules veral in terme van uitbreidingskaarte en geheue-modules
- ➔ Die verskillende tipes geheue en hoe dit bestuur word. Terme wat jy moet verstaan, sluit in: 'virtuele geheue', 'sparteling', 'databuffering' en 'voorlopige berging'
- ➔ Verwerkingstegnieke van bedryfstelsels soos 'multitasking', 'multi-threading' en 'multi-processing'
- ➔ Mobiele rekenars soos slimfone, tablette ens.

Kommunikasie- en Netwerktegnologieë

- ➔ Die verskillende vorme van elektroniese kommunikasie en hul implikasies. Hoe om informasie te beveilig deur tegnieke soos enkripsie, wagwoorde, gebruikerstoegangsregte, digitale handtekeninge en sertifikate, sekuriteitsprotokolle soos SSL
- ➔ Die rol van Internetdienste en ondersteunende tegnologieë
- ➔ Netwerke: tipes netwerke, netwerkstrukture, veiligheid en kommunikasie tussen komponente in terme van skakeltengnieke en protokolle

Data- en Inligtingsbestuur

- ➔ Voorstelling en klassifikasie van data en inligting
- ➔ Databasisontwerp vir die gebruik in inligting-gedrewe IKT-stelsels
- ➔ Databasisbestuurstelsel (DBMS) programmatuur en die doel daarvan

Sosiale implikasies

- ➔ Gevolg van die gebruik van rekenars
- ➔ Etiese kwessies as gevolg van die gebruik van rekenars,

intellektuele eiendomsregte, beskikbaarheid van informasie, moontlikhede en beperkings van IKT's, oplossings van nasionale en internasionale belang wat deur rekenars verskaf word, die effek van naspeurtabelle en hoe IKT's beroepe beïnvloed

Oplossingsontwikkeling

- ➔ Ontwerp van klasse en klasdiagramme
- ➔ Gepaste bepaling van datatipes
- ➔ Algoritmiese oplossing van 'n probleem
- ➔ Toetsing en naspeuring van algoritmes
- ➔ Toepassing van die beginsels van mens-rekenaarinteraksie en die ontwerp van funksionele gebruikerskoppelvlakke

Assessering

Jy het 50% van die totaal vir hierdie vak in jou hande voordat jy die eksamenlokaal in Oktober betree. Dit sluit die skoolgebaseerde assessering (25%) en die PAT (25%) in en word as volg uitgelê:

- ➔ **Kwartaal 1:** 1 Teorie toets **50 punte**
1 Alternatiewe taak **50 punte**
- ➔ **Kwartaal 2:** 1 Praktiese toets **50 punte**
- ➔ **Kwartaal 3:**
Proef eksamens: 1 Praktiese eksamen **150 punte**
1 Teorie eksamen **150 punte**
- ➔ **PAT:** Januarie tot Augustus, in drie fases verdeel: **100 punte**
 - **Fase 1:** Beplanning en ontwerp
 - **Fase 2:** Implementering (kodering)
 - **Algemeen:** Heel PAT evaluering

Wenke vir sukses

- ➔ Die kern van die teorie-vraestel is die onderwerp "Stelseltegnologieë". Sorg dat jy hierdie gedeelte baie goed ken.
- ➔ Die werk wat jy in fase 2 van die PAT doen, voeg waarde by tot jou voorbereiding vir die teorievraag oor "Oplossingsontwikkeling".
- ➔ Die vaardigheid om op gegewe/bestaande kode op te bou is baie belangrik vir die Praktiese Eksamen.

Wenke vir sukses

- ➔ Die kern van die teorie-vraestel is die onderwerp "Stelseltegnologieë". Sorg dat jy hierdie gedeelte baie goed ken.
- ➔ Die werk wat jy in fase 2 van die PAT doen, voeg waarde by tot jou voorbereiding vir die teorievraag oor "Oplossingsontwikkeling".
- ➔ Die vaardigheid om op gegewe / bestaande kode op te bou is baie belangrik vir die Praktiese Eksamen.

Werk deur vorige eksamenvraestelle

Eksamenvraestelle en voorgestelde antwoorde van vorige jare is beskikbaar by die volgende webtuiste: sPortal

<https://wcedportal.co.za/pastpapers/2019>

Bhota mfundi webanga 12

Ngunyaka wakho wokugqibela ufunda esikolweni. Kunyanzelekile ukuba ubhale iimviwo zokuphela konyaka, ukwenza oko kulindeleke ukuba uzilungiselele kangangoko unako.

Iingcebiso malunga nokulungiselela iimviwo

- ➔ Cwangcisa ixesha lakho ngobunono nenzondelelo
- ➔ Yiba nendawo ethe cwaka yokufundela
- ➔ Xa ufunda, qala ngalo miba inzima kwisifundo ukuya kwelula
- ➔ Zikhwebule kumkhuba wokuchitha ixesha elininzi kwiindawo zokuzonwabisa endaweni yokufunda iincwadi zakho
- ➔ Xa ufunda, mana ubhala phantsi amanqaku okufundayo ukuzikhumbuza
- ➔ Ukuhlaziya okufundileyo, ungasebenzisa amaphepha eemviwo ezigqithileyo
- ➔ Yazi ukuba ukufunda yinto oyenza ubomi bakho bonke, ngoko ke, ziqhelanise nokufunda rhoqo.

Ukuhlola

Udweliso lwemisebenzi ehlolwa ngokusesikweni namanqaku ayo.

Kulwimi lwasekhaya

Ukuhlola okwenziwa ezikolweni ngokwekota			Uviwo lwan-gaphandle
Ikota yoku-1: Uvavanyo olu-1 olubhalwayo kunye nemisebenzi emi-4	Ikota yesi-2: Imisebenzi emi-2 Kunye noViwo olu-1	Ikota yesi-3: Uviwo olu-1 okanye uvavanyo olubhalwayo nomisebenzi om-1	Ikota yesi-4: Uviwo lwan-gaphandle olu-1 kunye ne-orali

Kulwimi loku-1 olongezelelweyo

Ukuhlola okwenziwa ezikolweni ngokwekota			Uviwo lwan-gaphandle
Ikota yoku-1: Uvavanyo olu-1 olubhalwayo kunye neMisebenzi emi-3	Ikota yesi-2: Imisebenzi emi-3 Kunye noViwo Okanye noVa-vanyo olubhalwayo	Ikota yesi-3: Uviwo olu-1 okanye uVavanyo olubhalwayo nomisebenzi om-1	Ikota yesi-4: Uviwo lwan-gaphandle olu-1 kunye ne-Orali

Learn Top 50 isiXhosa Phrases and Word

<https://qr.go.page.link/G9GCa>

Conversational isiXhosa

<https://qr.go.page.link/8XDNY>

Kulwimi lwesi-2 olongezelelweyo

Ukuhlola okwenziwa ezikolweni ngokwekota			Uviwo lwan-gaphandle
Ikota yoku-1: Uvavanyo olu-1 olubhalwayo nemisebenzi emi-3	Ikota yesi-2: Imisebenzi emi-2 noViwo olu-1	Ikota yesi-3: Uvavanyo olubhalwayo olu-1 nemisebenzi emi-2	Ikota yesi-4: Uviwo lwan-gaphandle olu-1 kunye ne-orali

Amacandelo namanqaku amaphepha eemviwo

Amaphulo okuncedisana nawe ukulungiselela ezi mviwo

- ➔ Kwezinye izithili, kuqhutywa izifundo zangoMgqibelo zesiXhosa, izikolo zasebusika, izikolo zasentwasahlobo, ukuncedisa nawe mfundi.
- ➔ Amaphepha eminyaka edlulileyo esiXhosa ayafumaneka kwiwebhusayithi ethi www.education.gov.za
- ➔ Ndikunqwenelela impumelelo kwizifundo zakho zonke ingakumbi kwisiXhosa.

Werk deur vorige eksamenvraestelle

Eksamenvraestelle en voor-gestelde antwoorde van vorige jare is beskikbaar by die volgende webtuiste:

<http://wced.school.za/documents/Matric/matric-n/index.html>

LANDBOUBESTUURSPRAKTYKE

Beste Graad 12 Landboubestuurspaktyke-leerder

Landboubestuurspaktyke is die studie en toepassing van produksie ekonomiese en bestuursbeginsels wat in die verbouing, transformasie en bemaking van voedsel en ander landbouprodukte gebruik word. Hierdie beginsels word gebruik om waarde tot landbouprodukte van hoë gehalte te voeg sodat hierdie produkte ekonomiese, estetiese, sosiale en kulturele waarde het.

Die vak is ontwikkel om jou 'n gesonde praktykgerigte grondslag te bied wat die teoretiese en praktiese komponente integreer.

Oorsig van kennis

- ➔ Bestuursvaardighede: is die kennis en vaardighede wat nodig is om produksiefaktore te beplan, organiseer, lei, beheer en evalueer ten einde volhoubare produksie-ondernemings te verseker;
- ➔ Entrepreneursvaardighede: is die vermoë om risiko's te bestuur en produksiefaktore kreatief te kombineer ten einde voortreflike goedere en dienste te produseer;
- ➔ Bedryfsvaardighede: behels die daaglikse bestuur van gewas- en diere-ondernemings;
- ➔ Bemakingsvaardighede: is die aktiwiteite in die landbouvoorsieningsketting wat waarde toevoeg en met verskeie landbouproduksielynne verband hou, insluitend aktiwiteite wat ná die oes plaasvind, soos berging, verwerking, voedselveiligheid, produkverpakking en verspreiding na verbruikers in plaaslike en wêreldmarkte; en
- ➔ Navorsingsvaardighede: sluit aspekte van probleemidentifisering, die stel van mikpunte, data-insameling, -analise, -evaluering en verslagskrywing in.

Vakvereistes

Elke leerder moet die volgende hê:

- ➔ 'n handboek; en
- ➔ beskermende klere vir praktiese werk.

Tydtoewysing vir Landboubestuurspaktyke

- ➔ Vier uur per week word aan Landboubestuurspaktyke toegeken. Een ononderbroke periode van twee uur moet per week vir praktiese werk toegeken word. Praktiese klasse in die middag kan gebruik word om die PAT af te handel en vir ander praktiese aktiwiteite soos deur die skool bepaal.

Inhoudskontrolelys

Hieronder 'n kontrolelys wat jy behoort te gebruik om te verseker dat al die inhoud vir Graad 12 volledig gedek is.

Die belangrikste onderwerpe in Graad 12 is:

1. Gewasproduksie en Gewasbestuur
2. Grond- en Water-besproeiing Bestuur
3. Produkoes en Gehaltebeheer
4. Diereproduksie en Aspekte van Dierebestuur
5. Plaasbeplanning en Rekordhouding
6. Waardetoewoëging, Prosessering en Produsenteorganisasies
7. Agri-toerisme, Besigheidsbeplanning en Entrepreneurskap

Assessering

- ➔ SGA: 25%

100 punte

- ➔ PAT: 25%

100 punte

- ➔ Finale eksterne eksamen (Nov) **50%**

200 punte

Gedurende die jaar sal jy verskillende formele assesseringstake voltooi. Alle assesseringstake is baie belangrik en jy moet dit na die beste van jou vermoë voltooi om 'n goeie SGA-punt te verseker.

Die volgende formele assesseringstake is verpligtend: :

- ➔ PAT
- ➔ Twee praktiese take
- ➔ Een kontroletoets
- ➔ Halfjaarlikse eksamen
- ➔ Proefeksamen. Hierdie eksamen bevat dieselfde inhoudsverspreiding en formaat as die finale eksamenvraestel.

- ➔ Novembereksamen

- ➔ **Tydskuur van vraestel:**

3 uur

Produksieondernemings

- ➔ Afdeling A (korter vrae)

50 punte

- ➔ Afdeling B (3 x langer vrae)

(150) 3 x 50 punte

- ➔ **Totaal:**

200 punte

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk van graad 12. Plak dit in jou werkboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die toepaslike handboekbladsynommer langs elke onderwerp neer.
- ➔ Berei jouself voor om grafieke te teken en te interpreteer, berekeninge te doen (bv. die koëffisiënt van verteerbaarheid of voedingsverhouding), gevallestudies en scenarios deeglik te lees, diagramme te interpreteer (ook die byskrifte) en om jou kennis toe te pas.
- ➔ Gebruik soveel moontlik vorige Landboubestuurspaktykevraestelle om jou vir die eksamen voor te berei.
- ➔ Die PAT moet akkuraat en netjies volgens die PAT-riglyne gedoen en in die voorgeskrewe tyd afgehandel word.
- ➔ Take en praktiese take moet volgens die riglyne gedoen en betyds ingelewer word.

**Presisie skaapboerdery
fasiliteite**

<https://bit.ly/3buGI0a>

LANDBOUTEAGNOLOGIE

Beste Graad 12 Landboutegnologie-leerder

Die vak Landboutegnologie fokus op tegnologie wat in die landbou gebruik word. Die vak dek die kennis hoe prosesse, gereedskap, toerusting, strukture en vaardighede deur boere benut word, om landbougrond te bewerk en voedsel en produkte te produseer deur van verskeie produksieprosesse, en die handhawing en onderhouding van kwaliteit lewensstandaarde, en die uitbouing van ekonomiese en estetiese en goeie kulturele waardes gebruik te maak.

Oorsig van kennis

- ➔ Tegnologie, samelewing en die omgewing
- ➔ Tegnologiese prosesse
- ➔ Spesifieke kennis en begrip
- ➔ Toepassing van kennis

Vakvereistes

Skole moet behoorlike toegeruste werksinkels en voldoende menslike hulpbronne beskikbaar hê waar praktiese demonstrasies, lesse en praktiese werk (PAT) gedoen kan word.

Maak seker dat jy 'n handboek, oefenboek, sakrekenaar, liniaal, uitveër, pen en potlood het.

Tydtoewysing vir Landboutegnologie

Vier uur per week word aan Landboutegnologie toegeken. Een ononderbroke periode van twee uur moet per week vir praktiese werk toegeken word. Praktiese klasse in die middag kan gebruik word om die PAT af te handel en vir ander praktiese aktiwiteite soos deur die skool bepaal.

Inhoudskontrolelys

Hieronder 'n kontrolelys wat jy behoort te gebruik om te verseker dat al die inhoud vir Graad 12 volledig gedek is.

Die belangrikste onderwerpe in Graad 12 is Veiligheid, Strukturele materiale, Energie, Konstruksieprosesse, Apparaat en Toerusting, Besproeiing en Watervoorsiening, Kommunikasie, Tekeninge en Afmetings, Bewerkings en Kalibrasies.

Oorsig van Onderwerpe

Veiligheid

Veiligheidsgevaar: drie stappe van 'n gevaarbeheerstelsel
BGV Wetgewing: plaasveiligheidsregulasies volgens die BGV Wetgewing.

Strukturele Materiale

- ➔ Metaalalloeie
- ➔ Sintetiese materiale
- ➔ Elektriese omheining

Energie

- ➔ Alternatiewe energie: wind, son geotermiese en bio-energie

Konstruksieprosesse

- ➔ Gevorderde sweistegnieke

Apparaat en toerusting

- ➔ Oes- en gewasbewerkingsmasjinerie/-toerusting
- ➔ Trekkerstelsels

Besproeiing en Watervoorsiening

- ➔ Oorhoofse besproeiingstelsels (makro besproeiingstelsels):
 - ➔ besproeiingskedules
 - ➔ die verwydering van afvalwater
 - ➔ watersuiwering/-versagting

Kommunikasie

- ➔ Rekenaar en besproeiingsbeheerstelsels
- ➔ Rekenaars wat enjins, implemente en toerusting beheer en monitor (GPS; CIS; VRT).

Tekeninge

- ➔ Maak vryhandsketse van strukture, geboue of implemente.

Afmetings, bewerkings en kalibrasies

- ➔ Probleemoplossing met dataversameling

Assessering

- ➔ SGA: 25% **100 punte**
- ➔ PAT projek: 25% **100 punte**
- ➔ Finale eksterne eksamen (Nov): 50% **200 punte**

Die volgende **formele assesseringstake** is verpligtend:

- ➔ Een navorsingstaak
- ➔ Een praktiese taak
- ➔ Een kontroletoets
- ➔ Halfjaarlikse eksamen
- ➔ Proefeksamen. Hierdie eksamen bevat dieselfde inhoudsverspreiding en formaat as die finale eksamenvraestel.
- ➔ PAT
- ➔ Novembereksamen

Die **eksterne eksamenvraestel** is soos volg saamgestel:

- ➔ **Novembereksamenvraestel:** (3 uur) **200 punte**
- ➔ **Afdeling A:** Vraag 1 (Kortvrae) **40 punte**
- ➔ **Afdeling B:**
 - Vraag 2:** Materiale en Strukture **35 punte**
 - Vraag 3:** Energie **20 punte**
 - Vraag 4:** Vaardighede en Konstruksieprosesse **35 punte**
 - Vraag 5:** Apparaat, Implemente en Toerusting **40 punte**
 - Vraag 6:** Waterbestuur **30 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk van graad 12. Plak dit in jou werkboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die toepaslike bladsynommer in die handboek langs elke onderwerp neer.
- ➔ Berei jouself voor om grafieke te teken en te interpreteer, berekeninge te doen gevallestudies en scenarios deeglik te lees, diagramme te interpreteer (ook die byskrifte) en om jou kennis toe te pas.
- ➔ Gebruik soveel moontlik vorige Landboutegnologievraestelle om jou vir die eksamen voor te berei.
- ➔ Die PAT moet akkuraat en netjies volgens die PAT-riglyne gedoen en in die voorgeskrewe tyd afgehandel word.
- ➔ Take en praktiese take moet volgens die riglyne gedoen en betyds ingelewer word.

Illustrasie: Werking van 'n trekker se enjin
<https://bit.ly/3jMOgy0>

LANDBOUWETENSKAPPE

Beste Graad 12 Landbouwetenskappe-leerder

Landbouwetenskappe poog om jou wetenskaplike kennis en benadering tot relevante landboukonsepte te ontwikkel. In Graad 12 word Dierestudies, Landboubestuur en Basiese Landbougenetika as hoofinhoudsonderwerpe gehanteer. Die onderstaande inhoudskontrolelys gee 'n uiteensetting van hierdie hoofinhoudsonderwerpe.

Vakvereistes

Maak seker jy het 'n handboek, werkboek, sakrekenaar, liniaal, uitveër, pen en potlood.

Inhoudskontrolelys

Hieronder 'n kontrolelys wat jy behoort te gebruik om te verseker dat al die inhoud vir Graad 12 volledig gedek is.

1. Dierestudies:

Dierevoeding

- ➔ Die Spysverteringskanaal van plaasdiere: Algemene strukture
- ➔ Vertering en absorpsie van voere in plaasdiere
- ➔ Komponente van 'n voer
- ➔ Verteerbaarheid van voere
- ➔ Biologiese waarde van voere
- ➔ Energiewaarde van voere
- ➔ Aanvullings
- ➔ Tipes voere
- ➔ Beplanning van 'n voerprogram

Diereproduksie, Bekerming en Beheer

- ➔ Verhoging van produksie
- ➔ Skuiling
- ➔ Hantering van plaasdiere
- ➔ Gedrag van plaasdiere
- ➔ Siektes (virus, bakterieë, protosoë en swam)
- ➔ Inwendige en uitwendige parasiete
- ➔ Plant en swaarmetaalvergiftiging
- ➔ Die rol van die staat in dierebeskerming

Dierereproduksie

- ➔ Reproduksiorgane (manlik en vroulik)
- ➔ Sinkronisasie van bronsigheid
- ➔ Kunsmatige paring en teling
- ➔ Dragtigheid en geboorte
- ➔ Melkproduksie

2. Landboubestuur: Landboubestuur en Bemaking

- ➔ Landboubemaking
- ➔ Markewewig
- ➔ Bemakingstelsels

- ➔ Entrepreneurskap en besigheidsbeplanning

Produksiefaktore

- ➔ Grond en arbeid
- ➔ Kapitaal en bestuur

3. Basiese Landbougenetika:

- ➔ Monohibriede en dihibriede kruisings
- ➔ Oorerflikheid
- ➔ Variasie en mutasies
- ➔ Seleksie
- ➔ Genetiese modifikasie en ingenieurswese

Assessering

- ➔ Formele assesseringstake 25% **100 punte**
- ➔ Finale eksterne eksamen 75% **300 punte**

Gedurende die jaar moet jy verskillende formele assesseringstake voltooi. Alle assesseringstake is uiters belangrik en moet na die beste van jou vermoë voltooi word om sodoende 'n goeie jaarpunt te verseker.

Die volgende formele assesseringstake is verpligtend:

- ➔ Twee praktiese ondersoeke
- ➔ 'n Opdrag
- ➔ Twee kontroletoetse
- ➔ Junie-eksamen
- ➔ September eksamen. Hierdie eksamen bestaan uit twee vraestelle wat presies dieselfde Inhoudverspreiding en formaat as die finale eksamenvraestelle bevat.

Die eksterne eksamenvraestelle is soos volg gestruktureerd:

Vraestel 1: Dierestudies

150 punte

- ➔ Dierevoeding **50 punte**
- ➔ Diereproduksie, Beskerming en Beheer **50 punte**
- ➔ Dierereproduksie **50 punte**

Vraestel 2: Landboubestuur en Genetika

150 punte

- ➔ Landboubemaking en -bestuur **50 punte**
- ➔ Produksiefaktore en Bestuur **50 punte**
- ➔ Basiese Landbougenetika **50 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk van graad 12. Plak dit in jou werkboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die toepaslike handboekbladsynommer langs elke onderwerp neer.
- ➔ Maak seker dat jy die relevante en korrekte Landbouwetenskappe-inhoudsonderwerpe vir elk van die vraestelle voorberei.
- ➔ Berei jouself voor om grafieke te teken en te interpreteer, berekeninge te doen (bv. die koëffisiënt van verteerbaarheid of voedingsverhouding), gevallestudies en scenarios deeglik te lees, diagramme te interpreteer (ook die byskrifte) en om jou kennis toe te pas.
- ➔ Gebruik soveel moontlik ou Landbouwetenskappevraestelle om jou vir die eksamen voor te berei.

Hoe word 'n dragtigheidsondersoek by 'n koei gedoen?

<https://bit.ly/3bFaTSs>

LEWENSORIËTERING

Beste Graad 12-leerder

Lewensoriëntering rig en berei jou voor vir die lewe, vir die verantwoordelikhede en al die moontlikhede. Jy sal die skoolstelsel verlaat met vaardighede wat jou voorberei om 'n verantwoordelike volwassene te wees wat beskik oor goeie besluitnemings-vaardighede; 'n verantwoordelike landsburger wat sal bydrae tot die land se ekonomiese groei, en jou kennis van gesondheid en oefening sal help om leefstylsiektes te voorkom.

Vakvereistes

- ➔ 'n Handboek
- ➔ 'n Werkboek
- ➔ Gemaklike klere vir Liggaamlike Opvoedingaktiwiteite
- ➔ Gemaklike skoene/ tekkies

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy kan gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12 inhoud ten volle gedek het. Maak seker dat jy hierdie insluit in jou hersieningsprogram. Die inhoud sal ingesluit word in die assesseringstake en die eksamens.

1. Selfontwikkeling in die samelewing

- ➔ Gesonde leefwysekeuses
- ➔ Stres: identifisering, hantering, stresvlakke
- ➔ Konflikoplossing: maniere om konflik op te los
- ➔ Kommunikasie: gevoelens, oortuigings, houdings
- ➔ Oorgang tussen skool en post-skool bestemming
- ➔ Persoonlike leefwyseplan om kwaliteitslewe te verseker
- ➔ Menslike faktore wat gesondheidsrisiko's inhou, ongelukke, krisis en rampe
- ➔ Leefstylsiektes
- ➔ Verbintenis om aan langtermyn fisieke aktiwiteite deel te neem

2. Liggaamlike Opvoeding

Deelname aan programme wat die volgende bevorder:

- ➔ Ontspanning en rekreasie aktiwiteite
- ➔ Spele en sport
- ➔ Persoonlike fiksheids- en gesondheidsdoelwitte

3. Studievaardighede

- ➔ Assesseringsproses
- ➔ Skoolgebaseerde assessering
- ➔ Nasionale Senior Sertifikaat: studieplan
- ➔ Hersiening van studievoordighede; eksamenskryfvaardighede

4. Demokrasie en menseregte

- ➔ Verantwoordelike burgerskap
- ➔ Diskriminasie en menseregteskendings
- ➔ Die rol van die media in 'n demokratiese samelewing
- ➔ Ideologieë, geloofsoortuigings en wêrelduitgangspunte oor rekreasie en fisieke aktiwiteite

5. Sosiale en

omgewingsverantwoordelikheid

- ➔ Samelewingsverantwoordelikheid om veilige en gesonde leefwyse te bevorder
- ➔ Formulering van 'n persoonlike missieverklaring
- ➔ Impak van visie op aksies/ gedrag

6. Beroepe en Beroepskeuses

- ➔ Toewyding aan 'n besluit wat geneem is
- ➔ Aansoek om werk, verdere studie
- ➔ Strategieë om doelwitte te bereik
- ➔ Redes vir en die impak van werkloosheid
- ➔ Innoverende oplossings om werkloosheid teen te werk: vrywillige werk, deeltydse werk, gemeenskapswerk, entrepreneurskap en informele werk
- ➔ Finansiële en sosiale lewensvatbaarheid insluitend SAID se belastingpligtigheid
- ➔ Impak van korrupsie en bedrog
- ➔ Kernelemente van 'n werkskontrak: regte en verpligtinge; diensvoorwaardes
- ➔ Arbeidswetgewing; vakbonde
- ➔ Die Wet op Arbeidsverhoudinge
- ➔ Werketiek en samelewingsverwagtinge
- ➔ Die waarde van werk: hoe werk lewensbetekenis gee

Assessering

Die assessering in Lewensoriëntering is 100% skoolgebaseerd. Elke leerder moet die volgende voltooi:

- ➔ 1 brongebaseerde taak **90 punte**
 - ➔ 1 projek **90 punte**
 - ➔ 2 eksamens
 - Kontrole toets **50x2 punte**
 - September **100 punte**
 - ➔ 1 Liggaamlike Opvoedingstaak (LOT) **10+10=20**
- TOTAAL: 400 punte**

Wenke vir Sukses

- ➔ Wees teenwoordig in alle Lewensoriënteringklasse.
- ➔ Neem deel aan kritiese refleksie
- ➔ Neem deel aan die Liggaamlike Opvoedingaktiwiteite: Fisieke Fiksheid; Sport en Spele; Rekreasie en Ontspanning.
- ➔ Oefen jou eie respons op belangrike verbale opdragte.
- ➔ Handig beide geskrewe take op die verwagte datum in.
- ➔ Maak seker dat jy beide eksamens skryf.

Revision Booklet
Gr 12 Life Orientation 2020

<https://wcedportal.co.za/eresource/79456>

LEWENSWETENSKAPPE

Beste Graad 12 Lewenswetenskappe-leerder

'n Liefde en aptyt vir wetenskap, leergierigheid en uiterste noukeurigheid, met kritiese, analitiese en ondersoekende denke, entoesiasme vir probleemoplossing en deursettingsvermoë is van die belangrikste eienskappe wat nodig is om 'n sukses van Lewenswetenskappe te maak.

Vakvereistes

Jy benodig die volgende:

- ➔ 'n Handboek
- ➔ 'n Blou of swart pen
- ➔ 'n Potlood om tekeninge te maak
- ➔ 'n Liniaal, gradeboog en passer om 'n sirkelgrafiek te teken
- ➔ 'n Nieprogrammeerbare sakrekenaar

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy behoort te gebruik om te verseker dat jy die inhoud per vraestel ten volle gedek het.

Vraestel 1

- ➔ Voortplanting in Gewerweldes
- ➔ Menslike voortplanting
- ➔ Reaksie op die omgewing (mense) - **menslike senuweestelsel insluitende die menslike oog en die menslike oor**
- ➔ Menslike endokrienestelsel
- ➔ Homeostase in die mens - **negatiewe terugvoer, temperatuurregulering**
- ➔ Reaksie op die omgewing (plante) - **planthormone en plantverdedigingsmeganismes**

Vraestel 2

- ➔ Ligging, strukture, funksies van DNA/DNS en RNA/RNS
- ➔ DNA/DNS-replisering
- ➔ DNA/DNS-profilering
- ➔ Proteïnsintese
- ➔ Meiose
- ➔ Konsepte in genetiese oorerflikheid – gene, allele, chromatiede, chromosome, fenotipe, genotipe, dominante allele, resessiewe allele, Mendel se wet van dominansie, Mendel se beginsel van segregasie, Mendel se beginsel van onafhanklike sortering, homosigoties, heterosigoties, monohibriede kruisings, dihibriede kruisings
- ➔ Genetiese kruisings en stamboomdiagramme
- ➔ Mutasies
- ➔ Genetiese manipulasie
- ➔ Vaderskapstoetse
- ➔ Genetiese afstammelinge
- ➔ Bewyse vir evolusie
- ➔ Variasie
- ➔ Teorieë (Charles Darwin, Lamarck, Gepunte ewewig)
- ➔ Kunsmatige seleksie
- ➔ Spesiasie
- ➔ Meganismes vir voortplantingsisolasië
- ➔ Evolusie tans
- ➔ Menslike evolusie
- ➔ “Uit Afrika”-hipotese

Assessering

Gedurende die jaar moet jy verskillende formele assesseringstake voltooi. Alle assesseringstake is uiters belangrik en moet na die beste van jou vermoë voltooi word om 'n goeie jaarpunt te verseker.

- ➔ Formele assesseringstake: 25%
- ➔ Finale eksterne eksamen: 75%

100 punte
300 punte

Die volgende formele assesseringstake is verpligtend:

- ➔ **Kwartaal 1:** Praktiese taak en formele toets
- ➔ **Kwartaal 2:** Praktiese taak en formele toets
- ➔ **Kwartaal 3:** Opdrag en Proefeksamen
- ➔ **Kwartaal 4:** Finale eksterne eksamen

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die Nasionale Eksamenriglyne vir Graad 12. Dit sal jou die gedetailleerde inhoud gee. Plak dit in jou oefeningboek. Merk elke onderwerp soos dit in die klas onderrig word en skryf die relevante bladsye van die handboek langs die onderwerp neer.
- ➔ Gebruik regdeur die jaar vorige en voorbeeldvraestelle om jou insig en begrip van die konsepte/prosesse en die vermoë om verworwe kennis in nuwe situasie toe te pas, te asseseer.
- ➔ Jy moet jou ondersoek self ontwerp. Jy moet weet wat onafhanklike, afhanklike en kontrole-veranderlikes is voordat jy ddit toepas. Jy moet ook weet en verstaan wat 'n ondersoekvraag en 'n hipotese is voordat jy dit self kan formuleer.

**Telematiese videos
van 2019 en 2020**

<https://bit.ly/2DnR70S>

MEGANIESE TECNOLOGIE

Liewe Graad 12 Meganiëse Tegnologie- leerder

Om sukses aan die einde van die jaar te behaal, is dit baie belangrik dat jy deur die jaar voortdurend in Meganiëse Tegnologie al die verskillende temas, die voorgeskrewe kernkonsepte leer en die teorie in die maak van die PAT toepas.

Basiese vereistes vir die vak

Handboek, sakrekenaar, tekeninstrumente en oorpak

Inhoudskontrolelys

(Generiese afdelings moet deur alle spesialisasies behandel word)

Veiligheid (Generies)

- ➔ Noodhulp HIV/Vigs Bewustheid
- ➔ OHS Wetgewing masjien-spesifieke veiligheidsmaatreëls

Materiaal(Generies)

- ➔ Eienskappe en gebruike
- ➔ Metodes om eienskappe van staal te verbeter.

Pas en Masjienwerk

Terminologie

- ➔ Indeksering
- ➔ "DRO" programmering

Gereedskap

- ➔ Voorkomende instandhouding

Kragte

- ➔ Berekeninge van kragte, momente, spanning en vervorming.

Lasmetodes

- ➔ Skroefdraadberekeninge

Stelsels en beheer

- ➔ Meganiëse komponente
- ➔ Berekeninge van snelheid
- ➔ Oordrag van beweging
- ➔ Hieldroulika/Pneumatika

Motor

Gereedskap

Diagnostiese toerusting

Enjins

- ➔ Krukas
- ➔ Konstruksie en werking van turbo-aanjaers

Kragte

- ➔ Motor berekeninge

Instandhouding

- ➔ Die gebruik van toetsapparaat om foute te diagnoseer.

Stelsels en beheer

- ➔ Werking en funksies van die Outomatiese ratkas, stuurstelsels en elektrisiteit.

Sweis en Metaalwerk

Gereedskap

- ➔ Doelgemaakte gereedskap en toerusting

Terminologie

- ➔ Template

- ➔ Berekeninge met plaatmetaal
- ➔ Toepassing van sweissimbole, Ontwikkelings

Kragte

- ➔ Kragte en momente
- ➔ Staalraamwerk
- ➔ Stres en Spanning

Instandhouding

- ➔ Instandhouding van verskillende bedryfstelsels

Lasmetodes

- ➔ Inspeksie van sweiswerk, Destruktiewe toetse
- ➔ Nie-destruktiewe toetse, Vervorming en spanning
- ➔ Effek van temperatuur

ASSESSERING

Skoolgebaseerde Assessering (25%)

➔ Kwartaal 1: Kontroletoets	50 punte
➔ Kwartaal 2: Junie-eksamen	200 punte
➔ Kwartaal 3: Proefeksamen	200 punte
➔ Totaal	450 / 100 punte

Praktiese Assessering Taak (PAT)

	25%
➔ Fase 1: Vervaardiging	50 punte
➔ Fase 2: Hegtingsmetodes	50 punte
➔ Fase 3: Simulasie/ Eksperiment	50 punte
➔ Fase 4: Finale Produk	100 punte
➔ Totaal	250/100 punte

Eksterne Eksamen (50%) 3 uur

200 punte

Wenke vir sukses

- ➔ Vra jou onderwyser vir die inhoudraamwerk vir Gr.12. Dit sal jou die volledige inhoud gee. Plak dit in jou oefeningboek.
- ➔ Merk die onderwerp af soos dit in die klas behandel word.
- ➔ Maak seker dat jy formules kan manipuleer om probleme op te los.
- ➔ Die skoolgebaseerde assesseringtake en die PATe berei jou vir die eindeksamen voor.
- ➔ Maak seker dat jy al jou take betyds ingelewer het en gelet het op akkuraatheid, detail en netheid.

**Engines:
Construction and
operation of Turbo Chargers**
<https://qr.go.page.link/FtfFv>

Beste Graad 12-leerder

Musiek vereis gereelde studie en oefening van die skriftelike sowel as die praktiese komponente.

Jy word toegelaat om tussen Westerse Kunsmusiek, inheemse Afrika-musiek en Jazz te kies.

Vakvereistes

- ➔ Musiekinstrument
- ➔ Algemene Musiekkennishandboek
- ➔ Manuskripboek
- ➔ CD/DVD-speler

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy kan gebruik om te verseker dat jy al die werk vir Graad 12 voltooi het.

1. Voordrag

Berei **drie stukke** voor vir jou gekose instrument. Ten minste een van die stukke moet 'n ensemblewerk wees. Addisioneel tot jou voordrag sal jy ook op jou gehoorvaardighede getoets word deur van die blad te sing, drieklanke te sing en ritmes te klap. Van jou word ook verwag om 'n musiekstuk wat jy nie vantevore gesien het nie te bladlees.

2. Teoretiese Werk

In Graad 12 moet jy die volgende verstaan, identifiseer en gebruik:

- ➔ Sopraan-, Bas-, Alto- en Tenoorsleutels
- ➔ Majeur-, harmoniese mineur-, melodiese mineur-, pentatoniese-, chromatiese-, heeltone- en bluestoonlere, modusse
- ➔ Alle toonsoorttekens
- ➔ Tydmaattekens en groepering van note
- ➔ Intervalle
- ➔ Transposisie en transkripsie
- ➔ Drieklanke, primêre- en sekondêre- akkoorde in alle posisies
- ➔ Kadensiële- en deurgangs 6/4-akkoorde
- ➔ Dominant sewende in grondposisie
- ➔ Nie-akkoord note
- ➔ Musikale terme

Jy sal ook 'n gegewe melodie tot en met 12 mate vir enige instrument moet voltooi.

3. Musiekgeskiedenis

Indien jy die **Westerse Kunsmusiekbaan** gekies het, moet jy die volgende verstaan:

- ➔ die terme **simfonie** en **simfoniese toongedig**
- ➔ die ontwikkeling van die simfonie vanaf Haydn tot Mendelssohn
- ➔ die terme **opera**, **opera seria**, **opera buffa**, **aria**, **resitatief**, **libretto**, **koor**
- ➔ die ontwikkeling van opera vanaf die Kamerata tot Mozart

Bestudeer die volgende werke in detail:

- ➔ Beethoven se **Simfonie No. 6**
- ➔ Mendelssohn se **Fingal se Grot/Hebrides Ouverture** en
- ➔ Mozart se **Die Towerfluit**

4. Vorm en struktuur

- ➔ Minuet en Trio
- ➔ Rondo
- ➔ Sonatevorm

Indien jy die **Jazz-baan** gekies het, moet jy die ontwikkeling van Suid-Afrikaanse jazz-style verstaan:

- ➔ Marabi
- ➔ Kwela
- ➔ Mbhaqanga
- ➔ Nuwe Jazz, Kaapse Jazz, Kontemporêre Jazz

Indien jy die **Inheemse Afrika-musiekbaan** volg, moet jy die volgende verstaan:

- ➔ Die funksie van musiek in Afrikagemeenskappe
- ➔ Die geskiedenis en ontwikkeling van moderne konstruksies in Afrikamusiek en algemene kenmerke van
 - Mbhaqanga
 - Maskandi
 - Iscathamiya
 - Malombo Jazz
 - Vrye Kiba

5. Musiekindustrie

- ➔ Hoe 'n musiekwerk gepubliseer en geregistreer en deur kopiereg beskerm word
- ➔ Opnamemaatskappye in Suid-Afrika

Assessering

Vyf take maak deel uit van 50% van die finale punt:

TWEE Praktiese Assesseringstake (PATe): 100 (konstitueer 25% van die finale punt)

- ➔ PAT 1: Eie komposisie of verwerking of improvisasie (50)
- ➔ PAT 2: Openbare voordrag van een stuk en programnotas (50)

DRIE SBA take: 100 (konstitueer 25% van die finale punt)

- ➔ Kwartaal 1 Toets (100)
- ➔ Halfjaarlikse eksamen (300)
- ➔ Proefeksamen (300)
- ➔ Totaal SBA: 700/7 = 100

Die oorblywende 50% is van die finale eksterne eksamen verkry

- ➔ Die geskrewe eksamen (Vraestel 1 en Vraestel 2) konstitueer **25%** van die finale punt
- ➔ Die praktiese eksamen (Vraestel 3) konstitueer **25%** van die finale punt

Wenk vir sukses

- ➔ Jy sal goeie punte behaal indien jy daagliks jou stukke en tegniese werk oefen en al jou take inhandig

Werk deur vorige eksamenvraestelle

Eksamenvraestelle en voorgestelde antwoorde van vorige jare is beskikbaar by die volgende webtuiste:

<http://wced.school.za/documents/Matric/matric-n/index.html>

Beste Graad 12 Ontwerp-leerder

Dit is baie belangrik om dwarsdeur die jaar aan te hou met teken / ontwerp en te skep. Maak seker dat jy ten minste 2 – 3 keer per week in jou werkboek teken / ontwerp. Bestee boonop ten minste die voorgestelde tyd per week aan die waarneming en studie van / lees oor ontwerp.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- ➔ 'n Ontwerp-handboek
- ➔ 'n Bronboek/prosesboek
- ➔ Materiaal wat met jou gekose dissipline verband hou

Ontwerpkategorieë:

- ➔ Visuele Kommunikasie-/Inligtingsontwerp
- ➔ Oppervlakontwerp
- ➔ Produkontwerp
- ➔ Omgewingsontwerp

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy kan gebruik om te verseker dat jy al die werk vir Graad 12 voltooi het.

Onderwerp 1 – Ontwerpproses (Prosesboek):

(10–12 uur per praktiese taak per kwartaal)

- ➔ Die prosesboek moet al jou beplanning, voorbereiding, ondersoek en navorsing toon om die geïdentifiseerde probleem van die opdrag op te los. Die navorsingsopdragte (**Ontwerp in 'n Besigheidskonteks**) vorm deel van hierdie proses en moet 'n direkte skakel met jou praktiese taak toon

Onderwerp 2 – Ontwerpproduksie:

(18–20 uur per praktiese taak per kwartaal plus tyd na skool)

- ➔ Jy moet nou die produk/te in jou gekose ontwerpkategorie vervaardig. Onthou die funksionaliteit van die produk is belangrik. Dit is belangrik om na oorspronklikheid, kreatiwiteit en innovasie in die produk te streef, terwyl jy ook 'n gevorderde mate van tegniese vaardigheid toon in die gebruik van 'n verskeidenheid materiale en tegnieke wat gekies word.

Onderwerp 3 – Ontwerpteorie:

Die teorie word verdeel in drie afdelings:

Afdeling A: Ontwerpgeletterdheid

- ➔ Analise van ongesiene voorbeelde
- ➔ Kommunikasie deur ontwerp
- ➔ Vergelyking tussen plaaslike en internasionale ontwerp (ongesiene voorbeelde)
- ➔ Vergelyking tussen modern en klassieke argitektuur

Afdeling B: Ontwerpgeskiedenis

- ➔ Geskiedenis van ontwerp

Afdeling C: Ontwerp in 'n sosiokulturele/omgewings- en volhoubare konteks

- ➔ Ontwerp en sosio-kulturele kwessies
- ➔ Ontwerp en omgewings- en volhoubare konteks

Die finale Ontwerpteorie-vraestel sal uit SES vroe bestaan:

AFDELING A: VRAE 1 to 3

- ➔ Ontwerpgeletterdheid (30 punte)

AFDELING B: VRAAG 4

- ➔ Ontwerpgeskiedenis (30 punte)

AFDELING C: VRAE 5 en 6

- ➔ Ontwerp in 'n sosiokulturele/omgewings- en volhoubare konteks (40 punte)

Jy moet **AL** 6 vroe beantwoord, maar lees die instruksies noukeurig aangesien daar **keuses** in die vroe is.

Jy moet die volgende voltooi:

Kwartaal 1:

- ➔ Taak 1: Teorietoets 50 punte
- ➔ Taak 2: Ontwerpproses (Prosesboek) 100 punte
- ➔ Taak 6: Produk 1 (25% van PAT)

Kwartaal 2:

- ➔ Taak 4: Ontwerpproses (Prosesboek) 100 punte

- ➔ Taak 6: Produk 2 (25% van PAT)

Kwartaal 3:

- ➔ Taak 5: Proef-teorie-eksamen 100 marks
- ➔ Taak 6: PAT uitstillingsproses

TAKE TASKS 1, 2, 4, 5 se punte sal vir jou skoolgebaseerde assessering, 25% van jou totale punt aan die einde van die jaar, tel.

Eindeksamen

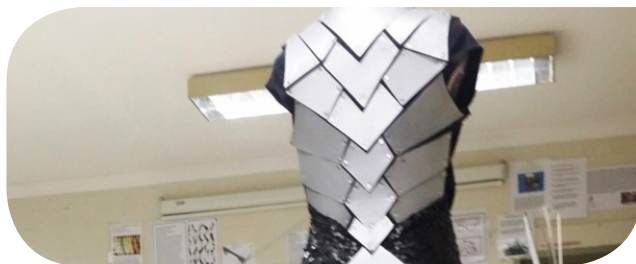
TAAK 6 - PAT (Retrospektiewe uitstalling): Dit is 'n uitstalling van jou werk waar die minimum vereistes Produk/e 1 & 2 is. Jy behoort hierdie praktiese werk te ontwikkel en uit te brei in 'n samehangende en holistiese groep produkte gesien in die konteks van 'n uitstalling. 100 punte

TAAK 7.1 Vraestel 1 Teorie-vraestel

TAAK 7.2 Vraestel 2 Praktiese Vraestel Die Ontwerpproses sal gedurende die derde kwartaal gedoen word en die Ontwerpproduksie tydens 'n 24-uur sessie onder eksamen toestande. 100 punte

Wenke vir sukses

- ➔ Word **ontwerpgeletterd** deur bewus te wees van ontwerp rondom jou! Let op die tendense in Ontwerp. Wees sensitief en bewus van sosiale en omgewingskwessies wat ontwerp beïnvloed. Onderskei vooraf tussen plaaslike en internasionale ontwerpers se gevallestudies om nie deurmekaar te raak tydens die eksamen nie.
- ➔ Spesialiseer in een ontwerp kategorie om jou kapasiteit op te bou en uit te blink in jou praktiese werk
- ➔ Hou jou kliënt of teikenmark altyd in gedagte wanneer jy ontwerp. Is jou ontwerp funksioneel en esteties, sal dit aan die behoeftes voldoen en die lewe verbeter?

Leerders se werk

<https://wcedportal.co.za/eresource/87926>

Hersiening en riglyne - teorie

<https://wcedportal.co.za/eresource/123581>

Leerders se werk

<https://wcedportal.co.za/eresource/87926>

REKENAARTOEPASSINGSTECHNOLOGIE (RTT)

Liewe Graad 12-leerder

Rekenaartoeëpassingstechnologie is die studie van die komponente van 'n rekenaarsstelsel (soos hardeware en sagteware) en die gebruik en toepassing van praktiese tegnieke om alledaagse probleme op te los. In RTT sal jy gevallestudies (scenario's) gegee word en gevra word om programme soos woordverwerking, sigblaaie, databasisse, aanbiedings en selfs die ontwerp van webwerwe te gebruik om probleme op te los.

Vakvereistes

Intreevlak-rekenaar met minstens die volgende sagteware:

- ➔ Windows XP / Vista / Windows 7 / Windows 8 of Linux as bedryfstelsel
- ➔ Office suite (MS Office 2010/2013/2016)
- ➔ Grafiese program (soos Paint, ens.)
- ➔ HTML teksredigeerder (soos Notepad++)
- ➔ Anti-virus sagteware
- ➔ Toegang tot die Internet

Inhoudskontrolelys

Apparatuur

- ➔ Toevoer- en afvoertoestelle
- ➔ Bergings-/stoortoestelle en media
- ➔ Opneem en afvoer van data
- ➔ Verwerking
- ➔ Netwerk argitektuur
- ➔ Eindgebruiker IKTs: Die invloed en gebruik in alledaagse lewe
- ➔ Normale gebruik van toestelle
- ➔ Probleemopsporing en voorstel van oplossings
- ➔ Die voor- en nadele van die gebruik van toestelle
- ➔ Nuwe tegnologieë

Programmatuur

- ➔ Nutsprogramme
- ➔ Lêerorganisasie en -bestuur
- ➔ Bedryfstelsel
- ➔ Die rol en eienskappe van die bedryfstelsel
- ➔ Funksies en prosedures
- ➔ Foutopsporing en "housekeeping"

Toepassingsprogrammatuur

- ➔ Woordverwerking (WV)
- ➔ Sigblad (SP)
- ➔ Databasis (DB)
- ➔ HTML (web ontwerp)
- ➔ Integrasie
- ➔ Gevorderde formatering
- ➔ WV: 'styles', 'mail merge', 'indexes', 'pagination', 'referencing', outomatiese inhoudstabel, dokumentontwerp en uitleg
- ➔ SP: funksies en formules – bv. IF, COUNTIF, SUMIF, VLOOKUP. Berekeninge met datums en teen die memoranda te verifieer. Die moeiliker dele van die praktiese werk (sigblaaie en databasisse) moet hersien word deur verskeie voorbeelde te doen sodat die prosedures verstaan en die vaardighede beoefen word.

RTT praktiese eksamens: Moets en Moenies vir kandidaat Voor die eksamen

- ➔ Daag betyds op.
- ➔ Skenk aandag aan die onderwyser tydens die aan-log proses.
- ➔ Herbenoem jou lêergids tot jou eksamennommer.
- ➔ Gee jou toegangskaart met jou eksamennommer daarop terug aan die toesighouer.
- ➔ Lees die vraestel noukeurig deur
- ➔ DB: 'Data types', 'Field properties'. Basiese berekeninge in navrae en verslae. Groepering en sortering. Validasietegnieke.
- ➔ Foutopsporing en voorstel van oplossings binne 'n scenario
- ➔ HTML-elemente: genommerde lyste en kolpunteyste, hiperskakels, invoeging van prente, skep van tabelle en werk met eienskappe van lettertipes

Kommunikasie

- ➔ Internet, e-pos
- ➔ Regs-, etiese-, veiligheids- en omgewingskwessies
- ➔ Gesondheid- en ergonomiese kwessies
- ➔ Inligtingsbestuur
- ➔ Soek, vind en prosessering van inligting
- ➔ Samevoeging, skep en kommunikasie van nuwe inligting. Reflekteer, evalueer en voorstel van oplossing

Assessering

Elke leerder moet 'n Praktiese Assesseringstaak (PAT) produseer, waar jy al jou vaardighede en kennis van die programme saltoepas om 'n probleem op te los. Die PAT tel 25% van jou finale punt. Die ander 75% bestaan uit die einde van die jaar eksamen (50%) en jou skool-gebaseerde assesseringstake (25%). Die skoolgebaseerde assesseringstake (SGA) bestaan uit die volgende:

- ➔ **Kwartaal 1:** Toetse: Teorie 60 punte
Prakties 50 punte
- ➔ **Kwartaal 2:** Toets +- 60 punte
- ➔ **Kwartaal 3:** Toets +- 50 punte

Finale eksamen

Vraestel 1: Praktiese vraestel – 3 uur 180 punte

Hierdie vraestel assesser hoofsaaklik die praktiese vaardighede met betrekking tot die verpligte toepassingspakkette, naamlik woordverwerking, sigblaaie, databasisse en HTML (web-ontwerp). Hierdie vaardighede sal in 'n geïntegreerde wyse geassesseer word wat gebaseer is op 'n gegewe lewensegte scenario.

Vraestel 2: Teorie-vraestel – 3 uur 150 punte

- **Afdeling A:** Meervoudige keuse vrae, Pasitens en aangepaste Waar/Onwaar.
- **Afdeling B:** 'n Verskeidenheid kort vrae gebaseer op inhoud, konsepte en vaardighede
- **Afdeling C:** Geïntegreerde scenario – gebaseer op 'n eindgebruikers scenario.

Wenke vir sukses

- ➔ Hersiening van die teorie-afdeling word die beste gedoen deur vrae uit vorige vraestelle uit te werk en jou antwoorde
- ➔ Kontroleer of jy al die nodige lêers in jou lêergids het.

Tydens eksamens

- ➔ Roep die toesighouer indien jy hulp nodig het.
- ➔ Gebruik die hulpfunksie op jou rekenaarStoor jou werk gereeld (elke 10 minute).
- ➔ Stoor jou werk slegs in jou eksamengids.

Na eksamens

- ➔ Moenie jou rekenaar af-log of afskakel nie.
- ➔ Maak seker dat al jou lêers in jou eksamengids gestoor is.
- ➔ Kyk of jou lêers kan oopmaak, dat daar geen kortpaaie of vermiste lêers is nie.
- ➔ Vul jou inligtingsblad in.
- ➔ **As jy die TWEDE SESSIE skryf**
- ➔ Moenie jou rekenaar af-log of afskakel nie.
- ➔ Maak seker dat al jou lêers in jou eksamengids gestoor is.
- ➔ Kyk of jou lêers kan oopmaak, dat daar geen kortpaaie of vermiste lêers is nie.
- ➔ Vul jou inligtingsblad in.

As jy die TWEDE SESSIE skryf

- ➔ Daag 'n uur VOOR DIE EINDE van die eerste sessie op.

In geval van 'n KRAGONDERBREKING

- ➔ Bly sit by jou werkstasie. Geen kommunikasie sal toegelaat word nie. Wag vir instruksies van die toesighouer.

Liewe Graad 12 Rekeningkundeleerder

Geluk met jou die bereiking van jou laaste skooljaar en jou keuse van Rekeningkunde as een van jou vakke. Jy beseft sekerlik teen hierdie tyd hoe belangrik hierdie vak vir jou beroep en toekomstige werkseleenthede is. Die vaardighede, kennis en waardes wat jy reeds aangeleer het en in hierdie jaar verder sal uitbrei, gaan van onskatbare waarde wees in jou persoonlike en professionele lewe. Alhoewel Graad 12 harde werk vereis, maak die bevrediging en vreugde om hierdie graad te slaag dit alles die moeite werd.

Vakvereistes:

- 'n Handboek
- Rekeningkunde skryfboeke (Algemene grootboek, 8-kolom en/of 3-kolom kasboek en 'n notaboek; OF 'n werkboek met voorbereide werksvleë)
- 'n Blou of swart pen, 'n potlood en liniaal
- Nie-programmeerbare sakrekenaar

Inhoudskontrolelys

Maak seker dat jy die inhoud (met die toepaslike eksamenvraestel tussen hakies) baie goed verstaan.

Maatskappye (Vraestel 1)

- Konsepte en Grootboekrekeninge, veral rekeninge uniek aan Maatskappye bv. Inkomstebelasting
- AARP beginsels (historiese koste, omsigtigheid, wesenlikheid, besigheids-entiteits-beginsel, paringsbeginsel, lopende saak-beginsel)
- Effek van transaksies op rekeningkundige vergelyking
- Aansuiwerings, finale rekeninge en finansiële state met notas insluitende Inkomstestaat, Balansstaat en Kontantvloeiastaat
- Ontleding en vertolkings van finansiële state en ouditverslae

BTW (Vraestel 2)

- Begrippe en etiese gedrag in terme van BTW
- Bereken die bedrag ontvangbaar van/betaalbaar aan SAID

Rekonsiliasies (opstel, ontleed en vertolk) (Vraestel 2)

- Bank-, debiteure- en krediteurerekonsiliasie (-versoenings)
- Debiteure-ouderdomsontleding
- Etiese gedrag en interne beheerprosesse

Vervaardiging (Vraestel 2)

- Begrippe, etiese gedrag, interne beheerprosesse
- Debiteure-invordering- en Krediteurebetalingskediules
- Voltooi, ontleed en vertolk: Kontantbegrotings en Geprojekteerde Inkomstestaat

Begroting (Vraestel 2)

- Begrotingskonsepte
- Debiteure-invordering en Krediteurebetaling
- Kontantbegrotings (ontleed en vertolk)
- Geprojekteerde Inkomstestaat (ontleed en vertolk)

Vaste Bates (Vraestel 1 en 2)

- **Beide vraestelle:** Waardevermindering, aankoop en verkoop van bates aan die begin, gedurende en einde van 'n jaar
- **Vraestel 1:** Waardasie vir verslagdoening, bv. Vaste bate-nota
- **Vraestel 2:** Opskryf & interne beheer, Bateverkoperek./ Vaste bateregister.

Voorraadstelsels

- Begrippe, etiese gedrag en interne beheer
- Voorraadwaardasiemetodes: Spesifieke identifikasie, EIEU, Geweegde gemiddelde

Etiek en Interne beheer word by ELKE onderwerp ingesluit

Professionele instellings en beleid; Interne audit

- SAICA; SAIPA; King Kode III
- Interne auditprosesse

Assesseringsvereistes

Skoolgebaseerde Assesering: 100 punte

Deur die loop van die jaar sal jy formele en informele assesseringsake voltooi. Die formele take sal 25% tot jou jaarpunt bydra. Alle assesseringsake is uiters belangrik en daarom moet jy dit na die beste van jou vermoë voltooi om 'n goeie jaarpunt te verseker.

- **Kwartaal 1:** Geskrewe verslag; Kontroletoets 1
- **Kwartaal 2:** Navorsingsprojek;
- **Kwartaal 3:** Gevallestudie; Proefeksamen (2 vraestelle)

NSS-eksamen: 2 vraestelle (2 x 150; 2 x 2uur)

Jy gaan **TWEE vraestelle** skryf **op verskillende datums**.

Daar is geen keusevrae. Elke vraag dek 'n onderwerp (soos hierbo genoem). Jy beantwoord elke vraag in 'n spesiale antwoordeboek. Alle bewerkings en finale antwoorde moet in hierdie antwoordeboek gedoen getoon word.

Wenke vir sukses:

- In Rekeningkunde gebruik ons 'n teorie, toepassing en refleksie- benadering. Jy moet begrippe verstaan en kan verduidelik, prosedures kan uitvoer & ook reflekteer en kommentaar op inligting en tendense kan lewer.
- Voltooi Rekeningkunde huiswerk daagliks om te verseker dat jy konsepte en berekeninge wat in die klas behandel is, verstaan.
- OEFEN ... OEFEN ... OEFEN. Werk gereeld deur ou eksamen-vraestelle om jou eksamenskryf-vaardighede te oefen, bv. tydbestuur, lees van instruksies met insig, ens.
- Wanneer jy hersien/voorberei vir eksamen, fokus op vrae oor jou swakke onderwerp(e), maar maak seker dat jy AL die onderwerpe hersien. As jy deeglik voorbereid is in al die onderwerpe sal dit jou kans op goeie resultate in die eindeksamen verbeter.
- Werk altyd teen tyd, selfs al doen jy daaglikse huiswerk. Gebruik die tydtoekennings by eksamenvrae om seker te maak jy kan wel die vraag in die toegelate tyd voltooi. Tydsbestuur tydens toetse en eksamens sal verseker dat jy die hele vraestel in die toegelate tyd voltooi.
- Toon berekeninge tussen hakies in toetse en eksamens om deelpunte te kan verdien.
- ONTHOU: Jy kan die hele eksamen in 'n donker potlood voltooi, wat tyd spaar omdat jy foute kan uitvee. GEEN korrigeervloeistof word in die eksamen toegelaat nie en punte word verbeur vir onleesbare en onnetjiese werk.

Skandeer hierdie QR-kode vir 2019 Telematiese videos

<http://bit.ly/2019AcTelmatrics>

Beste Graad 12-leerder

Religiestudies is die studie van religie as 'n universele fenomeen en van religieë wat in 'n verskeidenheid kulture gevind word. Die vak lei tot die herkenning, begrip en waardering van 'n verskeidenheid religieë binne mede-menslikheid, in die konteks van 'n burgerlike begrip van religie en met 'n oog op die ontwikkeling van religieuse geletterdheid.

Vakvereistes

'n Handboek, 'n werkboek

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n opsomming van die inhoud wat aangespreek moet word in Religiestudies. Maak seker dat jy al die onderwerpe in jou hersieningsprogram insluit.

1. Verskeidenheid van Religieë

- ➔ Konsepte: identiteit, uniekheid, eenheid, ooreenkoms, verskil en vergelykbaarheid met betrekking tot religieë
- ➔ Interne verskille binne 'n aantal religieë
- ➔ Unieke kenmerke van verskeie religieë
- ➔ Inter-religieuse verhoudings in Suid-Afrika, Afrika en internasionale gemeenskappe

2. Algemene eienskappe van religie as 'n generiese en unieke verskynsel

- ➔ Die rolle van leringe in 'n verskeidenheid religieë
- ➔ Die sentrale leer van een religie
- ➔ Mondelinge, geskrewe en kontemporêre bronne in verskeie religieë
- ➔ Normatiewe bronne of tradisies in een religie
- ➔ Sekulêre wêreldbeskouings

3. Aktuele aangeleenthede in die samelewing

- ➔ Religieuse vryheid, menseregte en verantwoordelikhede in verskillende religieë
- ➔ Strategieë om oplossings te soek vir groot sosiale probleme
- ➔ Die rol van die media met verwysing na religie

4. Navorsing oor religie en oor religieë heen

- ➔ Religie in areas van onlangse konflik in Suid-Afrika, Afrika en oor die wêreld: identifiseer en ontleed twee of drie areas van onlangse konflik. Bepaal of religie deel is van die oorsaak of van die oplossing
- ➔ Religie en die natuurwetenskappe: ondersoek die verhouding tussen religie en die natuurlike wetenskappe met verwysing na sieninge van die skepping en evolusie
- ➔ Spesialisering in een religie

Assessering

Die assessering bestaan uit twee dele:

Skoolgebaseerde assessering beslaan 25% van die totaal. Dit word verkry deur:

- ➔ 1 toets
- ➔ 2 eksamens
- ➔ 2 geskrewe take:
 - Brongebaseerd
 - Projek

**100 punte
300 punte elk
100 punte elk**

Die finale eksterne eksamen beslaan 75% van die totaal

- ➔ Die eksamen bestaan uit 2 vraestelle van 2 uur lank. Elke vraestel tel 150 punte, d.i. **2 X 150 = 300 punte**

Finale Eksamen

GRAAD 12 VRAESTEL 1 (150 punte): ONDERWERPE OM TE DEK		
1	Verskillende gelowe	<ul style="list-style-type: none"> Konseptuele verskille Unieke eienskappe van verskillende gelowe
2	Gemeenskaplike kenmerke van geloof	<ul style="list-style-type: none"> Religieuse leringe
3	Hedendaagse gemeenskapskwessies	<ul style="list-style-type: none"> Die rol van media in die beïnvloeding van publieke opinie oor geloof
4	Navorsing in en oor gelowe	<ul style="list-style-type: none"> Gelowe in areas van konflik in Suid-Afrika, Afrika en die wêreld

Eksamineerbare onderwerpe van Graad 10 en 11 in Graad 12

GRAAD 12 VRAESTEL 1
Hoofdimensies gemeenskaplik tot alle gelowe (van Gr 10)

GRAAD 12 VRAESTEL 2 (150 punte): ONDERWERPE OM TE DEK		
1	Verskillende gelowe	<ul style="list-style-type: none"> Intern tot verskille in gelowe Hoofkenmerke van sulke verskille Geskiedenis en huidige dinamika van inter-geloofsverhoudings
2	Gemeenskaplike kenmerke van geloof	<ul style="list-style-type: none"> Die sentrale leringe in een geloof Normatiewe bronne in verskillende gelowe Die interpretasie van een normatiewe bron Analise van sekulêre wêreldbeskouings Die oorsprong, doel en beïnvloedende faktore van ten minste twee wêreldbeskouings
3	Hedendaagse gemeenskapskwessies	<ul style="list-style-type: none"> Die ontwikkeling van 'n strategie om 'n kern maatskaplike probleem op te los
4	Navorsing in en oor gelowe	<ul style="list-style-type: none"> Geloof en die Natuurwetenskappe

Eksamineerbare onderwerpe van Graad 10 en 11 in Graad 12

GRAAD 12 VRAESTEL 2
Geloof en die Straat (vanaf Gr 11)
Tipies rituele en hulle rolle (vanaf Gr 11)

Wenke vir sukses

- ➔ Religiestudies sluit baie selfstudie in. Lees soveel bronne as moontlik.
- ➔ Vir die eksamen moet jy fokus op die ondersoek van 'n reeks bronne om sodoende verskillende religieë te kan vergelyk en om generiese kwessies met betrekking tot religieë te analiseer en te interpreteer.
- ➔ Maak seker dat jy jou kennis van Religiestudies in enige gevallestudie of voorbeeld kan toepas wat in die vraestelle gebruik word.

SESOTHO & SETSWANA

Kgotso Moithuti wa Sehlopha sa 12!

Se latelang ke sesebediswa se tla o nnetefaletsa hore o ents'e mesebetsi yohle e hlokalalang selemong sena:

O TSHWANETSE HO BA LE:

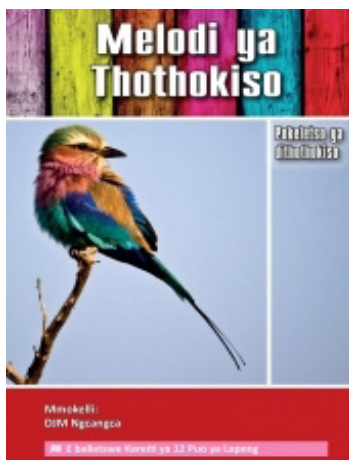
- ➔ Buka e reretsweng ho o ruta puo le ho bala.
- ➔ Dibuka tse ding ntle le tsa sekolo tse kenyeletsang dimakasine le dikoranta
- ➔ Bukantswe/tlotlontswe ya puo.
- ➔ Dibuka tsa dingolwa tse balwang sekolong: Tutudu ha e patwe; Lejwe la kgopiso le Melodi ya thothokiso.

Dibukeng tsa dingolwa, ho ithutwa mawa a latelang a bongodi:

Poloto le sekapoloto (tlhekelo, tlhahiso le kamano ya baphetwa, tikoloho (maemo, sebaka & nako), sesosa sa kgohlano, tharahano – ho rarahana hwa diketsahalo, sehlohlolo, mothipoloho, phethelo/tharollo, Setaele - lewa la bongodi la ho tsebela mmadi pele (puisano/boipuiso) le la ho hetla morao, karaburets'o, maele/dikapolelo, dikapuo; Popeho le kgolo ya dibapadi/baphetwa; Seabo sa mopheti le ntlhakemo ya mongodi; Mookotaba le molaetsa; Boitshetleho, le mookotaba; Maikutlo le sehlo; Mothinya le sephetho se sa lebellwang; Ditaello tsa kalaneng; Tomatso tshwatshisong.

Dithothokiso (Melodi ya thothokiso):

Moelelo o otlohlileng/totobetseng; Moelelo o hlalishwang ke tshebediso ya puo ya bonono/o akanngwang/o patehileng; Sehlo; Maikutlo/thanyo; Mookotaba; Molaetsa; Karaburets'o; Dikapuo; karaburets'o; kgetho ya mantswe; disebediswa

tsohle tsa bonono le bokgabo, mmoho le karabelo e bontshang ho ameha maikutlong, melathothokiso, mantswe, ditemanathothokiso, kgokahano ya mela, matshwao a puo, phetapheto (hlaahlela), disebediswa tsa modumo (poeletsamodumo/alithereishene, poeletsadumanosi (asonense) le poeletsadumammoho (khonsonense), raeme/morumo, morethetho; enjambamente (pholletso/ pholletsi/ motjetje/ molamotjetje

Sebedisa:

- ➔ mawa a ho bala
- ➔ hlalosa meelelo ya ditema – tse ngotsweng, tse bohulang, tse mamelwang, tse mamelwang hammoho le ho bohula tshebediso ya puo le ditshwantsho ditemeng
- ➔ dibopeho tsa ditema
- ➔ ditema tsa kgokahano

Ho ngola:

- ➔ bokgoni ba ho etsa dipatlisiso
- ➔ moralo wa ho ngola
- ➔ ho ngola sehlahiswa kapa dihlalishwa tse mmalwa e le leano la ho ngola sehlahiswa se phethahetseng
- ➔ ho lekola diphoso

Tshebediso ya puo

- ➔ hlwaya & hlalosa meelelo ya mantswe o a sebedise ka nepo
- ➔ dipolelo
- ➔ boitemohelo bo hlokolosi ba puo

TSE HLOLWANG:

KOTARA YA 1	KOTARA YA 2	KOTARA YA 3
Orale (15)	Dingolwa (35)	Orale (10)
Moqoqo (50)	Orale (ho bala ho sa hlophiswang) (10)	Tlhahlobo ya boitokisetso
Tema ya kgokahano (25)		
Orale (15)		
Teko (35)		

MALEBELA:

- ➔ Dilemong tse fetileng ho hlokomelile hore baithuti ba bangata ba ba le pharela dibukeng. Haeba le wena o na le bothata bo tshwanang, iphe nako e ngata ya ho bala dibuka tsena o be o di phete makgetlo. Botsa titjhere ya hao le a mang a rutang Sesotho mme o tla buleha mahlo haholo.
- ➔ Ikwetlise ka ho bala dipampiri tsa dilemo tse fetileng o tle o bone hore ditebello ke dife mabapi le ho araba dipotso tse fapaneng.
- ➔ Bala! Bala! Bala!

RWALLA LE SA TJHABILE, THOTA HA E SA LE TELELE KAPELE!

SIVIELE TEGNOLOGIE

Liewe Graad 12 Siviele Tegnologie (Spesialisasie)-leerder

Dit is uiters belangrik dat u die tekeninge dwarsdeur die jaar oefen en baie vryhandsketse doen om die verskillende komponente van siviele tekeninge te verstaan. Praktiese werk is uiters belangrik om die teorie daaraan te koppel.

Vakvereistes

In hierdie veld word drie spesialiseringstogtings aangebied:

- ➔ Siviele Dienste
- ➔ Konstruksie
- ➔ Houtbewerking

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy die graad 12-inhoud van Siviele Tegnologie ten volle gedek het.

LW: Onthou dat 'n generiese deel sowel as 'n Vak Spesifieke deel vir elke vak gedek word. Die onderstaande lys dui die hoofonderwerpe in Siviele Tegnologie aan volgens die spesialiseringstogting.

Generiese afdeling vir Siviele Dienste, Konstruksie en Houtbewerking

(Van toepassing op alle Siviele Tegnologie vakke):

Wet op Beroepsgesondheid en -veiligheid 85 van 1993 (OHSA)

Toepassing van die OHS - wet met betrekking tot algemene gesondheid en veiligheid in die werkplek:

- Steierwerk
- Hantering van materiaal
- Vloere en trappe met oop sye
- Hyser
- Lere

MATERIALE

Bewaring en volhoubaarheid van materiale:

- Verfwerk
- Elektroplatering
- Poeierlaag
- Galvanisering

GEREEDSKAP EN TOERUSTING

Identifisering, korrekte gebruik en versorging van die volgende gespesialiseerde instrumente:

- Bukswaterpas
- Laserwaterpas
- Multi detektor

Verbinding

Identifiseer en verduidelik die gebruike van:

- Boute en moere
- Rawl bonte
- Plastiekproppe
- Rawlproppe

GRAFIKA AS KOMMUNIKASIE (GENERIES)

Interpretasie van gevorderde tekeninge:

- Terreinplan, vloerplan en aansig van geboue met meerdere verdiepings
- Basiese tekensimbole wat verband hou met die beboede omgewing in ooreenstemming met die SANS vir bontekeeninge

SIVIELE DIENSTE:

WET OP BEROEPSGESONDHEID EN VEILIGHEID 85 van 1993 (OHS) - (Spesifiek)

Beveiliging van openinge en die gebruik van 'n veiligheidsharnas.

MATERIALE - (Spesifiek)

Verduidelik van chemiese reaksies tussen verskillende materiale

TOERUSTING EN GEREEDSKAP - (Generies)

Identifisering, behoorlike gebruik en versorging van gespesialiseerde gereedskap

TOERUSTING EN GEREEDSKAP - (Spesifiek)

Pompe, rioolsisteme skoonmaak gereedskap, masjien gereedskap en toets gereedskap

GRAFIKA AS 'n KOMMUNIKASIE MIDDEL (Generies)

Gevorderde tekeninge wat verband hou met die boubedryf

GRAFIKA AS 'n KOMMUNIKASIE MIDDEL (Spesifiek)

Patroon ontwikkeling

HOEVEELHEDE - (Spesifiek)

Bereken hoeveelhede van bakstene, volume van beton, ens

VERBINDING - (Spesifiek)

Metodes van sny, Verbinding en die beveiliging van pypkonneksies.

VAKSPESIFIEKE INHOUD VIR SIVIELE DIENSTE

KONSTRUKSIE VERBONDE AAN SIVIELE DIENSTE

Steen en beton ring mangate. Stel hoogtes en uit

KOUWATERTOEOVOER

Gebruik en installasie van kleppe, samevoegings en toebehore vir pype, waterbesparingstoestelle en herstelwerk en veranderinge aan bestaande pypwerk.

STORMWATER

Metodes van verwydering van groot hoeveelhede water.

WARMWATERTOEOVOER

Beginnende van werking, installasie, regulasies, voor- en nadele van verwarmingseenhede en foute in waterstelsels

DAKWERK

Installering van vierkantige geute.

DREINERING (RIOLERING) BO- EN ONDERGRONDS

Rioleringstelsel. Septiese tenks, vakuumentenks en stapelriool.

SANITÊRE TOEBEHORE

Werkings van dele, werkingsbeginne, byskrifte van deursneesketse.

KONSTRUKSIE:

WET OP BEROEPSGESONDHEID EN VEILIGHEID 85 van 1993

(OHS) - (Spesifiek)

Algemene gesondheid en veiligheid in die werksplek, steierwerk, hantering van materiaal, vloere en trappe met oop kante, bouer heisers, lere

MATERIALE - (Spesifiek)

Aanwending en gebruike van beton, eienskappe van yster-en nysterhoudende metale, bekleding, glas

TOERUSTING EN TOOLS - (Spesifiek)

Veilige hantering, toepassing en versorging van konstruksie masjinerie

GRAFIKA AS 'n KOMMUNIKASIE MIDDEL (Spesifiek)

Gedetailleerde skaal van tekeninge

HOEVEELHEDE - (Spesifiek)

Berekening van die hoeveelheid materiaal vir 'n gebou.

VERBINDING - (Spesifiek)

Metodes om dakkappe aan steenwerk, muurplaat aan muur, betonbasis aan staalseksies vas te heg

VAKSPESIFIEKE INHOUD VIR KONSTRUKSIE

UITGRAWINGS

Veiligheidsfaktore en regulasies. Skaaltekene van bekisting vir vlak slote asook om te verhoed dat uitgrawings in ferm grond inval.

FONDASIES

Heipaal fondasies: redes, voordele, metodes vir installering.

STEENWERK

Spouty mure, boë, semi-sirkel, plat boog. Balkvulling, bekleding, boë en plaveisel.

BETON

Betonvloere en versterking in betonvloere

BEKISTING

Eienskappe van materiale, Die gebruik van wiggies in bekisting

STAAL

Knoopplate, Betonbalke, Vrydraer balke en kolomme, defekte en pleister.

SPOUMURE

Waterdigting en entverseëling.

TRAPPE

Vertikale dwarsnit deur 'n reguit traparm van 'n betontrap.

DAKBEDEKKING

Materiale, eienskappe, voordele, nadele van leiklip en grasdak

RIB - EN - BLOK VLOER

Sketse, voordele, installasiemetode en voorsorgmaatreël.

BEWAPENING

Wapening vir vloere, balke, kolomme, spoumure. Defekte wat in beton kan voorkom as gevolg van bekisting.

PLEISTER EN VLAKLAE

Mengverhoudings, aanwending, doel van afwerklaag, bymengsels. Vlaklaag: mengverhoudings, aanwending, doel en Bymengsels

HOUTBEWERKING:

MATERIALE - (Spesifiek)

Die prosedure, eienskappe getoets en die voordele van gradering hout. Metodes om verskillende soorte preserver middels op hout toe te pas. Faktore wat in die keuse van hout in ag te neem.

TOERUSTING EN GEREEDSKAP - (Spesifiek)

Veilige hantering en versorging van draagbare en vaste houtwerkmasjiene.

GRAFIKA AS 'n KOMMUNIKASIE MIDDEL (Spesifiek)

Skaaltekening van uitskuif- isometriese aansig van 'n lang- en Kortskouertapvoeg, Sketse van dakkappe - Bv Afdak,spardak,ens

HOEVEELHEDE - (Spesifiek)

Berekening van materiaal benodig vir 'n klein gebou. Ontwikkeling van 'n snylys vir 'n slaapkamerkas van vloer tot plafon.

VERBINDING - (Spesifiek)

Metodes om die volgende items te verbind: deur by strukture aan te sluit. Toepassing, gebruike en tekeninge van houtwerkvoeë (uitskuif en inmekaargesit.)

VAK SPESIFIEKE INHOUDE VIR HOUTBEWERKING

SWAAIRAME

Skets van vertikale deursnee deur die kalf, onderreling van die bolig en boreling van swaairaam met glas en stopverf in plek. Tekene van dubbelswaairaam met boligte

DEURE

Toepassing, tekening van vooraansigte, horisontale en vertikale deursnee en konstruksiebesonderhede van die deure.

MUURPANELE EN KASTE

Vooraansig en vertikale deursnee: strookplanke. Horisontale deursnee wat toon hoe die voeg tussen twee strookplanke verbind word. Werktekeninge van 'n ingeboude en vrystaande kas tot plafonhoogte

FORMELE

Sketse, metodes van konstruksie en oprigting van formele vir plat en halfronde boë met 'n maksimum spanwydte van 1 200 mm

BEKISTING

Eienskappe van materiale wat vir bekisting gebruik word.

Teken van bekisting en metodes van die oprigting en ondersteun van horisontale en vertikale betonstrukture. Gebruik van wiggies by bekisting

SKORING

Enkellyndiagramme wat die komponente van die skoring vir 'n drie verdiepinggebou aantoon

YSTERWARE

Identifikasie en gebruik van deur- en kasblokkies wat in houtwerk gebruik word

HOUTHANGVLOERE

Skets van 'n plan en die vertikale deursnee deur houthangvloer

PLAFONNE

Konstruksiebesonderhede rondom die trapdeur van 'n plafon

TRAPPE

Lyndiagram met besonderhede van 'n reguit traparm met n bordes en 'n trapkuil met 'n halwe bordes.

DAKKE

Regulasies, doel en metodes van installering van dakke met bedekkings. Tipes en doel van dakonderlegsels. Moderne metodes om kleiner kappe aan volledige kappe te heg. Identifikasie en gebruik van toebehore wat in die konstruksie en installasie van dakke gebruik word.

Assessering

Skoolgebaseerde assessering (25%) 100 punte

Tydraam	Beskrywing	Gewig	Punt
Termyn 1	Kontroletoeits	(10%)	50
Kwartaal 2	Halfjaarlikse eksamen	(7,5%)	200
Termyn 3	Voorbereidende eksamen	(7,5%)	200
TOTAAL			450
OMGESKAKEL NA 'N PUNT UIT			100

Praktiese Assesseringstaak (PAT) (25%): 100 punte
Eksterne Eksamen: (50%) 3 uur 200 punte

The 5 best plumbing tricks on YouTube!

<https://www.youtube.com/watch?v=IhX0JHX7Ehk>

Complete construction of RCC-DESIGN

https://www.youtube.com/watch?v=_A7_tfvOUY

Basic Wood Joints

<https://www.youtube.com/watch?v=iu-15f5lwHO>

Solving the Impossible Chidori joint!

<https://www.youtube.com/watch?v=OSj-Oi2Jhwl>

TEGNIJSE WETENSKAPPE

Liewe Graad 12 Leerder

Welkom by Tegniese Wetenskappe. Teen dié tyd weet jy dat Tegniese Wetenskappe die leerders ondersteun in die drie fokusareas van tegnologie, naamlik Meganiese, Elektriese en Siviele tegnologie. Jy weet ook dat jy elke dag dit wat onderrig word, moet verstaan en onthou. Gevolglik is die doel van hierdie gids om jou te wys wat in jou voorbereiding vir die Finale Eksamen geleer en gedoen moet word.

INHOUDSKONTROLELYS

'n Opsomming van die voorgeskrewe inhoud word hieronder verskaf.

Vraestel 1

Uit Graad 12 alleenlik

- ➔ Newton se 1ste, 2de en 3de wette
- ➔ Momentum en Impuls
- ➔ Arbeid, energie en drywing
- ➔ Elastisiteit
- ➔ Viskositeit
- ➔ Hidroulika
- ➔ Elektrostatika
- ➔ Elektriese stroombane
- ➔ Elektromagnetisme

Vraestel 2

Uit Graad 12 alleenlik

- ➔ Organiese chemie
- ➔ Plastieke en Polimere
- ➔ Elektrochemiese selle
- ➔ Alternatiewe energie
- ➔ Lig
- ➔ Elektromagnetiese straling

ASSESSERINGSVEREISTES

Skoolgebaseerde assessering

Kwartaal 1

- ➔ Eksperiment 1
- ➔ Kontroletoeits
- ➔ Projek (uitgehandig)

Kwartaal 2

- ➔ Eksperiment 2

Kwartaal 3

- ➔ Eksperiment 3
- ➔ Septembereksamen

Een kontroletoeits, een eksperiment, Junie-eksamen en die Septembereksamen sal die SGA-punt vorm wat 25% van die finale punt tel.

Die PAT bestaan uit drie eksperimente.

Die PAT tel ook 25% van die finale punt.

Die res van die punte nl. 50%, word aan die Finale Eksamen toegeken.

Finale Eksamen

Jy sal twee vraestelle van 3 uur elk skryf.

- ➔ Vraestel 1: Fisika

150 punte (3 uur)

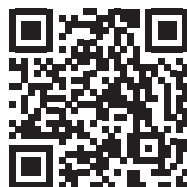
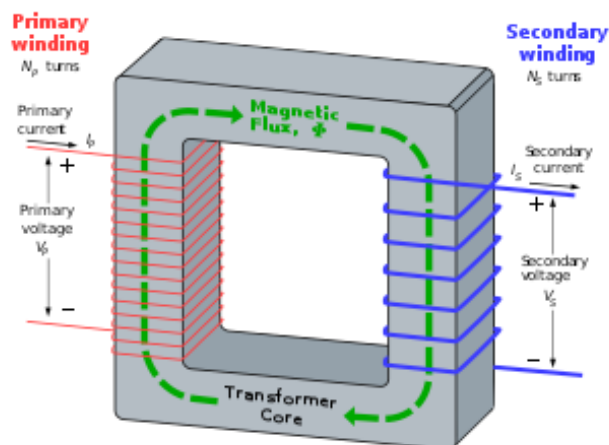
- ➔ Vraestel 2: Chemie

75 punte (1½ uur)

- ➔ Die inhoud wat geassesseer sal word in elke vraestel word in die inhoudskontrolelys gelys. Elke vraestel bestaan uit:
 - ➔ 'n afdeling met Veelvuldigekeuse-vrae en
 - ➔ 'n afdeling met Gestruktureerde vrae

WENKE VIR SUKSES

- ➔ Onderrigtyd is 4 uur per week. Verseker dat jy dit optimaal benut om te leer!
- ➔ Wees altyd voor. Doen navorsing, lees en bereken om die inhoud en die eksperiment te ken voor die les op 'n daaglikse basis onderrig word.
- ➔ Die boustene van wetenskaplike kennis is definisies, wette, beginsels en begrippe. Ken en verstaan dit eers voordat jy dit probeer onthou en toepas.
- ➔ Die vak Tegniese Wetenskappe gebruik wiskundige funksies, konsepte, operasies en rekenmetodes in sy definisies, wette en beginsels. Verseker dat jy die basiese bewerkings van optelling, aftrekking, vermenigvuldiging, verdeling en faktorisasie ken ten einde met getalle en veranderlikes te werk.
- ➔ In Tegniese Wetenskappe word van jou verwag om wetenskap- en tegnologie-eksperimente te doen.
- ➔ Jy moet in staat wees om tekene en grafiese voorstellings te maak om jou begrip van konsepte voor te stel.
- ➔ Dit is belangrik om gereeld te lees sodat jy 'n dieper begrip van die vak kan kry.
- ➔ Die onderig en assessering van die vak sal grootliks op tegnologiese voorbeelde gebaseer wees.

Telematics Videos

<https://qr.go.page.link/XqcTF>

TEGNIËSE WISKUNDE

Liewe Graad 12-leerder

Geluk met die bereiking van jou finale jaar op skool. Meer nog, geluk met jou keuse van Tegniëse Wiskunde as vak. Jy besef ongetwyfeld hoe belangrik hierdie vak vir jou beroep en toekomstige werksgeleenthede is. Ons wil dit bevestig – Tegniëse Wiskunde kan deure vir jou oopmaak. Graad 12 verg harde werk – maar die bevrediging en vreugde om graad 12 te slaag, maak dit beslis die moeite werd.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- ➔ 'n Tegniëse Wiskundehandboek
- ➔ 'n Wetenskaplike sakrekenaar
- ➔ 'n Notaboek waarin Vraestel 1 en Vraestel 2 afsonderlik opgeteken word
- ➔ Opsommings en baie hersiening
- ➔ Toegang tot die Model eksamenvraestelle en memorandums

Die punte tussen hakies langs die onderwerpe hieronder dui aan hoeveel punte daardie onderwerp in die eindeksamen kan tel.

Vraestel 1

Algebra (50 ± 3 Punte)

- ➔ Uitdrukings, Kwadratiese vergelykings en ongelykhede
- ➔ Gelyktydige vergelykings
- ➔ Eksponente, wortelvorme en logaritmes
- ➔ Die aard van wortels
- ➔ Maak 'n veranderlike die onderwerp van die formule
- ➔ Faktorisering derdegraadse vergelykings wat die faktorstelling vereis
- ➔ Komplekse getalle

Funksies en Grafieke (35 ± 3 Punte)

- ➔ Reguit Lyn, Parabool, hiperbool en eksponensiële funksies en hul eienskappe
- ➔ Transformasies van funksies en die effek van verskillende parameters
- ➔ Sirkels en halfsirkels

Finansiële Wiskunde (15 ± 3 Punte)

- ➔ Enkelvoudige en saamgestelde rente
- ➔ Logaritmes
- ➔ Nominale and effektiewe rentekoerse
- ➔ Waardevermindering (afnemende saldo en reglynig)

Differensiaalrekenen en Integrasie (50 ± 3 Punte)

- ➔ Gemiddelde Gradiënt
- ➔ Bepaal die Afgeleide deur:
 - Eerste Beginsels
 - Gebruik van differensiasie reël, die "magsreël"
- ➔ Gradiënt by 'n punt en raaklyne aan krommes
- ➔ Derdemagsgrafieke
 - Bepaal x -afsnitte deur gebruik van die faktorstelling
 - Determining Stationary points, using differentiation
 - Bepaal met behulp van differensiasie die koördinate van die stasionêre punte
 - Skets kubiese grafieke
- ➔ Toepassings (maksima en minima, tempoverandering)
- ➔ Integrasie van Polinome
- ➔ Gebruik Integrasie om oppervlakte te bepaal

Vraestel 2

Analitiese meetkunde (25 ± 3 Punte)

- ➔ Afstands-, middelpunt- en gradiëntformule
- ➔ Kriteria vir ewewydige en loodregte lyne
- ➔ Inklinasie en vergelyking van die reguitlyn
- ➔ Sirkels en raaklyne
- ➔ Plot die grafiek van die ellips

Trigonometrie (50 ± 3 Punte)

- ➔ Definisies, basiese identiteite, reduksieformules; spesiale hoeke
- ➔ Identiteite en vergelykings (oplossings in die interval $[0^\circ; 360^\circ]$)
- ➔ Oplos van driehoeke en probleme in 2D en 3D
- ➔ Trigonometriese grafieke, trigonometriese funksies en hul transformasies
- ➔ Roterende Vektore

Euklidiese meetkunde (40 ± 3 Punte)

- ➔ Sirkel meetkunde
- ➔ Verhouding en eweredigheid
- ➔ Gelykvormigheid

Meting en sirkels, hoeke en hoekbeweging (35 ± 3 Punte)

- ➔ Sirkels, hoeke en hoekbeweging
 - **Sirkel (met oorsprong as middelpunt)**
 - Radius en Vergelyking
 - Hoeke en boë
 - Grade en Radiale
 - Sektore en segmente
 - **Hoek en Omtreksnelheid**
- ➔ Meting
 - Buite-oppervlakte en Volume van regte prisma's
 - Effek op Buite-oppervlakte en Volume van 'n Regte Prisma indien enige dimensie deur 'n factor k vermenigvuldig word
 - Middelordinaat-reël

Assessering

Skoolegebaseerde assessering bestaan uit 7 formele take.

Jou finale punt word soos volg saamgestel:

- ➔ SBA 25%
- ➔ PAT 25%
- ➔ Finale eksamen 50%

Skoolegebaseerde Assessering

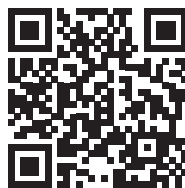
- ➔ **Kwartaal 1:** 1 Toets (10%); 1 projek of ondersoek (20%); Taak of Toets (10%)
- ➔ **Kwartaal 2:** 1 Toets (10%)
- ➔ **Kwartaal 3:** 1 Toets (10%) en die proefeksamen (25%)

Finale Eksamen

Twee 3 uur vraestelle van 150 punte elk.

Wenk:

- ➔ Maak seker dat jy goed vertrou is met jou sakrekenaar. Dit sal jou tyd bespaar.
- ➔ Maak seker dat jy vertrou is met die inligtingsblad, watter formules daarop verskyn en waar die formules op die blad voorkom.

Telematics Videos

<https://qrgo.page.link/mCY4k>

TOERISME

Liewe Graad 12-Toerisme-leerder

Toerisme as skoolvak het reeds vele deure geopen vir baie van ons oud-studente wat tans lonende loopbane in Suid Afrika se groeiende toerisme industrie volg.

Indien jy konstant hard werk en altyd jou beste lewer, kan dieselfde geleentheid jou ook gebied word en kan jy ook deel wees van 'n industrie wat opwindende loopbaankeuses bied.

Vakvereistes

- ➔ 'n handboek en skryfboek
- ➔ 'n nie-programeerbare sakrekenaar
- ➔ 'n politieke wêreldkaart en 'n tydsone kaart
- ➔ toegang tot die Witskrif oor die Bevordering en Ontwikkeling van Toerisme in Suid-Afrika (1996) en die nuutste weergawe van die Toerisme Groei Strategie,
- ➔ toegang tot 'n verskeidenheid toerisme tydskrifte, brosjures, toeriste kaarte en advertensie boekies soos hotelbrosjures, boekies en kaarte van Suid-Afrika se Nasionale Parke (SANParke)
- ➔ 'n graad 12 Toerisme werkskedule

Inhoudskontrolelys:

Toerisme is die studie van die aktiwiteite, dienste en industrië wat 'n reiservaring aan groepe of individue bied.

Daar's nege toerisme onderwerpe in graad 12

1. Toerisme sektore
2. Kaartwerk en toerbeplanning
3. Toerisme besienswaardighede
4. Volhoubare en verantwoordelike toerisme
5. Plaaslike-, streeks- en internasionale toerisme
6. Kultuur- en erfenistoerisme
7. Buitelandse valuta verhandelings
8. Kommunikasie en kliëntediens
9. Bemaking

Departures				
	Flight	Time	Gate	Remarks
on Air	2340	8:42P	S16D	On-Time
	470	6:10P	D5	On-Time
	396	8:41P	D8	On-Time
est	2024	9:05P	B10	On-Time
	476	9:28P	C16	On-Time
st	2864	9:55P	B14	Now 1
	390	5:56P	M6	Now 7

Assessering

Daar sal van jou verwag word om die volgende te voltooi:

- ➔ **SGA** (ses skoolgebaseerde take) **100 punte**
 - Kwartaal 1** **100 punte**
 - Toets 1 75%
 - Projek 25%
 - Kwartaal 2** **100 punte**
 - Toets 2 25%
 - Projek 75%
 - Kwartaal 3** **100 punte**
 - Toets 3 25%
 - Proefeksamen 75%
- SGA Totaal:**
Kwartaal 1 + Kwartaal 2 + Kwartaal 3 = 300 ÷ 3 **100 punte**

- ➔ **PAT** (Praktiese Assesseringstaak)
Fase 1 en 2 voltooi in kwartaal 2 en 3 = 200 ÷ 2 **100 punte**

- ➔ **Eindeksamen** in November **200 punte**

Afdeling	Inhoud	Punte
Afdeling A	Kortvrae (alle onderwerpe)	40
Afdeling B	Kaartwerk en toerbeplanning; buitelandse valutaverhandeling	50
Afdeling C	Toerisme besienswaardighede; kultuur- en erfenistoerisme	50
Afdeling D	Toerismesektore; volhoubare en verantwoordelike toerisme	30
Afdeling E	Plaaslike-, streeks- en internasionale toerisme; kommunikasie en kliëntediens	30
	Totaal	200

Wenke vir Sukses

- Die onderrigtyd vir Toerisme is 4 uur per week. Spandeer ten minste nog drie uur per week vir studeer, lees en die maak van opsommende aantekeninge in jou skryfboek.
- Om aan die einde van die jaar sukses te behaal, is dit baie belangrik dat jy gereeld deur die loop van die jaar studeer, altyd jou beste lewer en alle assesseringstake insluitende die verpligte Praktiese Assesseringstaak voltooi en betyds inhandig.
- Lees ook gereeld koerante en soek vir nuus oor Toerisme- en omgewingsake.
- Sorg dat jy vroegtydig jou onderwyser om hulp vra indien jy met enige toerisme-konsepte sukkel.
- Oefen maar gereeld aan jou Tydsone en Forex berekeninge. Doen ten minste een berekening per week.

Bronne

<http://goo.gl/BN2lby>

VERBRUIKERSTUDIES

Beste Graad 12-leerder

Verbruikerstudies is 'n vak wat uit twee komponente bestaan, naamlik 'n praktiese en 'n teoretiese komponent. Jy moet seker maak dat jy goeie punte in beide komponente behaal.

Vakvereistes

- ⇒ 'n Handboek
- ⇒ 'n Voorskoot (verkieslik wit) vir praktiese werk
- ⇒ Haarbedekking vir voedselproduksie

Inhoudskontrolely

Hieronder is 'n kontrolely wat jy behoort te gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het.

Die verbruiker

- ⇒ Finansiële en kontraktuele aspekte waarvan verbruikers kennis moet dra
- ⇒ Die implikasies van belasting, rentekoerse en inflasie op die prys van voedsel, kleding, behuising en meubels."
- ⇒ Volhoubare verbruik van water en elektrisiteit
- ⇒ Verantwoordelikhede van munisipaliteite en gemeenskappe

Voedsel en voeding

- ⇒ Voorkoming en bestuur van dieet- en voedselverwante gesondheidstoestande
- ⇒ Voedseloordraagbare siektes
- ⇒ Voedseladditiewe
- ⇒ Voedsel etikettering as 'n bron van inligting
- ⇒ Voedselverwante verbruikerskwessies

Ontwerpelemente en -beginsels

- ⇒ Toepassing van ontwerpelemente en -beginsels wanneer 'n klerekas beplan word

Kleding

- ⇒ Mode en voorkoms in die werksomgewing
- ⇒ Die modesiklus en huidige modeneigings vir jong volwassenes
- ⇒ Beplanning van 'n basiese klerekas
- ⇒ Verbruikerskwessies oor kleding en tekstiele

Behuising en interieur

- ⇒ Verskillende huiskoopopsies
- ⇒ Finansiering verwant aan die aankoop van 'n huis
- ⇒ Keuse van huishoudelike toestelle
- ⇒ Finansies en kontrakte verwant aan die aankoop van meubels en huishoudelike aparate

Entrepreneurskap

- ⇒ Die vordering van 'n idee tot die produksie en bemarking van 'n produk
- ⇒ Faktore wat effektiewe produksie beïnvloed
- ⇒ Vereistes vir gehalteprodukte
- ⇒ Ontwikkel 'n bemarkingsplan volgens die 5P-bemarkingstrategie
- ⇒ Evalueer die volhoubare winsgewendheid van 'n onderneming

Assessering (gedoen moet word)

Kwartaal 1

- Toets
- Praktiese lesse

50 – 100 punte (75%)
3 lesse van 25 punte (25%)

Kwartaal 2

- Praktiese lesse

(100%)

Kwartaal 3

- Septembereksamen

200 punte (100%)

PAT

Dit is formele eksterne eksamens

- 1 Praktiese eksamen

100 punte (100%)

Indien jy nie jou PAT-eksamen voltooi nie, sal jy aan die einde van die jaar 'n ONVOLLEDIGE UITSLAG ontvang, ongeag of jy die eksamen geslaag het of nie.

Finale eksamen

3 uur	200 punte	
Vraag 1	Kortvrae	40 punte
Vraag 2	Die verbruiker	20 punte
Vraag 3	Voedsel en voeding	40 punte – Verwag vrae wat op gevallestudies gebaseer is; die skryf van paragrawe en die toepassing van kennis
Vraag 4	Kleding	20 punte
Vraag 5	Behuising	40 punte – verwag 'n vraag oor enige huishoudelike toestel en die voordele of nadele daarvan vir die omgewing.
Vraag 6	Entrepreneurskap	40 punte – Verwag vrae wat op gevallestudies gebaseer is; die skryf van paragrawe en die toepassing van kennis

Wenke vir sukses

Teorie

- ⇒ Vra jou onderwyser vir die inhoudsraamwerk vir graad 12. Dit gee jou die gedetailleerde inhoud. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die betrokke handboek se bladsynommers langs die onderwerp neer.
- ⇒ Maak seker dat jy in staat is om die berekeninge oor kos te kan doen.
- ⇒ Moenie verbaas wees as jy gevallestudies in eksamenvraestelle kry wat jy nog nooit voorheen gesien het nie. Die eksaminatore doen dit om te bepaal of jy jou kennis kan gebruik; nie net kennis memoriseer nie.
- ⇒ Jy moet in staat wees om kort paragrawe as antwoorde neer te skryf.

Prakties

- ⇒ Woon elke praktiese les by en doen jou bes om kwaliteitprodukte te skep.
- ⇒ Doen die voorbereiding vir die praktiese les so goed as moontlik, en lewer dit betyds in.
- ⇒ Maak seker dat jy 'n resept/ naaldwerkpatroon kan lees en volg.

Diabetes

<https://qrqo.page.link/FQuF4>

VISUELE KUNSTE

Beste graad 12 Visuele Kunste-leerder

Dit is baie belangrik om dwarsdeur die jaar aan te hou met teken en te skep. Maak seker dat jy ten minste 2 – 3 keer per week in jou bronboek teken. Spandeer boonop **genoeg tyd per week** vir die waarneming en studie van /lees oor Visuele Kunste.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- ➔ 'n Visuele Kunste-handboek
- ➔ 'n Bronboek
- ➔ Materiaal wat met jou gekose dissipline verband hou

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy kan gebruik om te verseker dat jy al die werk vir Graad 12 voltooi het.

Bronboek:

(10–12 uur per praktiese taak per kwartaal)

Die bronboek moet 'die storie vertel' van hoe jou kunswerke ontstaan, ontwikkel en gemaak is. Dit behoort deur middel van teken, skryf, navorsing en eksperimentering gewys te word.

Die maak van kunswerke:

(18–20 uur per praktiese taak per kwartaal plus tyd na skool)

Jy moet 'n gespesialiseerde praktiese opsie soos skilder, drukkuns, multi-media werk, ens. volg om jou voorgeskrewe drie kunswerke te skep. Dit is belangrik om te streef na oorspronklikheid, kreatiwiteit en innovasie in jou kunswerke, terwyl dit ook 'n gevorderde graad van tegniese vaardighede in die gebruik van 'n verskeidenheid van materiale en tegnieke gekies toon.

Visuele Kultuurstudies:

(1 uur per week)

Jy sal **SES temas** uit die volgende agt temas bestudeer **(TWEE per kwartaal)**:

- ➔ Die stem van opkomende kunstenaars
- ➔ Suid-Afrikaanse kunstenaars wat deur Afrika en/of inheemse kunsvorms beïnvloed was
- ➔ Sosio-politieke kuns – insluitende Weerstandskuns van die 70's en 80's
- ➔ Kuns, kunsvlyt en geestelike werke hoofsaaklik uit landelike Suid-Afrika
- ➔ Multi-media en Nuwe Media – alternatiewe hedendaagse en populêre kunsvorms in Suid-Afrika
- ➔ Post-1994 demokratiese identiteit in Suid-Afrika
- ➔ Geslagskwessies: manlike en vroulike
- ➔ Argitektuur in Suid-Afrika

Jy moet 'n minimum van twee kunstenaars en twee kunswerke vir elke tema bestudeer. Vrae oor elke tema sal bestaan uit visuele geletterdheid ('ongesiene' kunswerke) en inhoud wat bestudeer is. Visuele geletterdheid vorm die grondslag vir alle temas: daarom moet die studie van **spesifieke kunswerke** gebruik word om die historiese, politieke, sosiale en/of ekonomiese agtergrond van beskawings/style/kunsbewegings en individuele kunstenaars te verduidelik.

Assessering

Daar sal van jou verwag word om die volgende te voltooi:

➔ Kwartaal 1: Teorie-toets	50 punte
PAT	100 punte
➔ Kwartaal 2: Teorie-eksamen	100 punte
PAT	100 punte
➔ Kwartaal 3: Proef-teorie-eksamen	100 punte
een praktiese proefeksamen	100 punte
➔ TOTAAL: (550÷5.5)	100 punte

Hierdie punte sal vir jou skoolgebaseerde assessering, 25% van jou totale punt aan die einde van die jaar, tel.

Eindeksamen

- ➔ **Praktiese eksamen** (wat saam met jou jaarwerk vir eksterne moderering uitgestal moet word) **100 punte**
- ➔ Eksterne **teorie-eksamen** (3 uur), oor die visuele kultuurtemas wat jy bestudeer het en visuele geletterdheid **100 punte**
Jy moet **5** van die **8 vroe** of temas beantwoord **20 punte elk**
- ➔ **Retrospektiewe uitstalling** **100 punte**

Wenke vir sukses

- ➔ Wees kreatief en innoverend, geniet wat jy doen en streef altyd na 'n persoonlike interpretasie van 'n projek. Spesialiseer in jou prakties om uit te blink in jou praktiese komponent.
- ➔ Raak visueel geletterd! Wees bewus van en bestudeer die diverse rolle en funksies van visuele kuns in die hedendaagse lewe, asook in verskillende tye en kulture. Dit behoort deel van jou alledaagse lewe te wees!
- ➔ Onthou dat 'n groot deel van die teorie vraestel jou vermoë om ongesiene kunswerke te analiseer sal toets.
- ➔ Lees die instruksies noukeurig deur. Onderstreep die werkwoorde om te sien wat gevra word in elke vraag. Moenie onnodige inligting gee nie en tyd mors nie.
- ➔ Beantwoord in opstelmaat. Begin met 'n inleiding, 'n soliede argument en eindig met 'n logiese gevolgtrekking (wat gebaseer is op die vraag).

Examples of learners' artworks

<https://wcedportal.co.za/eresource/70151>

Grade 12 Visual Culture Summaries

<https://qr.go.page.link/cx3Nm>

Liewe Graad 12-leerder

Om vir die Eindeksamen voor te berei beteken dat jy hard, gereeld en konstant moet werk.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig:

- ➔ 'n Goeie Wiskundehandboek
- ➔ 'n Wetenskaplike sakrekenaar
- ➔ 'n Notaboek waarin Vraestel en Vraestel 2 afsonderlik opgeteken word
- ➔ 'n Studiegids met opsommings en baie hersiening
- ➔ Toegang tot vorige eksamenvraestelle en memorandums

Die punte tussen hakies langs die onderwerp dui aan hoeveel punte daardie onderwerp in die eindeksamen kan tel.

VRAESTEL 1

Vergelykings en ongelykhede (25+3 Punte)

- ➔ Kwadratiese vergelykings en ongelykhede
- ➔ Gelyktydige vergelykings
- ➔ Eksponente en wortelvorme
- ➔ Die aard van wortels

Getalpatrone en reekse (25+3 Punte)

- ➔ Getalpatrone (lineêr en kwadratiese)
- ➔ Analise van verskillende
- ➔ Rekenkundige en meetkundige reye en reekse
- ➔ Formules vir n de term, som tot n terme
- ➔ Konvergensie; som tot oneindigheid

Funksies en grafieke (35+3 Punte)

- ➔ Parabool; hiperbool; eksponensiaal, trigonometriese funksies en hul eienskappe
- ➔ Transformasies van funksies en die effek van verskillende parameters
- ➔ Een-tot-een en meer-tot-een afbeeldings
- ➔ Inverses van funksies
- ➔ Beperking van die definisieversameling van die oorspronklike funksie

Finansiële wiskunde (15+3 Punte)

- ➔ Enkelvoudige en saamgestelde rente
- ➔ Logaritmes
- ➔ Nominale and effektiewe rentekoerse
- ➔ Waardevermindering (afnemende saldo en reglynig)
- ➔ Annuïteite (formules vir huidige en toekomstige waarde)

Differensiaalrekenre (35+3 Punte)

- ➔ Eerste beginsels en die "magsreël"
- ➔ Gradiënt by 'n punt en raaklyne aan krommes
- ➔ Konkawiteit/ Tweede afgeleide
- ➔ Derdemagsgrafieke
- ➔ Toepassings (maksima en minima, tempoverandering)

Waarskynlikheid (15+3 Punte)

- ➔ Waarskynlikheid en kumulatiewe frekwensie
- ➔ Reëls en identiteite vir die verskillende tipes gebeurtenisse
- ➔ Venndiagramme, boomdiagramme en gebeurlikheidstabelle
- ➔ Telbeginsel, faktoriaal notasie en permutasies
- ➔ Oplos van waarskynlikheidsprobleme met behulp van die telbeginsel

VRAESTEL 2

Statistiek (20+3 Punte)

- ➔ Gemiddelde, mediaan en modus (Gegroepeerde en ongegroepeerde data)
- ➔ Variansie en standaardafwyking
- ➔ Kwartiele
- ➔ Vyf syfer opsomming en mond en snor grafieke
- ➔ Kumulatiewe frekwensies en ogiewe

- ➔ Histogramme en frekwensievelhoeke
- ➔ Spreidiagramme
- ➔ Kleinste kwadrate regressielyn
- ➔ Korrelasie koëffisiënt

Analitiese meetkunde (40+3 Punte)

- ➔ Afstands-, middelpunt- en gradiëntformule
- ➔ Kriteria vir ewewydige en loodregte lyne
- ➔ Inklinasie en vergelyking van die reguitlyn
- ➔ Sirkels en raaklyne

Trigonometrie (40+3 Punte)

- ➔ Definisies, basiese identiteite, reduksieformules; spesiale hoeke
- ➔ Saamgestelde en dubbelhoekformules
- ➔ Identiteite en vergelykings (asook algemene oplossing)
- ➔ Oplos van driehoeke en probleme in 2D en 3D
- ➔ Trigonometriese grafieke, trigonometriese funksies en hul transformasies

Euklidiese meetkunde (50+3 Punte)

- ➔ Sirkel meetkunde
- ➔ Verhouding en eweredigheid
- ➔ Gelykvormigheid

Assessering

Skoolgebaseerde assessering bestaan uit 7 formele take.

Jou finale punt word soos volg saamgestel:

- ➔ SBA 25% +
 - ➔ Finale eksamen 75%
- 100 punte**
300 punte
= 400 punte

Skoolgebaseerde Assessering

- ➔ **Kwartaal 1:** 2 Toetse; 1 projek of ondersoek of taak
- ➔ **Kwartaal 2:** 1 taak en die halfjaareksamen
- ➔ **Kwartaal 3:** 1 Toets en die proefeksamen

Finale Eksamen

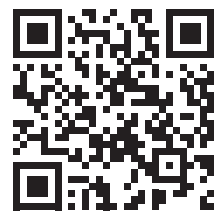
- ➔ Twee 3 uur vraestelle van **150 punte elk**

Wenk:

- ➔ Maak seker dat jy goed vertrou is met jou sakrekenaar. Dit sal jou tyd bespaar veral by die berekening van standaard afwyking, die vergelyking van die kleinste kwadrate regressielyn en die korrelasie-koëffisiënt.
- ➔ Maak seker dat jy vertrou is met die inligtingsblad, watter formules daarop verskyn en waar die formules op die blad voorkom.

Om toegang tot hersieningsoefeninge oor die verskeie onderwerpe in Wiskunde te kry, gaan na:

http://bit.ly/Gr12_Maths_Topics

Telematics Videos
shorturl.at/cZ089

WISKUNDIGE GELETTERDHEID

Liewe graad 12 Wiskundige Geletterdheid-leerder

Wiskundige Geletterdheid is 'n vak wat jou toerus met kennis en vaardighede om alledaagse probleme te hanteer. Hierdie kennis wat jy sal bemeester is geanker in suiwer wiskundige kennis wat jy in vorige grade aangeleer het. Die probleme uit die daaglikse lewe word georganiseer in VYF onderwerpe, naamlik:

- finansies,
- meting,
- kaartwerk, huisplanne en ander voorstellings van die fisiese omgewing,
- datahantering en
- waarskynlikheid.

Vakvereistes

- ➔ 'n Goeie handboek en eksamenstudiegids
- ➔ 'n sakrekenaar

Inhoudskontrolelys

Die lys hieronder gee 'n opsomming van die inhoud wat jy onder elke onderwerp sal bestudeer:

Finansies

- ➔ Finansiële dokumente
- ➔ Tariefstelsels
- ➔ Inkomste/uitgawe/wins en verlies
- ➔ Kosprys en verkoopprijs
- ➔ Gelykbreek analise
- ➔ Rente
- ➔ Banksake; lenings en beleggings
- ➔ Inflasie
- ➔ Belasting
- ➔ Wisselkoerse

Meting

- ➔ Omskakeling van eenhede
- ➔ Lengte
- ➔ Gewig/massa
- ➔ Omtrek
- ➔ Oppervlakte
- ➔ Volume
- ➔ Temperatuur
- ➔ Tyd

Kaartwerk, huisplanne en ander voorstellings van die fisiese omgewing

- ➔ Padkaart
- ➔ Skaal
- ➔ Huisplanne
- ➔ Modelle

Datahantering

- ➔ Insameling van data
- ➔ Klassifisering van data
- ➔ Organisering van data
- ➔ Opsomming van data
- ➔ Voorstelling van data
- ➔ Interpreteer en analiseer data

Waarskynlikheid

- ➔ Uitdrukking van waarskynlikheid
- ➔ Voorspellings
- ➔ Waarskynlikheid van enkelvoudige gebeurtenisse
- ➔ Waarskynlikheid van saamgestelde gebeurtenisse

Assessering

Gedurende die jaar moet jy 'n minimum van SEWE formele assesseringstake voltooi. Punte wat in hierdie take verwerf word, verteenwoordig jou finale skoolgebaseerde assesseringspunt (SGA). Hierdie SGA-punt tel 25% van jou finale punt vir Wiskundige Geletterdheid. Die finale eksamen tel 75% van die finale punt vir die vak.

KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
Ondersoek (10%)	Opdrag (10%)	Toets (10%)	Eksterne Nasionale Eksamen (75%)
Taak (10%)	Halfjaar- eksamen (25%)	Proefeksa- men (25%)	
Toets (10%)			
Totale SGA punt: 100			Eksterne Eksamenpunt: 300
Totale: SGA + Eksterne Eksamen = 400			

Eksamens

Die Wiskundige Geletterdheid-eksamen bestaan uit TWEE vraestelle (150 punte elk). **Al die onderwerpe** word in beide vraestelle geassesseer en **ALLE** vrae is kontekstueel van aard.

- ➔ **Vraestel 1:** 60% van die vrae in hierdie vraestel is maklik en vereis 1 of 2 stappe om te beantwoord. Die ander 40% van die vraestel kan in 2 of 3 stappe beantwoord word. Jy moet probeer om 'n minimum van 130 punte in Vraestel 1 te behaal.
- ➔ **Vraestel 2:** Hierdie vraestel toets jou vermoë om wiskundige-, sowel as nie-wiskundige berekeninge in beide bekende en onbekende kontekste te maak. Daar is ook vrae in Vraestel 2 wat jy in 2 of 3 stappe moet beantwoord.

Samestelling van die vrae in die vraestel

Vraestel 1 (150 punte): VYF Vrae	Vraestel 2 (150 punte): VIER of VYF Vrae
Vraag 1: 1- of 2- stap maklike vrae uit ALLE onderwerpe	Vraag 1: vrae uit enige 2 of 3 onderwerpe
Vraag 2: Finansies	Vraag 2: vrae uit enige 2 of 3 onderwerpe
Vraag 3: Meting	Vraag 3: vrae uit enige 2 of 3 onderwerpe
Vraag 4: Kaarte en Planne	Vraag 4: vrae uit enige 2 of 3 onderwerpe
Vraag 5: Datahantering	Vraag 5: vrae uit enige 2 of 3 onderwerpe
Nota: Waarskynlikheid kan in enige van die vrae in beide vraestelle ingesluit word.	

Matric Support

We provide advice on preparing for the exams, planning your study time, what to cover in each subject and advice from those who excelled in last year's exams. A Frequently Asked Questions section should answer all your answers pertaining to the exams.

<https://wcedonline.westerncape.gov.za/tips-success/>

NSS Vorige Vraestelle

Die skakels hier onder verleen toegang tot vorige vraestelle ter voorbereiding vir die NSS-eksamen

<https://wcedportal.co.za/past-papers>

Matriekondersteuningsbronne

Vakspesifieke bronne is beskikbaar om Gr 12-leerders met kurrikulum- en assesseringsvereistes te help. Gaan na elke vakondersteuningsblad vir 'n oorsig van hersienings en tutor-materiaal.

<https://wcedonline.westerncape.gov.za/matric-support>

Agriculture

Agricultural Management Practices

Agricultural Sciences

Agricultural Technology

Arts

Dance Studies

Design

Dramatic Arts

Music

Visual Arts

Business, Commerce and Management Sciences

Accounting

Business Studies

Economics

Information Studies

Computer Application Technology

Information Technology

Languages

Afrikaans

English

IsiXhosa

Sesotho

Setswana

Maths and Sciences

Life Sciences

Mathematical Literacy

Mathematics

Physical Sciences

Technical Mathematics

Technical Sciences

Social Sciences and Services

Consumer Studies

Geography

History

Hospitality Studies

Life Orientation

Religion Studies

Tourism

Technology

Civil Technology

Electrical Technology

Engineering Graphics and Design

Mechanical Technology

<https://wcedportal.co.za/grade12-subject-support>

Matriekondersteuning

Die webtuiste hieronder bied skakels na:

- Eksamenrooster
- Vorige matriekexamenvraestelle
- Matriekhersieningsvideo's
- Wenke vir sukses

<http://www.wcedcurriculum.westerncape.gov.za/matric-support>

Programme en pakkette beskikbaar om jou met jou studies te help

Ondersteuningsmateriaal vir die volgende vakke is beskikbaar by:

- DSTV Channel 319: **Mindset-programme**
Rekeningkunde
Besigheidstudies
Ekonomie
Geografie
Gesiedenis
Lewenswetenskappe
Wiskunde
Wiskundige Geletterdheid
Fisiese Wetenskappe
Toerisme
- Thutong webtuiste: **Study Mate-boekies en DVD's** gebruik maak van kundige onderwysers om algemene foute en moeilike eksamenvraestelle te verduidelik
www.thutong.doe.gov.za/supportformatics
- Thutong webtuiste: **Maths 911 boeke**
- Die WKOD sal aan die begin van die derde kwartaal 'n 52-bladsye boek van voorbeeldvraestelle met nasienmemoranda publiseer. Wees op die uitkyk daarvoor.

Wiskunde- en Wetenskapbronne

Besoek die volgende webtuiste om 'n verskeidenheid nuttige bronne te vind:

<http://wced.school.za/documents/Matric/matric-n/videos.html>

Die Interaktiewe **Telematiese** Program

Die WKOD, in samewerking met die Universiteit Stellenbosch se Telematiese Onderrigprojek, het 'n reeks DVD's met lesse van geselekteerde vakke beskikbaar gestel. Die vakke is: Wiskunde, Fisiese Wetenskappe, Afrikaans Huistaal, Afrikaans Eerste Addisionele Taal, Engels Eerste Addisionele Taal, Engels Huistaal, Rekeningkunde, Lewenswetenskappe, Geografie, Gesiedenis en Besigheidstudies.

Hierdie lesse word vanaf 'n ateljee by die Universiteit Stellenbosch uitgesaai na leerders in 147 skole regoor die provinsie. Deur die gebruik van satelliettegnologie, webtegnologie en handtoestelle word 'n tipe "kuberkamer" geskep.

Maak seker dat jy die lesse bywoon indien die Telematiese program by jou skool aangebied word.

Vir inligting oor hoe om kopieë van hierdie DVD's te verkry, kontak asseblief

**Edumedia (WKOD),
Stasieweg 3,
Mowbray,
Kaapstad 7705**

Tel: 021 689 9536

edumedia@westerncape.gov.za

<http://wcedonline.westerncape.gov.za/edumedia>

Wees op die uitkyk vir **Winter en Lenteskole** wat deur die Distrikkantore gereël word.

Kurrikulumontwikkelingswebtuiste:
<http://www.wcedcurriculum.westerncape.gov.za/>

eLearning website:
<http://wcedportal.co.za>

Oefen met behulp van vorige eksamenvraestelle en voorbeeldvraestelle

Toets jou kennis en oefen jou eksamenskryftechniek deur vorige vraestelle en voorbeeldvraestelle deur te werk en kontroleer dan jou antwoorde d.m.v. die nasienmemoranda. Jy kan vorige eksamenvraestelle by jou skool of van die WKOD-webtuiste verkry:
<http://wcedonline.westerncape.gov.za/grade-12-question-papers>
or
<http://www.education.gov.za/Examinations/PastExamPapers/tabid/351/Default.aspx>

Hersiening
Aftelling: **Matriek 2019 – Vrae -en- Antwoordboekie.**
Elke Wes-kaapse graad 12-leerder sal in Julie 'n boekie by die skool ontvang.

Wes-Kaap Onderwysdepartement
Laer Parlementstraat, Kaapstad, 8001
tel: +27 21 467 2622 faks: +27 21 467 2620
E-mail: Don.Haripersad@westerncape.gov.za

Voorspoed Matrieks van 2021

**Wes-Kaapse
Regering**

Onderwys